

519

Temeljem članka 15. Zakona o Upravi za neizravno oporezivanje ("Službeni glasnik BiH", broj 89/05) i članka 61. stavak (2) Zakona o upravi ("Službeni glasnik BiH", br. 32/02, 102/09 i 72/17), ravnatelj Uprave za neizravno oporezivanje donosi

UPUTU**O CARINSKOM POSTUPKU UNUTARNJE OBRADJE****GLAVA I. OPĆE ODREDBE**

Članak 1.

(Predmet)

Ovom uputom propisuje se način postupanja prilikom podnošenja zahtjeva za carinski postupak unutarnje obrade (u daljnjem tekstu: postupak unutarnje obrade), izdavanje odobrenja i provođenje postupka unutarnje obrade.

Članak 2.

(Uporaba izraza u muškom ili ženskom rodu)

Riječi koje su radi preglednosti u ovoj uputi navedene u jednom rodu bez diskriminacije odnose se i na muški i na ženski rod.

Članak 3.

(Zakoni i drugi propisi)

Ako nije drugačije navedeno u ovoj uputi, podrazumijeva se da svako upućivanje u ovoj uputi na zakone i druge propise uključuje i izmjene i dopune tih zakona i drugih propisa koje su stupile na snagu do dana stupanja na snagu ove upute i nakon tog dana.

Članak 4.

(Pravna osnova)

Postupak unutarnje obrade, kao postupak s odgođenim plaćanjem i postupak s ekonomskim djelovanjem, reguliran je:

- a) člankom 98. do 104., člankom 123. stavak (1) točka b) i stavak (2) i člankom 131. do 147. Zakona o carinskoj politici u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", broj 58/15) (u daljnjem tekstu: Zakon),
- b) člankom 151. i 152., odredbama članka 354. do 375. i članka 513. koje se odnose na postupak unutarnje obrade, člankom 387. i člankom 388. do 403. Odluke o provođenju Zakona o carinskoj politici u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", br. 13/19, 54/19, 21/20, 47/21, 49/21, 4/22 i 23/22) (u daljnjem tekstu: Odluka), što uključuje i Prilog 23., 24., 26., 55., 56., 57. i 67. Odluke i
- c) odredbama Zakona i Odluke i drugih carinskih propisa koje se odnose na pojednostavljene postupke koji se mogu odobriti za postupak unutarnje obrade (za početak i završetak tog postupka) i na popunjavanje carinske deklaracije.

Članak 5.

(Definicije)

- (1) U svrhu ove upute, pojedini izrazi imaju sljedeće značenje:
 - a) "podnositelj zahtjeva" znači osobu koja podnosi zahtjev za izdavanje odobrenja za postupak unutarnje obrade,
 - b) "odobrenje" znači odobrenje kojim je određenoj osobi, sukladno carinskim propisima, odobreno korištenje postupka unutarnje obrade,
 - c) "imatelj odobrenja" znači osobu kojoj je izdano odobrenje za postupak unutarnje obrade,
 - d) "izdavatelj odobrenja" znači carinski organ iz članka 9. stavak (6) ove upute koji izdaje odobrenje za postupak unutarnje obrade,

- e) "nadzorni carinski ured" znači carinska ispostava koja je u odobrenju navedena kao ovlaštena za nadzor nad postupkom unutarnje obrade,
- f) "prijavni carinski ured" znači carinska ispostava ili carinske ispostave koje su u odobrenju navedene kao ovlaštene za prihvatanje carinske deklaracije za stavljanje robe u postupak unutarnje obrade,
- g) "otpusni carinski ured" znači carinska ispostava ili carinske ispostave koje su u odobrenju navedene kao ovlaštene za prihvatanje carinske deklaracije temeljem koje se za robu, nakon stavljanja u postupak unutarnje obrade, određuje novo (sljedeće) carinski odobreno postupanje ili uporaba kojim se završava (razdužuje) postupak unutarnje obrade,
- h) "posao oplemenjivanja (*lohm* posao)" znači svaku obradu uvozne robe koja je posredno ili neposredno stavljena na raspolaganje imatelju odobrenja prema specifikacijama i uputama i za račun nalagodavca sa sjedištem u drugoj državi, pri čemu plaćanja obično obuhvaćaju samo troškove proizvodnje,
- i) "uvozna roba" znači roba stavljena u postupak unutarnje obrade po sustavu odgođenog plaćanja, te roba nad kojom je, postupkom unutarnje obrade po sustavu povrata, proveden postupak puštanja u slobodan promet, uz ispunjavanje carinskih formalnosti predviđenih člankom 144. Zakona,
- j) "roba u nepromijenjenom stanju" je naziv za uvozu robu koja u postupku unutarnje obrade nije bila predmet ni jednog oblika obrade ili prerade,
- k) "ekvivalentna roba" znači domaća roba koja se koristi umjesto uvozne robe u proizvodnji dobivenih proizvoda,
- l) "dobiveni proizvod" znači svi proizvodi nastali iz procesa unutarnje obrade,
- m) "glavni dobiveni proizvodi" znači dobiveni proizvodi za čiju proizvodnju je bio odobren postupak unutarnje obrade,
- n) "sporedni dobiveni proizvodi" znači dobiveni proizvodi koji su, pored glavnih dobivenih proizvoda, navedeni u odobrenju, a koji se razlikuju od glavnih dobivenih proizvoda i nužni su nusproizvod u procesu obrade,
- o) "normativ proizvodnje" znači količina ili postotak dobivenih proizvoda koji se dobiju obradom određene količine uvozne robe,
- p) "rok za završetak postupka" znači rok do kojeg roba u nepromijenjenom stanju ili dobivenim proizvodima mora biti određeno novo (sljedeće) carinski odobreno postupanje ili uporaba, uključujući, ovisno od slučaja, i zahtjev za povrat uvoznih pristojbi nakon obavljene unutarnje obrade (sustav povrata),
- r) "prethodni izvoz" znači sustav koji omogućava da se dobiveni proizvodi proizvedeni od ekvivalentne robe, izvezu prije stavljanja uvozne robe u postupak unutarnje obrade (po sustavu odgođenog plaćanja),
- s) "evidencija o robi" znači podatci imatelja odobrenja koji sadrže sve potrebne informacije i tehničke pojedinosti na bilo kojem mediju, a koji carinskom organu omogućavaju nadzor i kontrolu postupka unutarnje obrade, naročito u pogledu kretanja robe ili promjene njenog carinskog statusa,
- t) "duga" znači uvozne pristojbe i drugi neizravni porezi primjenjivi na robu stavljenu u postupak unutarnje obrade,
- u) "jamstvo" znači osiguranje za plaćanje duga, koje, sukladno članku 213. stavak (1) Zakona, uključuje osiguranje plaćanja svih propisanih uvoznih pristojbi i drugih neizravnih poreza koje je carinski organ, sukladno carinskim i drugim propisima, dužan naplaćivati prilikom uvoza i izvoza robe,
- v) "UNO" znači Uprava za neizravno oporezivanje.
- (2) Drugi izrazi koji se koriste u ovoj uputi, a kojima nije određeno značenje ovom uputom, imaju značenje koje im je određeno Zakonom i Odlukom.

GLAVA II. SUSTAVI UNUTARNJE OBRADJE, PROCESI OBRADJE I OGRANIČENJA

Članak 6.

(Sustavi unutarnje obrade)

- (1) Postupak unutarnje obrade, uz primjenu jedne ili više faza procesa obrade, ne dovodeći u pitanje primjenu članka 132. Zakona (uporaba ekvivalentne robe), može se odobriti:
- a) *po sustavu odgođenog plaćanja*: koji podrazumijeva da inozemna roba namijenjena ponovnom izvozu iz carinskog područja Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: BiH) u obliku dobivenih proizvoda ne podliježe plaćanju uvoznih pristojbi niti primjeni mjera trgovinske politike, osim kada takve mjere zabranjuju ili ograničavaju ulazak robe u carinsko područje BiH, ili
- b) *po sustavu povrata*: koji podrazumijeva da se inozemna roba istovremeno pušta u slobodan promet uz plaćanje uvoznih pristojbi i stavlja u postupak unutarnje obrade po ovom sustavu, a imatelj odobrenja može ostvariti pravo na povrat plaćenih uvoznih pristojbi kada uvozu robu izveze iz carinskog područja BiH u obliku dobivenih proizvoda ili u nepromijenjenom stanju.
- (2) Podnositelj zahtjeva može zahtijevati postupak unutarnje obrade po sustavu odgođenog plaćanja ili po sustavu povrata. Ako su ispunjeni uvjeti za oba sustava, podnositelj zahtjeva može izabrati za njega povoljniji sustav.

Članak 7.

(Procesi obrade)

- (1) Sukladno članku 131. stavak (2) točka a) Zakona, u postupku unutarnje obrade mogu se obavljati sljedeći procesi obrade:
- a) obrada robe, uključujući njenu montažu ili sklapanje ili ugradnju u drugu robu,
- b) prerada i dorada robe,
- c) popravak robe, uključujući njeno obnavljanje i dovođenje u ispravno stanje,
- d) uporaba određene robe koja nije sadržana u dobivenim proizvodima, ali koja omogućava ili olakšava proizvodnju tih proizvoda, čak i ako se u potpunosti ili djelomično utroši u proizvodnji, ne dovodeći u pitanje primjenu članka 8. ove upute.
- (2) Postupak unutarnje obrade može se odobriti i za inozemnu robu koja se podvrgava uobičajenim oblicima postupanja iz Priloga 56. Odluke.

Članak 8.

(Ograničenja u pogledu robe)

- (1) Sukladno članku 390. Odluke, postupak unutarnje obrade ne može se odobriti za sljedeću robu:
- a) gorivo i druge izvore energije, osim onih, koji su nužno potrebni za ispitivanje dobivenih proizvoda ili za utvrđivanje grešaka kod popravke konkretne uvozne robe,
- b) druga maziva, osim onih koja su nužno potrebna za ispitivanje, podešavanje i povlačenje (vraćanje) dobivenih proizvoda,
- c) opremu i alate.

- (2) Opremom i alatom iz stavka (1) točka c) ovoga članka smatraju se oprema i alati, te njihovi rezervni dijelovi koji su kao takvi definirani Carinskom tarifom Bosne i Hercegovine, neovisno od toga da li su namijenjeni za jednokratnu ili višekratnu uporabu.

GLAVA III. PODNOŠENJE ZAHTJEVA I IZDAVANJE ODOBRENJA

Članak 9.

(Podnošenje zahtjeva u pisanoj formi)

- (1) Primjena postupka unutarnje obrade uvjetovana je prethodnim podnošenjem zahtjeva i izdavanjem odobrenja.
- (2) Zahtjev za izdavanje odobrenja za postupak unutarnje obrade može podnijeti osoba koja namjerava obavljati procese obrade u postupku unutarnje obrade ili osoba koja organizira njihovo obavljanje.
- (3) Zahtjev za izdavanje odobrenja za postupak unutarnje obrade podnosi se u pisanoj formi na obrascu iz Priloga 26. Odluke (opći i dopunski obrazac), popunjen sukladno Objašnjenju danom u tom prilogu.
- (4) Zahtjev sadrži sve podatke i informacije potrebne za izdavanje odobrenja i oni moraju biti detaljni, razumljivi i točni, kako bi se moglo utvrditi da li su ispunjeni propisani uvjeti za odobravanje postupka unutarnje obrade.
- (5) Zahtjev za produženje važenja, izmjenu i/ili dopunu odobrenja može se podnijeti u obliku uobičajenog pisanog zahtjeva (ne mora na obrascu iz Priloga 26. Odluke), uz prilaganje potrebne dokumentacije i navođenje razloga koji opravdavaju taj zahtjev.
- (6) Zahtjev za izdavanje odobrenja za postupak unutarnje obrade podnosi se izdavatelju odobrenja. Izdavatelj odobrenja je:
 - a) ako se proces obrade obavlja u jednom mjestu: Odsjek za carinske poslove regionalnog centra UNO nadležnog prema mjestu u kojem će se obavljati proces obrade,
 - b) ako se proces obrade obavlja u više mjesta s područja različitih regionalnih centara UNO: Odsjek za carinske poslove regionalnog centra nadležnog prema mjestu u kojem će se obavljati pretežni dio procesa obrade, o čemu se podatci navode u zahtjevu.
- (7) Zahtjev za izdavanje odobrenja za postupak unutarnje obrade i potrebni dokumenti (izvod iz sudskog registra ili rješenje o registraciji djelatnosti, ugovor kod *lohn* posla, normativ proizvodnje, dokaz o ispunjenosti ekonomskih uvjeta u slučaju iz članka 12. stavak (2) ove upute, izgled i sadržaj evidencije o robi i drugi dokumenti o podacima koji su navedeni u zahtjevu) podnose se u dva primjerka. Jedan primjerak ostaje u spisu predmeta kod izdavatelja odobrenja, a drugi primjerak dostavlja se nadzornom carinskom uredu s izdanim odobrenjem.
- (8) Ako izdavatelj odobrenja ocijeni da podatci dani u zahtjevu nisu potpuni ili dovoljni za izdavanje odobrenja ili uz zahtjev nisu priloženi svi potrebni dokumenti, zatražit će od podnositelja zahtjeva da mu dostavi nedostajuće i/ili dodatne podatke, informacije i dokumenta, u roku koji mu za to odredi.
- (9) Zahtjev treba podnijeti najmanje 30 dana prije planiranog uvoza robe, obzirom da se roba ne može uvoziti odnosno staviti u postupak unutarnje obrade prije izdavanja odobrenja.

Članak 10.

(Carinska deklaracija kao zahtjev i pojednostavljeno odobravanje)

- (1) Odobrenje za postupak unutarnje obrade može se zahtijevati podnošenjem carinske deklaracije, osim zahtjeva koji uključuje ekvivalentnu robu.
- (2) Carinska deklaracija kao zahtjev za postupak unutarnje obrade može se podnijeti za sljedeće situacije navedene pod točkom 1., 3. i 4. u okviru šifre "30" ekonomskih uvjeta iz Dodatka Priloga 26. Odluke:
 - a) radnje obrade uvozne robe nekomercijalnog karaktera,
 - b) uobičajeni oblici postupanja iz članka 383. odnosno Priloga 56. Odluke, koji se provode nad inozemnom robom koja nije smještena u slobodnu zonu, niti je u privremenom smještaju, niti je u postupku carinskog skladištenja,
 - c) popravka.
- (3) U slučajevima iz stavka (2) toč. a) i c) ovoga članka, carinska deklaracija može se prihvatiti kao zahtjev za postupak unutarnje obrade uz sljedeće uvjete:
 - a) ako se radnje obrade i/ili popravka robe odnose na jednostavne radnje obrade i/ili popravke,
 - b) da je moguće lako identificirati robu,
 - c) da je moguće lako i jednostavno obaviti kontrolu postupka unutarnje obrade.
- (4) U slučajevima iz stavka (2) ovoga članka carinska deklaracija za postupak unutarnje obrade (postupak "51") podnosi se carinskoj ispostavi nadležnoj prema mjestu gdje se treba obaviti unutarnja obrada. Podnošenje carinske deklaracije smatra se podnošenjem zahtjeva, a prihvaćanje deklaracije od strane carinske ispostave odobrenjem (pojednostavljeno odobravanje).
- (5) Ne dovodeći u pitanje primjenu članka 151. Odluke, deklarant uz carinsku deklaraciju iz stavka (4) ovoga članka prilaže i dokument s podacima iz članka 357. stavak (2) Odluke, na obrascu iz Priloga 1. ove upute, osim ako podatci nisu potrebni za postupak ili su već unijeti u carinsku deklaraciju. Taj dokument, kada je priložen, čini sastavni dio carinske deklaracije.
- (6) Carinska deklaracija kojom se završava postupak unutarnje obrade započet po carinskoj deklaraciji iz stavka (4) ovoga članka podnosi se carinskoj ispostavi kod koje je taj postupak započet.

Članak 11.

(Uvjeti za izdavanje odobrenja)

- (1) Postupak unutarnje obrade može se odobriti osobi koja obavlja pojedine procese obrade ili kompletnu obradu ili osobi koja organizira njihovo obavljanje (organizira nabavu robe i prodaju dobivenih proizvoda, angažira druge osobe bilo za pojedine faze obrade ili za kompletnu obradu).
- (2) Odobrenje iz stavka (1) ovoga članka može se izdati samo:
 - a) osobi registriranoj u BiH i kod UNO (Jedinstveni registar obveznika neizravnih poreza) po osnovi obavljanja vanjskotrgovinskog prometa. Izdavatelj odobrenja provodi službenu provjeru registracije kod UNO, uz ispis provjere. Osobi registriranoj izvan BiH može se, sukladno članku 135. točka a) Zakona, izdati odobrenje samo ako uvozi nekomercijalnu robu (povremeni uvoz robe, a vrsta i količina upućuju na to da je roba namijenjena za pojedinačnu osobnu uporabu, za potrebe osobe koja je unosi ili njegovog kućanstva),

- b) ako se uvozna roba može prepoznati u dobivenim proizvodima (metoda identifikacije), osim u slučaju uporabe određene robe iz članka 131. stavak (2) točka a) alineja 4) Zakona (vidi članak 8. ove upute) ili uporabe ekvivalentne robe sukladno uvjetima iz članka 132. Zakona,
- c) ako se postupkom unutarnje obrade postižu povoljniji uvjeti za izvoz ili ponovni izvoz dobivenih proizvoda, pod uvjetom da nisu ugroženi osnovni interesi proizvođača u BiH (ekonomski uvjeti),
- d) ako podnositelj zahtjeva namjerava ponovno izvesti ili izvesti glavne dobivene proizvode,
- e) osobi koja pruži sva potrebna jamstva da će pravilno provoditi postupak unutarnje obrade,
- f) ako carinski organ ima mogućnost nadzora i kontrole nad postupkom unutarnje obrade, bez potrebe za uvođenjem administrativnih mjera nesrazmjernim ekonomskim potrebama koje su u pitanju.

Članak 12.

(Ekonomski uvjeti)

- (1) Sukladno članku 391. Odluke, smatra se da su ekonomski uvjeti ispunjeni, osim kada postoje pokazatelji da su bitni interesi bh. proizvođača ozbiljno ugroženi.
- (2) Kada je u svezi s namjeravanom unutarnjom obradom šifra koja se odnosi na ekonomske uvjete iz Dodataka Priloga 26. Odluke šifra "10", "11" i "12", u tom slučaju podnositelj zahtjeva mora, prije podnošenja zahtjeva za izdavanje odobrenja za postupak unutarnje obrade, od Vanjskotrgovinske komore BiH pribaviti odgovarajući dokaz da su ispunjeni ekonomski uvjeti za izdavanje odobrenja za unutarnju obradu koja je u pitanju.
- (3) Kod unutarnje obrade u slučaju iz stavka (2) ovoga članka, provjeravanjem se utvrđuje nemogućnost korištenja domaćih izvora, posebno uzimajući u obzir sljedeće kriterije:
 - a) neraspoloživost robe proizvedene u BiH iste kvalitete i istih tehničkih karakteristika kao i roba koja se namjerava uvoziti radi njenog korištenja u postupku unutarnje obrade,
 - b) razlike u cijeni između robe proizvedene u BiH i robe koja se namjerava uvoziti,
 - c) ugovorne obveze.
- (4) Detaljni kriteriji i šifre za ekonomske uvjete koji se koriste za potrebe primjene odobrenja za postupak unutarnje obrade navedeni su u Dodatku Priloga 26. Odluke, i isti se uzimaju u obzir u provjeri ispunjenosti ekonomskih uvjeta, ovisno za koji ekonomski uvjet se vrši provjera.

Članak 13.

(Odluka po zahtjevu za izdavanje odobrenja u pisanoj formi)

- (1) Po podnijetom zahtjevu za izdavanje odobrenja za postupak unutarnje obrade iz članka 9. ove upute, izdavatelj odobrenja donosi i dostavlja podnositelju zahtjeva odobrenje ili obrazloženo rješenje o odbijanju zahtjeva za izdavanje odobrenja, u roku od 30 dana od dana podnošenja urednog zahtjeva (članak 360. Odluke).
- (2) Odobrenje za postupak unutarnje obrade po zahtjevu iz članka 9. ove upute izdaje se na obrascu iz Priloga 26. Odluke (opći i dopunski obrazac).
- (3) U odobrenju definiraju se svi elementi značajni za odvijanje postupka unutarnje obrade, među kojima su: roba koja se stavlja u postupak unutarnje obrade i glavni i sporedni dobiveni proizvodi (jasan trgovački i/ili tehnički opis robe, četvoroznamenakasta tarifna oznaka, a pri uporabi ekvivalentne robe navodi se osmoznamenakasta tarifna oznaka Carinske tarife BiH), predviđena (procijenjena)

količina i vrijednost robe, normativ utroška, sredstva i način identifikacije uvozne robe u dobivenim proizvodima, mjesto i način vođenja evidencije, mjere carinskog nadzora, rokovi, eventualni premještanji, eventualna uporaba ekvivalentne robe, puštanje u slobodan promet bez podnošenja carinske deklaracije određene količine robe ako je unaprijed odobreno sukladno članku 398. Odluke (vidi članak 45. ove upute).

- (4) U odobrenju, između ostalog, navodi se nadzorni, prijavni i otpusni carinski ured, uzimajući u obzir i sljedeće:
 - a) kod određivanja otpusnog carinskog ureda primjenjuje se članak 179. stavak (3) Zakona,
 - b) nadzorni carinski ured je:
 - 1) ako se proces obrade obavlja u jednom mjestu: carinska ispostava nadležna prema mjestu u kojem će se obavljati proces obrade, a
 - 2) ako se proces obrade obavlja u više mjesta: carinska ispostava nadležna prema mjestu u kojem će se obavljati pretežni dio procesa obrade (o čemu se podatci navode u zahtjevu).
- (5) Ako podnositelj zahtjeva za obavljanje faza obrade (bilo pojedine ili kompletnu obradu) angažira druge osobe (operatere), tada se u odobrenju (u polju "pojednosti o planiranim radnjama") navodi puno ime i adresa tih operatera, s točnim opisom poslova koje obavljaju i naznačenjem mjesta gdje iste obavljaju i po mogućnosti vremenskih rokova potrebnih za obradu. U ovom slučaju radi se samo o jednom postupku unutarnje obrade, odnosno samo je jedan imatelj odobrenja.
- (6) U odobrenju određuje se imatelj i obveza podnošenja obrasca za završetak postupka (razdužni list). Odobrenje se, pored elemenata sadržanih u obrascu iz Priloga 26. Odluke, može dopuniti i dodatnom klauzulom o dužnosti imatelja odobrenja o poštovanju svih propisa i ispunjavanju obveza koje proističu iz odobrenog postupka unutarnje obrade, kao i drugim neophodnim klauzulama.
- (7) U odobrenju treba unijeti i: druge relevantne informacije u svezi odobrenog postupka unutarnje obrade, obrazloženje, informaciju o naplati eventualno propisane administrativne pristojbe, uputu o pravnom lijeku iza koje se navode i primitici uz odobrenje, kao i kome se odobrenje dostavlja. Ako žalba ne odgađa izvršenje odobrenja, to se, s pozivom na odredbu propisa koji to predviđa, navodi u odobrenju.
- (8) Imatelj odobrenja mora obavijestiti izdavatelja odobrenja o svim činjenicama koje nastanu poslije izdavanja odobrenja, a koje mogu utjecati na daljnje važenje ili sadržaj odobrenja.

Članak 14.

(Odobrenje s retroaktivnim važenjem)

- (1) Za postupak unutarnje obrade izdavatelj odobrenja može izdati odobrenje s retroaktivnim važenjem, koje odobrenje počinje važiti najranije na dan podnošenja zahtjeva, osim u slučaju iz st. (2) i (3) ovoga članka (članak 362. Odluke).
- (2) Ako se zahtjev odnosi na obnavljanje odobrenja za istu vrstu radnji (postupka) i robe, odobrenje se može izdati sa retroaktivnim važenjem od dana kada je prvobitno odobrenje prestalo važiti.
- (3) U izuzetnim slučajevima, može se izdati odobrenje s retroaktivnim važenjem, ali ne duže od jedne godine prije datuma podnošenja zahtjeva, pod uvjetom da se dokaže da postoji ekonomska opravdanost i da:
 - a) zahtjev nije povezan s pokušajem prijevare ili očitog nemara,
 - b) rok važenja odobrenja koji je bio odobren sukladno članku 361. Odluke nije prekoračen,

- c) knjigovodstvo podnosioca zahtjeva potvrđuje da se svi zahtjevi postupka mogu smatrati ispunjenim i da se, prema potrebi, može utvrditi identifikacija robe za to razdoblje, te da takvo knjigovodstvo omogućava kontrolu nad postupkom, i
- d) se sve formalnosti, neophodne za uređenje situacije u svezi s robom mogu provesti, uključujući, prema potrebi, poništenje carinske deklaracije.

Članak 15.

(Identifikacija uvozne robe)

- (1) U odobrenju navode se sredstva i način identifikacije to jest prepoznavanja uvozne robe ugrađene u dobivenim proizvodima (navođenje serijskog ili proizvođačkog broja, stavljanje plombi ili drugih potrebnih oznaka, uzimanje uzoraka, davanje ilustracija ili tehničkih i drugih opisa robe, obavljanje analiza, prema potrebi podnošenje odgovarajućeg Informativnog obrasca (INF) iz članka 375. točka b) Odluke, te ostala moguća sredstva identifikacije), kao i uvjeti za pravilno obavljanje radnji u kojima se koristi ekvivalentna roba.
- (2) Metode osiguravanja identifikacije robe ili uvjeti iz stavka (1) ovoga članka mogu uključivati i provjeru evidencije o robi koja se vodi za potrebe postupka unutarnje obrade.

Članak 16.

(Rok važenja odobrenja)

- (1) U odobrenju određuje se rok važenja odobrenja, uzimajući u obzir konkretne okolnosti pod kojima se obavlja postupak unutarnje obrade, odnosno imajući u vidu ekonomske uvjete i posebne potrebe podnosioca zahtjeva.
- (2) Rok važenja odobrenja ne može biti duži od tri godine od dana početka važenja odobrenja, osim u posebno opravdanom i obrazloženom slučaju.
- (3) Odobrenje počinje važiti od dana izdavanja odobrenja ili od kasnijeg dana navedenog u odobrenju.
- (4) U roku važenja odobrenja strana roba na koju se isto odnosi može se prijaviti za postupak unutarnje obrade.

Članak 17.

(Rok za završetak postupka)

- (1) U odobrenju određuje se rok za završetak postupka unutarnje obrade.
- (2) Rok za završetak postupka je rok do kojeg uvozna roba stavljena u postupak unutarnje obrade ili dobiveni proizvodi moraju biti izvezeni ili ponovno izvezeni ili im određeno drugo novo carinski odobreno postupanje ili uporaba. Pri tome, uzima se u obzir vrijeme potrebno za obavljanje planiranih proizvodnih radnji u postupku unutarnje obrade za danu količinu uvozne robe, kao i vrijeme potrebno za pripremu za izvoz ili ponovni izvoz robe ili dobivenih proizvoda. Podnosioc zahtjeva za izdavanje odobrenja za postupak unutarnje obrade po sustavu povrata treba u zatraženi rok za završetak postupka uključiti i razdoblje od šest mjeseci iz članka 374. stavak (1) točka b) Odluke, za podnošenje zahtjeva za povrat ili otpust uvoznih pristojbi.
- (3) Rok za završetak postupka teče od dana prihvatanja carinske deklaracije po kojoj je uvozna roba stavljena u postupak unutarnje obrade, odnosno, za slučaj premještanja, od dana kada je roba premještena od imatelja odobrenja koji robu premješta (vidi članak 44. ove upute). Taj rok, prijavi carinski ured, unosi u navedenu carinsku deklaraciju i to u polje deklaracije i na način propisan pravilima o popunjavanju carinske deklaracije, kao i u inspeksijski akt te deklaracije.
Primjer: Firma "A", po izdatom odobrenju za postupak unutarnje obrade, obavlja uvoz repromaterijala (RM1 i RM2) za proizvodnju dobivenih proizvoda (DP), a

odobreni rok za ponovni izvoz je četiri mjeseca. Uvoz je obavljen i to:

- po carinskoj deklaraciji od 01.11.2022. godine uvezen je RM1,
- po carinskoj deklaraciji od 01.12.2022. godine uvezen je RM2.

Postupak unutarnje obrade po carinskoj deklaraciji od 01.11.2022. godine treba se završiti do 01.03.2023. godine, a po deklaraciji od 01.12.2022. godine do 01.04.2023. godine.

- (4) Rok za završetak postupka može biti duži od roka važenja odobrenja (na primjer: odobrenje važi do 31.12.2022. godine, roba je stavljena u postupak unutarnje obrade po carinskoj deklaraciji prihvaćenoj dana 25.12.2022. godine s rokom ponovnog izvoza od četiri mjeseca, rok za završetak postupka po toj deklaraciji je 25.04.2023. godine).
- (5) Osim za dobivene proizvode ili robu u nepromijenjenom stanju iz članka 18. ove upute, rok za završetak postupka određen odobrenjem, nadzorni carinski ured izuzetno, u posebno opravdanim okolnostima, može produžiti, na pravovremeni zahtjev imatelja odobrenja (vidi čl. 18. i 22. ove upute). Zahtjev sadrži:
 - a) referentne podatke o carinskoj deklaraciji za koju se traži produženje odobrenog roka za završetak postupka,
 - b) opravdane razloge za produženje roka (na primjer zahtjev firme koja prima dobivene proizvode za odgađanje isporuke dobivenih proizvoda, odložena isporuka zbog problema tehničke prirode - kvar stroja u procesu proizvodnje, problemi s isporukom zbog političke ili ekonomske situacije, slučaj više sile ili drugo),
 - c) razdoblje produženja,
 - d) količinu uvozne robe koja je preostala za razduženje,
 - e) podatke o jamstvu za osiguranje carinskog duga za dani postupak, koje mora pokrivati razdoblje produženja.
- (6) Odluku o odobravanju zahtjeva iz stavka (5) ovoga članka nadzorni carinski ured donosi u skraćenom postupku, u vidu zabilješke na zahtjevu, nakon čega presliku istoga uručuje imatelju odobrenja. Odobreni produženi rok za završetak postupka upisuje u inspeksijski akt carinske deklaracije koja je u pitanju kao i na primjerku iste koji se nalazi kod tog ureda (ako je podnijeta u pisanoj formi), osim ako propisima o popunjavanju carinske deklaracije nije drugačije propisano.

Članak 18.

(Izuzeci kod određivanja roka za završetak postupka)

- (1) Neovisno da li se primjenjuje objedinjavanje rokova iz članka 19. ove upute, rok za završetak postupka, sukladno članku 394. stavak (3) Odluke, ne smije se prekoračiti za sljedeće dobivene proizvode ili robu u nepromijenjenom stanju:
 - a) četiri mjeseca za mlijeko i mlječne proizvode iz tarifnog broja 0401 do 0406 Carinske tarife BiH,
 - b) dva mjeseca u slučaju klanja bez tovljenja životinja iz Poglavlja 1 Carinske tarife BiH,
 - c) tri mjeseca za tovljenje (prema potrebi, uključujući i klanje) životinja iz tarifnog broja 0104 i 0105 Carinske tarife BiH,
 - d) šest mjeseci za tovljenje (prema potrebi, uključujući i klanje) drugih životinja iz Poglavlja 1 Carinske tarife BiH,
 - e) šest mjeseci u slučaju prerade mesa.

- (2) Izdavalac odobrenja može, na zahtjev imatelja odobrenja, u slučaju obavljanja daljnjih postupaka obrade ili zbog posebnih okolnosti, produžiti rok iz stavka (1) ovoga članka, s tim da ukupno razdoblje ne smije biti duže od 12 mjeseci.

Članak 19.

(Objedinjavanje rokova)

- (1) Sukladno članku 136. stavak (2) Zakona, radi pojednostavljenja, a po zahtjevu imatelja odobrenja, izdavalac odobrenja može odobriti da se rok za završetak postupka koji počinje tijekom kalendarskog mjeseca ili tromjesečja završava posljednjeg dana idućeg kalendarskog mjeseca ili tromjesečja (takozvana globalizacija).
- (2) Pojednostavljenje iz stavka (1) ovoga članka može se odobriti u slučaju kontinuirane proizvodnje kada se uvozi više različitih vrsta repromaterijala koji se koriste u proizvodnji više dobivenih proizvoda, a proizvodnja se odvija u pravilnim ciklusima i ponovni izvoz za dobivene proizvode uglavnom je stalan.
- (3) Ako rok za završetak postupka ističe određenog datuma za svu robu stavljen u postupak unutarnje obrade u određenom vremenskom razdoblju, u odobrenju može se, sukladno članku 394. stavak (2) Odluke, odrediti da se rok za završetak postupka automatski istovremeno produžava za svu uvoznu robu koja se još uvijek nalazi u postupku tog datuma. Izdavalac odobrenja može zahtijevati da se toj robi odredi novo carinski odobreno postupanje ili uporaba, u roku koji on odredi.
- (4) Kod odobrenog mjesečnog objedinjavanja rokova, svi rokovi za ponovni izvoz koji počinju teći u određenom mjesecu, ističu zadnjeg dana sljedećeg kalendarskog mjeseca (na primjer: roba je prijavljena za postupak unutarnje obrade 10., 15. i 25.11.2022. godine, u ovom slučaju rok za završetak postupka za svu robu ističe 31.12.2022. godine).
- (5) Kod odobrenog tromjesečnog objedinjavanja rokova, svi rokovi za ponovni izvoz koji počinju teći u određenom tromjesečju, ističu zadnjeg dana sljedećeg tromjesečja (na primjer: roba je prijavljena za postupak unutarnje obrade 05., 20. i 30.10.2022. godine, zatim 10., 19. i 27.11.2022. godine i 05., 15. i 28.12.2022. godine, u ovom slučaju rok za završetak postupka za svu robu ističe 31.03.2023. godine).

Članak 20.

(Ekvivalentna roba)

- (1) U odobrenju za postupak unutarnje obrade, na zahtjev imatelja odobrenja i uz ispunjavanje propisanih uvjeta, može se, sukladno članku 132. Zakona, odobriti uporaba ekvivalentne robe u proizvodnji dobivenih proizvoda, umjesto uvozne robe. Ekvivalentna roba mora biti iste kvalitete i istih svojstava i iste osmoznamenaste tarifne oznake kao uvozna roba, što podnositelj zahtjeva treba argumentirano obrazložiti.
- (2) Izuzetno, ako to zahtijevaju okolnosti pojedinog slučaja, izdavalac odobrenja može odobriti da ekvivalentna roba bude višeg stupnja obrade nego uvozna roba, uz uvjet da se bitni dio procesa unutarnje obrade u svezi s tom ekvivalentnom robom obavlja u pogonima imatelja odobrenja ili za njegov račun u drugim pogonima, izuzimajući izvanredne slučajeve.
- (3) Od situacije u kojoj se postupak unutarnje obrade obavlja uz uporabu ekvivalentne robe treba razlikovati situaciju kada se u procesu izrade dobivenih proizvoda koristi i domaća roba koja nije ekvivalentna roba. U takvoj situaciji,

podnositelj zahtjeva u normativu proizvodnje navodi i podatke o toj domaćoj robi koja nije ekvivalentna roba.

Članak 21.

(Ekvivalentna roba i prethodni izvoz)

- (1) Sukladno članku 132. stavak (1) točka b) Zakona, izdavalac odobrenja može odobriti da se dobiveni proizvodi proizvedeni od ekvivalentne robe izvezu prije uvoza robe za unutarnju obradu, pri čemu se, sukladno članku 22. ove upute, određuje rok u kojem se treba obaviti naknadni uvoz robe.
- (2) Prethodni izvoz može se, na primjer, koristiti:
- kada imatelj odobrenja dobije žuran nalog za izvoz dobivenih proizvoda, a nema na zalihama robe uvezene po postupku unutarnje obrade. Imatelj odobrenja može izraditi dobiveni proizvod koristeći ekvivalentnu robu i obaviti prethodni izvoz. Nakon toga može uvesti uvoznu robu i koristiti je bez plaćanja uvoznih pristojbi,
 - kada imatelju odobrenja nije unaprijed poznato koji će dio njegove proizvodnje biti predmetom unutarnjeg tržišta, a koji dio izvozne prodaje.
- (3) Za uporabu ekvivalentne robe u postupku unutarnje obrade i prethodni izvoz od nje dobivenih proizvoda, potrebno je prethodno dobiti odobrenje od izdavalca odobrenja.
- (4) Uporaba ekvivalentne robe ili prethodnog izvoza ne mijenja podrijetlo izvezene robe koja zadržava svoje stvarno podrijetlo.
- (5) Prethodni izvoz ne može se koristiti u postupku unutarnje obrade po sustavu povrata pristojbi.

Članak 22.

(Rok kod prethodnog izvoza)

- (1) Kod prethodnog izvoza dobivenih proizvoda proizvedenih od ekvivalentne robe (postupak "11"), u odobrenju navodi se rok u kojem se uvozna roba mora staviti u postupak unutarnje obrade, uzimajući u obzir vrijeme potrebno za nabavu i prijevoz uvozne robe u BiH.
- (2) Sukladno članku 395. Odluke, rok iz stavka (1) ovoga članka, računajući od dana prihvaćanja izvozne carinske deklaracije za dobivene proizvode proizvedene od ekvivalentne robe (postupak "11"), ne smije biti duži od:
- tri mjeseca za robu na koju se, prema posebnim propisima, primjenjuju mjere trgovinske politike i/ili mjere poljoprivredne politike,
 - šest mjeseci za svu ostalu robu.
- (3) Rok od šest mjeseci iz stavka (2) točka b) ovoga članka može se produžiti na obrazloženi zahtjev imatelja odobrenja koji je pravovremeno podnijet nadzornom carinskom uredu, s tim da ukupno razdoblje nije duže od 12 mjeseci. U pogledu odluke o odobravanju tog zahtjeva, članak 17. stavak (6) ove upute primjenjuje se na odgovarajući način.

Članak 23.

(Formalnosti za korištenje ekvivalentne robe u unutarnjoj obradi po sustavu odgođenog plaćanja)

- (1) Korištenje ekvivalentne robe u postupku unutarnje obrade po sustavu odgođenog plaćanja sukladno članku 132. Zakona ne podliježe carinskim formalnostima za njeno stavljanje u taj postupak.
- (2) Za carinske svrhe, ekvivalentna roba i iz nje dobiveni proizvodi postaju stranom robom, a uvozna roba postaje domaćom robom odmah po prihvaćanju carinske deklaracije za odnosnu uvoznu robu kojom se završava postupak unutarnje obrade i na istu se ne plaćaju uvozne pristojbe.
- (3) Kada je uvozna roba puštena u promet prije završetka postupka, njen carinski status mijenja se u trenutku

puštanja u promet. U izuzetnim slučajevima, kada se za ekvivalentnu robu očekuje da u tom trenutku neće biti prijavljena na vrijeme, izdavalatelj odobrenja može, na zahtjev imatelja odobrenja, odobriti da ekvivalentna roba u nekom kasnijem trenutku i u okviru primjerenog roka mora biti prijavljena.

- (4) Kod odobrenog prethodnog izvoza dobivenih proizvoda proizvedenih od ekvivalentne robe u postupku unutarnje obrade (EX - IM) nema prethodnog dokumenta, a polje 40, 37, 44 i druga polja izvozne carinske deklaracije popunjavaju se na način propisan pravilima o popunjavanju carinske deklaracije.
- (5) Sukladno članku 132. stavak (5) Zakona, ako se dobiveni proizvodi proizvedeni od ekvivalentne robe u unutarnjoj obradi izvoze iz BiH prije uvoza uvozne robe, a podlijevali bi plaćanju izvoznih pristojbi ako ne bi bili izvezeni ili ponovo izvezeni u okviru postupka unutarnje obrade, imatelj odobrenja polaže jamstvo radi osiguranja naplate izvoznih pristojbi koje bi trebalo platiti ako se uvozna roba ne uveze u odobrenom roku naknadnog uvoza.
- (6) Kod prethodnog izvoza:
- a) dobiveni proizvodi postaju stranom robom u trenutku prihvaćanja izvozne carinske deklaracije (postupak "11"), pod uvjetom da se roba koja se uvozi stavi u postupak unutarnje obrade i
- b) uvozna roba postaje domaćom robom u trenutku njenog stavljanja u postupak unutarnje obrade.

Članak 24.
(Normativ)

- (1) Carinski organ utvrđuje (određuje) normativ proizvodnje ili prihvaća normativ proizvodnje podnositelja zahtjeva ili, prema potrebi, metodu za određivanje normativa.
- (2) Normativ se utvrđuje temeljem stvarnih okolnosti u kojima se proces obrade obavlja ili treba obaviti. Normativ se utvrđuje, kada je to moguće, temeljem proizvodnih ili tehničkih podataka ili, ako takvi podaci nisu dostupni, temeljem podataka koji se odnose na radnje iste vrste u kojima se obavila ili treba obaviti unutarnja obrada (vidi članak 20. stavak (3) ove upute).
- (3) Normativ se utvrđuje u odobrenju ili u trenutku stavljanja predmetne robe u postupak unutarnje obrade.
- (4) U proizvodnji u kojoj nije moguće na početku unutarnje obrade precizno utvrditi normativ utroška materijala, u odobrenju se navodi predloženi (privremeni) normativ, s tim da je imatelj odobrenja obavezan, prije prvog ponovnog izvoza ili izvoza dobivenih proizvoda ili određivanja istima nekog drugog novog carinski odobrenog postupanja ili uporabe, dostaviti nadzornom carinskom uredu stvarni normativ utroška materijala, a jedan primjerak i izdavalatelju odobrenja. Temeljem stvarnog normativa razdužuje se roba za koju je završen postupak unutarnje obrade i obračun uvoznih pristojbi u slučaju puštanja u slobodan promet.
- (5) Kada to okolnosti dozvoljavaju, a posebno kada se proces obrade uobičajeno obavlja uz jasno određene tehničke uvjete s robom istih svojstava, a dobiveni proizvodi su ujednačene kvalitete, može se prihvatiti standardni normativ utvrđen temeljem prethodno utvrđenih stvarnih podataka.
- (6) Normativ proizvodnje carinski organ može provjeriti i naknadno.

Članak 25.

(Količinska i vrijednosna metoda obračuna)

- (1) Udio uvozne robe ugrađene u dobivene proizvode izračunava se radi:
- a) utvrđivanja uvoznih pristojbi, koje se moraju platiti, ili
- b) primjene mjera trgovinske politike.
- (2) Sukladno članku 371. Odluke, udio iz stavka (1) ovoga članka izračunava se primjenom količinske ili vrijednosne metode ovisno od okolnosti, ili nekom drugom metodom koja daje slične rezultate. Za potrebe obračuna, dobiveni proizvodi uključuju prerađene proizvode ili poluproizvode.
- (3) Količinska metoda primjenjuje se:
- a) ako se proizvodi samo jedna vrsta dobivenog proizvoda; u tom slučaju odgovarajuća količina uvozne robe stavljen u postupak unutarnje obrade za koju se smatra da je sadržana u količini dobivenih proizvoda za koje je nastao carinski dug, razmjerna je postotku tih dobivenih proizvoda u odnosu na ukupnu količinu dobivenih proizvoda, odnosno ukupna količina svake vrste uvozne robe pomnoži se sa koeficijentom koji se dobije iz odnose količine dobivenih proizvoda za koje je nastao carinski dug i ukupne količine dobivenih proizvoda,

Primjer obračuna:	- Uvozna roba: UR1 = 100 kg i UR2 = 50 kg
	- Dobiveni proizvodi: DP1 = 125 kg
	- 10 kg DP1 pušteno u slobodan promet
	UR1 = 100 kg x $\frac{10}{125}$ = 8 kg
	125
	UR2 = 50 kg x $\frac{10}{125}$ = 4 kg
	125

- b) ako se procesom obrade dobiva nekoliko vrsta dobivenih proizvoda i u svakom od tih proizvoda sadržani su svi elementi uvozne robe stavljen u postupak unutarnje obrade; u tom slučaju količina uvozne robe za koju se smatra da je sadržana u količini pojedinog dobivenog proizvoda za koji je nastao carinski dug, razmjerna je:
- 1) udjelu između pojedine vrste dobivenog proizvoda, neovisno od toga da li je carinski dug nastao, i ukupne količine svih dobivenih proizvoda, i
- 2) udjelu između količine dobivenih proizvoda, za koje je nastao carinski dug, i ukupne količine dobivenih proizvoda iste vrste.

Primjer obračuna:	- Uvozna roba: UR1 = 100 kg
	- Dobiveni proizvodi:
	- DP1 = 80 kg
	- DP2 = 10 kg
	- Pušteno u slobodan promet: 4 kg DP1 i 2 kg DP2
	- Dodatne informacije:
	- 80 kg UR1 može se naći u 80 kg DP1
	- 10 kg UR1 može se naći u 10 kg DP2.

Obračun:	- Ukupna količina UR1 zastupljena u ukupnoj količini DP1:
	100 kg x $\frac{80}{90}$ = 88,89 kg
	- Ukupna količina UR1 zastupljena u 4kg DP1:
	88,89 kg x $\frac{4}{80}$ = 4,44 kg
	80
	- Ukupna količina UR1 zastupljena u ukupnoj količini DP2:
100 kg x $\frac{10}{90}$ = 11,11 kg	
90	
	- Ukupna količina UR1 zastupljena u 2 kg DP2:
11,11 kg x $\frac{2}{10}$ = 2,22 kg	
	10

- (4) Pri odlučivanju da li su ispunjeni uvjeti za primjenu metode obračuna iz stavka (3) toč. a) ili b) ovoga članka, gubici se ne uračunavaju. Ne dovodeći u pitanje primjenu članka 516. Odluke, gubici znače udio uvozne robe koji je u procesu obrade uništen ili izgubljen, naročito isparavanjem, sušenjem, ispuštanjem u obliku plina ili cijedenjem.
- (5) Vrijednosna metoda primjenjuje se ako se ne može primijeniti količinska metoda.
- (6) Količina uvozne robe za koju se smatra da je sadržana u količini određenog dobivenog proizvoda za koji je nastao carinski dug, razmjerna je:
- vrijednosti ove određene vrste dobivenog proizvoda, neovisno od toga da li je carinski dug nastao, kao postotak u ukupnoj vrijednosti svih dobivenih proizvoda, i
 - vrijednosti dobivenih proizvoda, za koje je nastao carinski dug, kao postotak ukupne vrijednosti dobivenih proizvoda iste vrste.
- (7) Kod primjene vrijednosne metode, kao vrijednost svakog od različitih dobivenih proizvoda uzima se zadnja *ex-works* (franko tvornica) cijena u BiH ili zadnja prodajna cijena u BiH za iste ili slične proizvode, pod uvjetom da na njih nije utjecao odnos između kupca i prodavca.
- (8) Ako se vrijednost ne može utvrditi sukladno st. (5), (6) i (7) ovoga članka, ona se utvrđuje primjenom druge prihvatljive metode, koja daje slične rezultate.

Primjer obračuna:	- Uvozna roba: UR1 = 100 kg
	- Dobiveni proizvodi:
	- DP1 = 20 kg
	- DP2 = 40 kg
	- DP3 = 30 kg
	- Vrijednost dobivenih proizvoda:
	- DP1 = 20 kg x 10 EUR/kg = 200 EUR
	- DP2 = 40 kg x 7,5 EUR/kg = 300 EUR
	- DP3 = 30 kg x 2,5 EUR/kg = 75 EUR
	Ukupno: 575 EUR
- Pušteno u slobodan promet: 20 kg DP	

Obračun:	- Količina UR1 zastupljena u ukupnoj količini DP3:
	100 kg x $\frac{75}{575}$ = 13,04 kg
	575
	- Količina UR1 zastupljena u 20 kg DP3:
13,04 kg x $\frac{20}{30}$ = 8,69 kg	
30	

Članak 26.

(Evidencija o robi)

- Imatelj odobrenja vodi evidenciju o robi stavljenoj u postupak unutarnje obrade.
 - Podnositelj zahtjeva navodi mjesto gdje će voditi evidenciju i uz zahtjev prilaže izgled i sadržaj evidencije, dok se u odobrenju imatelju određuje obveza i način vođenja evidencije o robi stavljenoj u postupak unutarnje obrade. Sukladno članku 369. Odluke, evidencija treba omogućiti nadzor nad postupkom i sadržavati sljedeće podatke:
 - podatke iz carinskih deklaracija po kojima je roba stavljena u postupak unutarnje obrade i to iz onih polja deklaracije koja su za taj postupak navedena u minimalnoj listi iz Priloga 23. Odluke (Glava I, Odjeljak B. - polja označena simbolom "A" u koloni "A" ili koloni "I", ovisno od sustava unutarnje obrade,
 - podatke iz carinskih deklaracija kojima je robi određeno novo carinski odobreno postupanje ili uporaba radi završetka postupka unutarnje obrade,
 - datum i odgovarajuće podatke o drugim carinskim dokumentima i svim drugim dokumentima koji se odnose na stavljanje u postupak i završetak postupka unutarnje obrade,
 - vrstu procesa obrade, vrstu rukovanja,
 - normativ proizvodnje ili, prema potrebi, metodu za njegov obračun,
 - podatke koji omogućavaju nadzor robe, uključujući i mjesto gdje se nalazi i podatke o bilo kojem premještanju,
 - trgovački ili tehnički opis potreban za utvrđivanje identifikacije robe,
 - podatke koji omogućavaju praćenje kretanja u postupku unutarnje obrade koji se obavlja uporabom ekvivalentne robe.
- (3) Izdavatelj odobrenja može:
- odobriti da se neki od podataka iz stavka (2) ovoga članka ne evidentiraju, ako to nema štetan utjecaj na provođenje nadzora i kontrole postupka unutarnje obrade, ili
 - kao evidenciju o robi za postupak unutarnje obrade prihvatiti evidenciju iz postojećeg knjigovodstva imatelja odobrenja, na bilo kojem mediju, ako takva evidencija sadrži potrebne podatke i informacije koje carinskim organima omogućavaju provođenje nadzora i kontrole postupka unutarnje obrade, naročito u pogledu kretanja i promjene carinskog statusa robe.
- (4) Evidencija mora biti dostupna nadzornom carinskom uredu (a prema potrebi i drugom kontrolnom carinskom organu) koja nadzire i obavlja kontrolu pravilnosti provođenja postupka unutarnje obrade. Ako se obrada obavlja kod različitih operatera, imatelj odobrenja mora u evidenciji osigurati podatke o stvarnom stanju robe u postupku unutarnje obrade kod svakog operatera.
- (5) U evidenciji imatelja odobrenja moraju se nalaziti sve carinske deklaracije o ulasku u postupak unutarnje obrade i završetku tog postupka.

Članak 27.

(Osiguranje za naplatu duga)

- Sukladno članku 213. Zakona, za prijavljivanje robe za postupak unutarnje obrade po sustavu odgođenog plaćanja i kada je u pitanju slučaj iz članka 23. stavak (5) ove upute, imatelj odobrenja ili njegov zastupnik dužan je obezbijediti valjano osiguranje, prethodno prihvaćeno od nadležne organizacijske jedinice UNO sukladno propisima koji reguliraju pitanja osiguranja i naplate duga, a kojim osigurava da će bilo kakav dug koji nastane u svezi s robom biti plaćen.
- Strana roba ne može se staviti u postupak unutarnje obrade po sustavu odgođenog plaćanja dok se ne položi osiguranje za mogući dug.
- Imatelj odobrenja, neovisno o vrsti položenog osiguranja, odgovaran je da dug tijekom cijelog razdoblja trajanja postupka unutarnje obrade bude osiguran.
- Osiguranje iz stavka (1) ovoga članka ne može se osloboditi, odnosno razdužiti prije završetka postupka unutarnje obrade podnošenjem razdužnog lista od strane imatelja odobrenja i njegovog prihvaćanja od strane nadzornog carinskog ureda.

Članak 28.

(Premještanje)

Na zahtjev podnosioca zahtjeva, u odobrenju navodi se da li se i pod kojim uvjetima roba u postupku unutarnje obrade može premješati između različitih mjesta navedenih u istom odobrenju ili između prostorija različitih imatelja odobrenja bez završetka postupka (premještanje), uz navođenje u odobrenju koji podaci o

premještanju moraju biti unijeti u evidenciju o robi iz članka 26. ove upute.

Članak 29.

(Premještanje između različitih mjesta u istom odobrenju)

- (1) Ako se premještanje robe odobrava u okviru jednog odobrenja, roba se može bez carinskih formalnosti i prekidanja postupka unutarnje obrade premjestiti od jednog do drugog mjesta istog imatelja odobrenja ili iz pogona jednog operatera u pogon drugog operatera, navedenih u odobrenju, uz obvezno vođenje evidencije o premještanju kako bi se u svakom trenutku znalo gdje se roba nalazi.
- (2) Premještanje robe od prijavnog carinskog ureda do prostorija imatelja odobrenja ili operatera, može se obaviti temeljem iste carinske deklaracije kojom je ta roba stavljena u postupak unutarnje obrade.
- (3) Premještanje robe, namijenjene za ponovni izvoz, do izlaznog carinskog ureda, može se obaviti u okviru predmetnog postupka. U tom slučaju, postupak unutarnje obrade se završava nakon što roba prijavljena za ponovni izvoz stvarno napusti carinsko područje BiH.

Članak 30.

(Premještanje između dva imatelja odobrenja)

Premještanje robe od jednog do drugog imatelja odobrenja može se obaviti pod uvjetima i na način naveden u članku 44. ove upute.

Članak 31.

(Postupak unutarnje obrade u slobodnoj zoni)

Korisnik slobodne zone koji namjerava da postupak unutarnje obrade obavlja u slobodnoj zoni (to može biti i osoba koja organizira unutarnju obradu) mora imati odobrenje za postupak unutarnje obrade u slobodnoj zoni. Postupak unutarnje obrade u slobodnoj zoni u svemu se odvija kao da se isti provodi u drugom dijelu carinskog područja BiH.

Članak 32.

(Unutarnja obrada u carinskom skladištu)

Postupak unutarnje obrade u prostorijama carinskog skladišta u svemu se odvija sukladno uvjetima predviđenim za taj postupak, uključujući i pravila i izuzetke propisane člankom 387. Odluke.

Članak 33.

(Mjere trgovinske politike)

- (1) Sukladno članku 363. stavak (1) Odluke, mjere trgovinske politike predviđene propisima BiH koji uređuju trgovinu robom primjenjuju se na stranu robu koja se stavlja u postupak unutarnje obrade po sustavu odgođenog plaćanja samo ako se te mjere odnose na unos (ulazak) robe u carinsko područje BiH.
- (2) Kada se dobiveni proizvodi nastali u postupku unutarnje obrade, osim onih navedenih u Prilogu 57. Odluke (sporedni dobiveni proizvodi), puštaju u slobodan promet, primjenjuju se one mjere trgovinske politike predviđene propisima koji uređuju trgovinu robom koje se primjenjuju za puštanje uvozne robe u slobodan promet (članak 363. stavak (2) Odluke).

Članak 34.

(Primjena pojednostavljenih postupaka u unutarnjoj obradi)

Za stavljanje u postupak unutarnje obrade i završetak tog postupka roba se može prijaviti i primjenom pojednostavljenih carinskih postupaka koji su imatelju odobrenja odobreni sukladno odredbama Zakona, Odluke i drugih carinskih propisa koje reguliraju pojednostavljene postupke.

GLAVA IV. STAVLJANJE ROBE U POSTUPAK UNUTARNJE OBRAD E I ZAVRŠETAK POSTUPKA

Članak 35.

(Stavljanje robe u postupak unutarnje obrade)

- (1) Roba se prijavljuje za postupak unutarnje obrade podnošenjem carinske deklaracije, a postupak unutarnje obrade po sustavu odgođenog plaćanja (šifra postupka "51") ili po sustavu povrata pristojbi (šifra postupka "41") prijavnom carinskom uredu navedenom u odobrenju, u roku važenja odobrenja.
- (2) Carinska deklaracija za stavljanje robe u postupak unutarnje obrade popunjava se i podnosi sukladno odredbama carinskih propisa kojima je regulirano pitanje u svezi popunjavanja i podnošenja carinske deklaracije, uključujući i specifičnosti propisane ovom uputom, kao i specifičnosti propisane odredbama carinskih propisa o pojednostavljenim carinskim postupcima primjenjive na te deklaracije, ako su odgovarajući pojednostavljeni postupci za postupak unutarnje obrade imatelju odobrenja odobreni od strane nadležnog carinskog organa. Podnositelj carinske deklaracije (deklarant ili njegov zastupnik) odgovoran je za obveze koje proizlaze iz podnošenja carinske deklaracije propisane člankom 131. stavak (1) Odluke i odredbom osmoga stavka Odjeljka C, Glava I Priloga 23. Odluke.
- (3) Pravilno popunjavanje carinske deklaracije iz stavka (1) ovoga članka važno je radi utvrđivanja carinskog statusa robe, obračuna nastalog carinskog duga, pravilne primjene trgovinskih mjera, razduženja preuzetih obveza i drugo.
- (4) Uz carinsku deklaraciju iz stavka (1) ovoga članka, bez utjecaja na posebne odredbe, sukladno članku 151. Odluke, prilažu se sljedeći dokumenti:
 - a) za postupak unutarnje obrade po sustavu odgođenog plaćanja: dokumenti iz članka 149. stavak (1) toč. a) i b) Odluke,
 - b) za postupak unutarnje obrade po sustavu povrata: dokumenti iz članka 149. stavak (1) Odluke,
 i, prema potrebi, pisano odobrenje za zahtijevani carinski postupak unutarnje obrade ili preslika zahtjeva za izdavanje odobrenja, ako se primjenjuje članak 362. stavak (1) Odluke (odobrenje sa retroaktivnim važenjem).
- (5) Ako su prijavni i nadzorni carinski ured različiti uredi, u tom slučaju, carinsku deklaraciju o stavljanju robe u postupak unutarnje obrade prijavni carinski ured obvezno, elektronički, dostavlja nadzornom carinskom uredu.
- (6) Izuzetno, nadzorni carinski ured može, sukladno članku 364. Odluke, odobriti da se carinska deklaracija za stavljanje robe u postupak unutarnje obrade ili završetak tog postupka podnese nekom drugom carinskom uredu (ispostavi) koji nije carinski ured naveden u odobrenju, pri čemu nadzorni carinski ured određuje način na koji će o podnošenju carinske deklaracije biti obaviještena.

Članak 36.

(Završetak postupka unutarnje obrade)

- (1) Postupak unutarnje obrade završava se kada je za dobivene proizvode ili uvoznou robu u nepromijenjenom stanju koja je bila stavljena u taj postupak prihvaćena carinska deklaracija za ponovni izvoz ili izvoz ili za drugo novo carinski odobreno postupanje ili uporabu (na primjer premještanjem - postupak "5151", postupak privremenog uvoza, postupak carinskog skladištenja ili smještaj u slobodnu zonu s namjerom naknadnog ponovnog izvoza ili izvoza), u odobrenom roku za završetak postupka unutarnje obrade (vidi članak 17. ove upute), te ako su ispunjeni drugi uvjeti

za završetak postupka (podnijet i prihvaćen razdužni list, plaćen dug ako je isti nastao i kompenzatorna kamata gdje je primjenljiva). Carinska deklaracija kojom je uvozna roba stavljena u postupak unutarnje obrade može se razdužiti odjednom ili u više puta.

- (2) U slučaju prethodnog izvoza dobivenih proizvoda proizvedenih od ekvivalentne robe (vidi čl. 20. do 23. ove upute), taj postupak završava se kada nadzorni carinski ured prihvati razdužni list podnijet za carinsku deklaraciju o naknadnom uvozu robe.
- (3) Postupak unutarnje obrade završava se ili za količinu uvozne robe koja je, prema prihvaćenom normativu proizvodnje, sadržana u dobivenim proizvodima ili za količinu robe u nepromijenjenom stanju (neobrađene uvozne robe) prijavljenim odnosno prijavljenoj za novo carinski odobreno postupanje ili uporabu u odobrenom roku za završetak tog postupka.
- (4) Carinska deklaracija za završetak postupka unutarnje obrade, popunjava se i podnosi sukladno carinskim propisima kojima je regulirano pitanje u svezi popunjavanja i podnošenja carinske deklaracije, ovisno koje je u pitanju novo carinski odobreno postupanje ili uporaba kojim se završava postupak unutarnje obrade, uključujući i specifičnosti propisane ovom uputom, kao i specifičnosti propisane odredbama carinskih propisa o pojednostavljenim carinskim postupcima primjenjive na te deklaracije, ako su odgovarajući pojednostavljeni postupci za završetak postupka unutarnje obrade imatelju odobrenja odobreni od strane nadležnog carinskog organa. Podnositelj carinske deklaracije (deklarant ili njegov zastupnik) odgovoran je za obveze koje proizlaze iz podnošenja carinske deklaracije propisane člankom 131. stavak (1) Odluke i odredbom osmoga stavka Odjeljka C, Glava I Priloga 23. Odluke.
- (5) Kod popunjavanja carinske deklaracije za završetak postupka unutarnje obrade primjenjuje se i čl. 402. i 403. Odluke, gdje to odgovara.
- (6) Uz carinsku deklaraciju za završetak postupka unutarnje obrade, bez utjecaja na posebne odredbe i ovisno od situacije, prilažu se dokumenti potrebni za stavljanje dobivenih proizvoda ili robe u nepromijenjenom stanju u novo zahtijevano carinski odobreno postupanje ili uporabu, navedena u čl. 149. do 152. Odluke.
- (7) Carinska deklaracija kojom se završava postupak unutarnje obrade podnosi se otpusnom carinskom uredu navedenom u odobrenju. Ako su otpusni i nadzorni carinski ured različiti uredi, u tom slučaju, carinsku deklaraciju o završetku postupka unutarnje obrade otpusni carinski ured obvezno, elektronički, dostavlja nadzornom carinskom uredu.
- (8) Kod završetka postupka unutarnje obrade započetog temeljem jednog odobrenja, ali sa dvije ili više carinskih deklaracija, primjenjuje se i članak 373. Odluke (vidi članak 47. stavak (6) ove upute).

Članak 37.

(Izvoz ili ponovni izvoz dobivenih proizvoda)

- (1) U skladu sa svrhom postupka, pravilan završetak postupka unutarnje obrade je izvoz ili ponovni izvoz dobivenih proizvoda.
- (2) Dobiveni proizvodi, pri ponovnom izvozu ili izvozu, predočavaju se otpusnom carinskom uredu navedenom u odobrenju, radi obavljanja carinskih formalnosti.
- (3) U postupanju po carinskoj deklaraciji za ponovni izvoz ili izvoz dobivenih proizvoda primjenjuju se na odgovarajući način odredbe koje se odnose na izvoz, ne dovodeći u pitanje posebne odredbe koje se mogu primjeniti na završetak postupka unutarnje obrade. Ako je u dobivenim

proizvodima sadržana i domaća roba, za tu robu ne podnosi se posebna carinska deklaracija.

Članak 38.

(Radnje koje se smatraju izvozom ili ponovnim izvozom)

- (1) Radi završetka postupka unutarnje obrade, odnosno podnošenja zahtjeva za povrat ili otpust uvoznih pristojbi u sustavu povrata, ponovnim izvozom ili izvozom, sukladno članku 396. Odluke, smatraju se i određene situacije u kojima se roba stvarno ne izvozi, a to su:
 - a) isporuka dobivenih proizvoda osobama koje imaju pravo na oslobađanje od plaćanja uvoznih pristojbi sukladno Bečkoj konvenciji o diplomatskim odnosima od 18. travnja 1961. godine ili Bečkoj konvenciji o konzularnim odnosima ili drugim konzularnim konvencijama od 24. travnja 1963. godine ili Njujorškoj konvenciji o posebnim misijama od 16. prosinca 1969. godine,
 - b) isporuka dobivenih proizvoda vojnim snagama drugih država stacioniranim u carinskom području BiH, kada BiH odobrava posebno oslobađanje od plaćanja uvoznih pristojbi sukladno međunarodnom sporazumu koji je BiH zaključila ili mu je pristupila,
 - c) isporuka zrakoplova; nadzorni carinski ured odobrava završetak postupka nakon što je uvozna roba prvi put upotrijebljena za proizvodnju, opravku, opremanje ili preuređivanje zrakoplova ili njihovih dijelova, pod uvjetom da evidencija imatelja omogućava provjeru pravilne primjene postupka i upravljanje njime,
 - d) isporuka svemirskog broda i pripadajuće opreme; nadzorni carinski ured odobrava završetak postupka nakon prve uporabe uvozne robe za proizvodnju, popravak, prilagođavanje ili preuređenje satelita, vozila za njihovo lansiranje i opreme zemaljskih stanica i njihovih dijelova koji su sastavni dio sustava, pod uvjetom da evidencija imatelja omogućava provjeru pravilne primjene i provođenja postupka,
 - e) odlaganje sporednih dobivenih proizvoda čije je uništenje pod carinskim nadzorom zabranjeno prema propisima o zaštiti okoline; u ovu svrhu, imatelj mora dokazati da je završetak postupka prema uobičajenim pravilima ili nemoguć ili ekonomski neopravdan, i da je postupljeno sukladno propisima o zaštiti okoline.
- (2) U slučajevima iz stavka (1) ovoga članka, za završetak postupka unutarnje obrade, ovisno od situacije, podnosi se carinska deklaracija za ponovni izvoz ili izvoz (EX C ili EX A), u koju se:
 - a) u polje 17, kao država konačnog odredišta, upisuje država pripadnosti primatelja dobivenih proizvoda,
 - b) u polje 44, pored ostalih podataka, upisuje i napomena: "primjena članka 396. točka ... Odluke", ovisno od situacije, a u nedostatku prostora u tom polju upisuje se u polje 31.

Članak 39.

(Izvoz ili ponovni izvoz robe u nepromijenjenom stanju)

- (1) Postupak unutarnje obrade može se završiti i ponovnim izvozom ili izvozom robe u nepromijenjenom stanju, što je izuzetak od općeg pravila završetka postupka unutarnje obrade. U slučajevima kada se ovakav način završetka postupka unutarnje obrade koristi isuviše često, nadzorni carinski ured o tome obavještava izdavatelja odobrenja jer su te situacije značajne u smislu budućih odobravanja postupka unutarnje obrade istom imatelju odobrenja, a ako se radi o zlouporabi može se ukinuti odobrenje.
- (2) Roba u nepromijenjenom stanju prijavljuje se za ponovni izvoz ili izvoz podnošenjem carinske deklaracije za

ponovni izvoz ili izvoz (EX C ili EX A). Svi podaci o toj robi koji su navedeni u carinskoj deklaraciji po kojoj je ista bila stavljena u postupak unutarnje obrade navode se i u carinskoj deklaraciji za ponovni izvoz ili izvoz.

Članak 40.

(Završetak postupka unutarnje obrade postupkom carinskog skladištenja)

Postupak unutarnje obrade može se završiti i kada se dobiveni proizvodi ili roba u nepromijenjenom stanju, s namjerom naknadnog ponovnog izvoza ili izvoza, stavi u postupak carinskog skladištenja, pri čemu se mogu razlikovati sljedeće situacije:

- a) završetak postupka unutarnje obrade stavljanjem dobivenih proizvoda ili robe u nepromijenjenom stanju u postupak carinskog skladištenja u slučaju kada su otpusni carinski ured za postupak unutarnje obrade i prijavni carinski ured za carinsko skladište isti uredi:
 - 1) kod tog carinskog ureda podnosi se carinska deklaracija za postupak carinskog skladištenja u ime osobe koja je korisnik postupka carinskog skladištenja (na primjer, šifra postupka "7151"),
 - 2) prihvaćanjem carinske deklaracije iz alineje 1) ove točke završava se postupak unutarnje obrade,
- b) završetak postupka unutarnje obrade stavljanjem dobivenih proizvoda ili robe u nepromijenjenom stanju u postupak carinskog skladištenja u slučaju kada su otpusni carinski ured za postupak unutarnje obrade i prijavni carinski ured za carinsko skladište različiti uredi:
 - 1) kod navedenog otpusnog carinskog ureda podnosi se proвозna carinska deklaracija po kojoj se roba, po postupku provoza, kreće odnosno upućuje prijavnom carinskom uredu za carinsko skladište u koje se smješta,
 - 2) u proвозnoj carinskoj deklaraciji iz alineje 1) ove točke (u grupi podataka: "Prethodni dokument - Dopuna informacija") upisuje se oznaka: "UO/O roba" ili oznaka: "UO/P roba", ovisno koji je u pitanju sustav unutarnje obrade, te referentni podatci o predmetnom odobrenju za postupak unutarnje obrade sukladno pravilima o popunjavanju carinske deklaracije,
 - 3) kod prijavnog carinskog ureda za carinsko skladište u koje se roba smješta, nakon završetka postupka provoza, započinje postupak carinskog skladištenja (postupak "7151") kojim se završava postupak unutarnje obrade,
 - 4) u polje 40 carinske deklaracije za postupak carinskog skladištenja upisuju se referentni podatci o carinskoj deklaraciji po kojoj je predmetna roba bila stavljena u postupak unutarnje obrade koji se završava, a u polje 44, pored ostalih podataka, referentni podatci o proвозnoj carinskoj deklaraciji iz alineje 1) ove točke, te referentni podatci o predmetnom odobrenju za postupak unutarnje obrade.

Članak 41.

(Završetak postupka unutarnje obrade smještajem u slobodnu zonu)

- (1) Postupak unutarnje obrade može se završiti i smještajem u slobodnu zonu dobivenih proizvoda ili robe u nepromijenjenom stanju u roku za završetak tog postupka, s namjerom naknadnog ponovnog izvoza ili izvoza iz

carinskog područja BiH (kada za tim ima stvarne potrebe, na primjer, zbog zahtjeva inozemne firme koja prima dobivene proizvode za odgađanje isporuke tih proizvoda), u kom slučaju se postupa kako slijedi:

- a) kod otpusnog carinskog ureda za postupak unutarnje obrade podnosi se proвозna carinska deklaracija po kojoj se roba, po postupku provoza, kreće odnosno upućuje u slobodnu zonu i kojom se završava postupak unutarnje obrade,
 - b) u proвозnoj carinskoj deklaraciji iz točke a) ovoga stavka (u grupi podataka: "Prethodni dokument - Dopuna informacija"), upisuje se oznaka: "UO/O roba" ili oznaka: "UO/P roba", ovisno koji je u pitanju sustav unutarnje obrade (čl. 402. i 403. Odluke), te referentni podatci o predmetnom odobrenju za postupak unutarnje obrade sukladno pravilima o popunjavanju carinske deklaracije,
 - c) po prispjeću robe u slobodnu zonu ne podnosi se zasebna carinska deklaracija, već se smještaj u slobodnu zonu obavlja temeljem proвозne carinske deklaracije i upisom dobivenih proizvoda ili robe u nepromijenjenom stanju i referentnih podataka o proвозnoj carinskoj deklaraciji u evidenciju o robi korisnika zone (članak 482. Odluke). Ta evidencija obvezno sadrži i naznaku: "UO/O roba" ili "UO/P roba", ovisno koji je u pitanju sustav unutarnje obrade,
 - d) ako uvozna roba stavljena u postupak unutarnje obrade podliježe primjeni posebnih mjera trgovinske politike, a te se mjere nastavljaju primjenjivati i u trenutku kada se roba, bilo u nepromijenjenom stanju ili u obliku dobivenih proizvoda, unosi u slobodnu zonu, tada se u evidenciju o robi korisnika zone pored oznake iz točke c) ovoga stavka upisuje i oznaka: "Trgovinska politika".
- (2) U slučaju iz stavka (1) ovoga članka, radi potrebnih informacija, može se, sukladno članku 375. Odluke, pribaviti Informativni obrazac INF 1 ili INF 7.
 - (3) Pri ponovnom izvozu ili izvozu dobivenih proizvoda ili robe u nepromijenjenom stanju nakon njihovog smještaja u slobodnu zonu podnosi se carinska deklaracija za ponovni izvoz ili izvoz (EX C ili EX A, šifra postupka "3151" ili "1041").

Članak 42.

(Završetak postupka unutarnje obrade postupkom obrade pod carinskom kontrolom)

Postupak unutarnje obrade završava se kada se dobiveni proizvodi ili roba u nepromijenjenom stanju stave u carinski postupak obrade pod carinskom kontrolom, pri čemu se mogu razlikovati situacije u kojima su otpusni carinski ured za postupak unutarnje obrade i prijavni carinski ured za postupak obrade pod carinskom kontrolom isti ili različiti carinski uredi. U tim situacijama primjenjuje se na odgovarajući način članak 40. ove upute.

Članak 43.

(Završetak postupka unutarnje obrade uništenjem)

Postupak unutarnje obrade po sustavu odgođenog plaćanja može se završiti u slučaju kada se dobiveni proizvodi ili roba u nepromijenjenom stanju, uz odobrenje nadzornog carinskog ureda i pod njenim nadzorom, unište. Postupak uništenja provodi se sukladno čl. 201. i 202. Zakona, članku 490. Odluke i odredbama drugih propisa primjenjivih na uništenje.

Članak 44.

(Završetak postupka unutarnje obrade drugim postupkom unutarnje obrade)

- (1) Postupak unutarnje obrade može se završiti i premještanjem robe od jednog do drugog imatelja odobrenja odnosno stavljanjem robe u novi postupak unutarnje obrade.
- (2) Premještanje robe od jednog do drugog imatelja odobrenja može se, sukladno članku 367. stavak (1) Odluke, obaviti samo kada drugi imatelj odobrenja premještenu robu ili proizvode stavi u postupak unutarnje obrade temeljem odobrenja za postupak kućnog carinjenja.
- (3) Prije premještanja, imatelj prvog odobrenja obavještava svoj nadzorni carinski ured na način kako taj ured odredi, kako bi mogao obaviti provjere koje taj ured smatra potrebnim.
- (4) Premještanje robe od jednog do drugog imatelja odobrenja obavlja se podnošenjem carinske deklaracije za postupak unutarnje obrade (postupak "5151") od strane drugog imatelja odobrenja. U toj deklaraciji (u polje 44) navode se referentni podatci za oba odobrenja za postupak unutarnje obrade, s tim da se prvo navodi novo odobrenje na koje se roba premješta na način kako je propisano, a referentni podatci o odobrenju sa kojeg se roba premješta navode se kao informacija.
- (5) Prihvaćanjem carinske deklaracije iz stavka (4) ovoga članka završava se postupak unutarnje obrade za prvog imatelja odobrenja koji, u propisanom roku, podnosi razdužni list za završetak "prvog" postupka unutarnje obrade vezanog za njegovo odobrenje.
- (6) Imatelj drugog odobrenja, radi evidencije, mora prvom imatelju odobrenja dostaviti prihvaćenu deklaraciju iz stavka (4) ovoga članka, elektronički ili na drugi među njima dogovoren način.
- (7) Odmah po prispjeću robe ili proizvoda u prostorije drugog imatelja odobrenja obavještava se nadzorni carinski ured, a dobiveni proizvodi ili roba u nepromijenjenom stanju unose se u evidenciju o robi sukladno članku 203. Odluke. Prilikom dopreme robe neće se zahtijevati dopunska carinska deklaracija.
- (8) Kod premještanja robe od jednog do drugog imatelja odobrenja primjenjuje se i Prilog 55. Odluke.
- (9) Sukladno članku 367. stavak (4) Odluke, kod premještanja robe, za mogući dug odgovoran je prvi imatelj odobrenja do trenutka prihvaćanja carinske deklaracije imatelja drugog odobrenja iz stavka (4) ovoga članka.
- (10) Postupak unutarnje obrade može se, u opravdanim slučajevima (na primjer, za preostalu uvoznu robu po isteku roka važenja odobrenja), završiti i premještanjem (prijenosom) robe sa jednog na drugo odobrenje za unutarnju obradu istog imatelja odobrenja. U tom slučaju:
 - a) postupak unutarnje obrade po odobrenju s kojeg se roba koja je u pitanju prenosi na drugo odobrenje završava se prihvaćanjem nove carinske deklaracije (postupak "5151") za tu robu na drugo odobrenje, a imatelj odobrenja, u propisanom roku, podnosi razdužni list radi završetka postupka unutarnje obrade vezanog za njegovo odobrenje s kojeg robu prenosi na drugo odobrenje,
 - b) u carinskoj deklaraciji za postupak unutarnje obrade (postupak "5155"), u polju 44, upisuje se i oznaka "UO/O roba" propisana člankom 402. stavak (1) Odluke, te referentni podatci za oba odobrenja za postupak unutarnje obrade, s tim da se prvo navodi odobrenje na koje se roba prenosi na način kako je propisano, a referentni podatci o odobrenju s kojeg se roba prenosi navode se kao informacija.

Članak 45.

(Završetak postupka unutarnje obrade puštanjem u slobodan promet)

- (1) Postupak unutarnje obrade po sustavu odgođenog plaćanja može, izuzetno, biti završen i puštanjem u slobodan promet dobivenih proizvoda ili robe u nepromijenjenom stanju, pri čemu treba razlikovati sljedeće situacije:
 - a) puštanje u slobodan promet određene količine dobivenih proizvoda ili robe u nepromijenjenom stanju bez podnošenja carinske deklaracije (unaprijed odobrenjem odobreno puštanje sukladno članku 398. Odluke, uz naknadno podnošenje carinske deklaracije) i
 - b) puštanje u slobodan promet dobivenih proizvoda ili robe u nepromijenjenom stanju podnošenjem carinske deklaracije (kada nije unaprijed odobreno puštanje).
- (2) Imatelj odobrenja može pustiti u slobodan promet određenu količinu dobivenih proizvoda ili robe u nepromijenjenom stanju bez podnošenja carinske deklaracije sukladno stavku (1) točka a) ovoga članka ako mu je odobrenjem, sukladno članku 398. Odluke, unaprijed odobreno puštanje u slobodan promet bez podnošenja carinske deklaracije, ne dovodeći u pitanje mjere zabrane ili ograničenja. U tom slučaju, postupanje je sljedeće:
 - a) smatra se da su pušteni u slobodan promet u trenutku isteka roka za završetak postupka, ako im prije toga nije određeno carinski odobreno postupanje ili uporaba,
 - b) imatelj odobrenja, za dobivene proizvode ili robu u nepromijenjenom stanju koju je stvarno pustio u slobodan promet, otpusnom carinskom uredu podnosi carinsku deklaraciju za taj postupak do isteka odobrenog roka za završetak postupka unutarnje obrade. Ako je količina dobivenih proizvoda ili robe u nepromijenjenom stanju koje se puštaju u slobodan promet poznata tek nakon završetka postupka, carinska deklaracija za puštanje u slobodan promet podnosi se prije podnošenja razdužnog lista,
 - c) po carinskoj deklaraciji iz točke b) ovoga stavka carinski dug obračunava se primjenom čl. 139. ili 140. Zakona ovisno od situacije, a uz deklaraciju podnosi se i obračun kompenzatorne kamate u slučajevima u kojima to, sukladno članku 372. Odluke, odgovara. Podatci o obračunatoj kompenzatornoj kamati, radi naplate, upisuju se u deklaraciju na način propisan pravilima o popunjavanju carinske deklaracije,
 - d) razdužni list podnosi se u propisanom roku od 30 dana od isteka roka za završetak postupka unutarnje obrade, koji sadrži i podatke o carinskoj deklaraciji iz točke b) ovoga stavka,
 - e) sukladno članku 398. stavak (2) Odluke, u svrhu primjene članka 243. st. (1) i (2) Zakona, smatra se da je carinska deklaracija za puštanje robe u slobodan promet podnijeta i prihvaćena te puštanje robe odobreno u trenutku podnošenja razdužnog lista za završetak postupka,
 - f) dobiveni proizvodi ili roba u nepromijenjenom stanju postaju domaćom robom od trenutka njihovog puštanja u promet,
 - g) nadzorni carinski ured, u provođenju mjera carinskog nadzora i kontrole postupka unutarnje obrade, posebnu pozornost usmjerit će na imatelje ovih odobrenja.

Primjer: Imatelju odobrenja "A" je, odobrenjem za unutarnju obradu po sustavu odgođenog plaćanja, unaprijed odobreno puštanje u slobodan promet određene količine

dobivenih proizvoda ili robe u nepromijenjenom stanju bez carinske deklaracije, s rokom za završetak postupka od tri mjeseca.

Imatelj odobrenja, po carinskoj deklaraciji od 01.09.2022. godine stavio je u postupak unutarnje obrade ("51") 1.000 kg žice za izradu armaturne mreže.

U razdoblju od 01.09.2022. do 30.11.2022. godine, imatelj odobrenja može robu puštati u slobodan promet bez podnošenja carinske deklaracije, s tim da je, radi završetka postupka "51", obavezan podnijeti:

- carinsku deklaraciju za postupak "4051" (kojom može obuhvatiti sva puštanja u slobodan promet u navedenom razdoblju): najkasnije do isteka roka za završetak postupka "51" (do 30.11.2022. godine), ili prije podnošenja razdužnog lista u slučaju iz stavka (2) točka b) druga rečenica ovoga članka, i
 - razdužni list: u propisanom roku od 30 dana od dana isteka roka za završetak postupka unutarnje obrade (do 30.12.2022. godine).
- (3) Puštanje u slobodan promet dobivenih proizvoda ili robe u nepromijenjenom stanju bez podnošenja carinske deklaracije (stavak (1) točka a) ovoga članka) može se unaprijed odobriti imatelju odobrenja koji u svemu poštuje pravila unutarnje obrade, ali najviše do 20% uvozne robe koja je stavljena u postupak unutarnje obrade po predmetnom odobrenju.
- (4) U slučaju iz stavka (1) točka b) ovoga članka, to jest kada puštanje u slobodan promet nije unaprijed odobreno odobrenjem, imatelj odobrenja, prije puštanja robe u slobodan promet, otpusnom carinskom uredu podnosi carinsku deklaraciju za puštanje u slobodan promet, sa dokumentima potrebnim za provođenje postupka po toj deklaraciji, na odlučivanje. Prihvaćanje deklaracije smatra se odobrenjem.
- (5) Ako imatelj odobrenja u slučaju iz stavka (4) ovoga članka ne podnese carinsku deklaraciju za puštanje u slobodan promet, to jest pusti robu u slobodan promet bez odobrenja carinskog ureda, tada se smatra da je carinski dug nastao sukladno članku 228. stavak (1) točka a) Zakona neispunjavanjem obveza preuzetih stavljanjem robe u postupak unutarnje obrade. U tom slučaju, nadzorni carinski ured po službenoj dužnosti poduzima radnje u cilju obračuna i naplate duga i pripadajućih kamata. Navedeno ne isključuje primjenu važećih kaznenih propisa radi nepoštivanja obveza propisanih za postupak u koji je roba stavljena, ako su se za to stekli propisani uvjeti.
- (6) Sukladno članku 399. Odluke, ako se dobiveni proizvodi puštaju u slobodan promet, podatci u polju 15, 16, 34, 41 i 42 carinske deklaracije odnose se na uvoznu robu sadržanu u količini dobivenih proizvoda koji se puštaju u slobodan promet. Potrebni podatci mogu se pružiti i putem Informativnog obrasca INF 1 ili u bilo kojem drugom dokumentu priloženom uz carinsku deklaraciju.

Članak 46.

(Puštanje u slobodan promet sporednih dobivenih proizvoda)

- (1) Za sporedne dobivene proizvode iz Priloga 57. Odluke (Lista sporednih dobivenih proizvoda koji podliježu pripadajućim uvoznim pristojbama) koji nastaju iz procesa obrade navedenih u koloni (2) te liste, a koji su, na traženje imatelja odobrenja, navedeni u odobrenju, imatelj odobrenja, po svom izboru, određuje novo carinski odobreno postupanje ili uporabu (može ih pustiti u slobodan promet, ponovno izvesti ili izvesti, uništiti (tretirati ili odložiti ako je u pitanju otpad, sukladno propisima koji reguliraju upravljanje otpadom) pod carinskim nadzorom ili im odrediti neko drugo carinsko odobreno postupanje ili uporabu). Pri tome treba voditi računa o prirodi proizvoda, kao i o zabranama i ograničenjima predviđenim drugim propisima.

- (2) Sporedni dobiveni proizvodi iz Priloga 57. Odluke koji su navedeni u odobrenju mogu se pustiti u slobodan promet i to samo u količini razmjernoj izvezenom dijelu glavnih dobivenih proizvoda. Na te proizvode carinski dug obračunava se sukladno članku 140. stavak (1) točka a) Zakona, što znači da se taj dug obračunava temeljem elemenata (vrsta, tarifna oznaka, carinska vrijednost, carinska stopa, valutni tečaj) koji važe za te proizvode u trenutku prihvaćanja carinske deklaracije za njihovo puštanje u slobodan promet, osim ako deklarant zahtijeva da se carinski dug obračuna sukladno članku 139. Zakona.

- (3) Sukladno članku 372. stavak (4) točka e) Odluke, pri puštanju u slobodan promet sporednih dobivenih proizvoda iz Priloga 57. Odluke, pod uvjetom da je njihova količina razmjerna količini izvezenih glavnih dobivenih proizvoda, ne naplaćuje se kompenzatorna kamata.

Primjer obračuna carinskog duga za sporedne dobivene proizvode:

Imatelj odobrenja uvozi: 1000 kg živih krava za klanje.

Temeljem normativa proizvodnje, od 1000 kg živih krava proizvodi se:

- 600 kg mesa (glavni dobiveni proizvod) i
- 100 kg kože, 100 kg masnoće, 180 kg kostiju i 20 kg krvi (sporedni dobiveni proizvod).

Imatelj odobrenja, nakon izvoza 600 kg mesa, u roku za završetak postupka unutarnje obrade navedenom u odobrenju, može prijaviti za puštanje u slobodan promet sporedne dobivene proizvode uz obračun carinskog duga primjenom članka 140. stavak (1) točka a) Zakona, bez naplate kompenzatorne kamate.

Ako imatelj odobrenja, u odobrenom roku za završetak postupka unutarnje obrade, izveze 300 kg mesa, tada može pustiti u slobodan promet samo 50% količine sporednih dobivenih proizvoda uz obračun carinskog duga primjenom članka 140. stavak (1) točka a) Zakona, to jest 50 kg kože, 50 kg masnoće, 90 kg kostiju i 10 kg krvi.

Za ostalu količinu sporednih dobivenih proizvoda koji se puštaju u slobodan promet carinski dug se obračunava primjenom članka 139. stavak (1) Zakona, uz obračun i naplatu pripadajuće kompenzatorne kamate.

- (4) Za nekorisni otpad koji ne podliježe primjeni propisa koji reguliraju upravljanje otpadom ne podnosi se carinska deklaracija, već se prema potrebi uništava pod carinskim i prema potrebi nadzorom drugog organa, ovisno od prirode otpada i načina njegovog uništenja, o čemu postupajući carinski organ sačinjava zapisnik.

Članak 47.

(Razdužni list)

- (1) Sukladno članku 374. Odluke, imatelj odobrenja za postupak unutarnje obrade po sustavu odgođenog plaćanja obavezan je, za svaku pojedinu carinsku deklaraciju po kojoj je roba stavljena u postupak unutarnje obrade, podnijeti razdužni list u roku od 30 dana, računajući od dana isteka roka za završetak postupka unutarnje obrade, neovisno primjenjuje li se ili ne objedinjavanje rokova sukladno članku 136. stavak (2) Zakona (vidi čl. 19. i 27. stavak (4) ove upute). Podnošenje razdužnog lista je obveza imatelja odobrenja koju je preuzeo stavljanjem robe u postupak unutarnje obrade.
- (2) Sukladno članku 374. stavak (2) Odluke, ako to posebne okolnosti opravdavaju, nadzorni carinski ured može produžiti rok iz stavka (1) ovoga članka i u slučaju da je prvobitni rok istekao, za još 30 dana.
- (3) Razdužni list (ogledni primjer obrasca razdužnog lista dan je u Prilogu 2. ove upute) imatelj odobrenja podnosi nadzorom carinskom uredu i sadrži sljedeće podatke, osim ako taj ured ne odredi drugačije:

- a) referentne podatke o odobrenju,
 - b) količinu svake vrste uvozne robe za koju se završava postupak unutarnje obrade,
 - c) tarifnu oznaku za uvoznu robu,
 - d) za uvoznu robu važeće stope carine i, prema potrebi, njenu carinsku vrijednost,
 - e) podatke o carinskim deklaracijama temeljem kojih je uvozna roba bila stavljena u postupak,
 - f) vrstu i količinu dobivenih ili obrađenih proizvoda ili robe u nepromijenjenom stanju i carinski odobreno postupanje ili uporabu koji su im određeni, te podatke o carinskim deklaracijama ili drugim carinskim dokumentima i svim ostalim dokumentima, koji se odnose na završetak postupka i rok za završetak,
 - g) vrijednost dobivenih ili obrađenih proizvoda, ako se za završetak postupka primjenjuje vrijednosna metoda,
 - h) normativ proizvodnje,
 - i) iznos uvoznih pristojbi, koje treba platiti, vratiti ili otpustiti i, prema potrebi, svaku kompenzatornu kamatu koju treba platiti. Kada se taj iznos odnosi na primjenu članka 398. Odluke (unaprijed odobreno puštanje u slobodan promet), potrebno ga je posebno iskazati.
- (4) Nadzorni carinski ured vrši provjeru razdužnog lista koja se sastoji od kontrole carinskih deklaracija o završetku postupka unutarnje obrade na koje se odnosi razdužni list prema odobrenom normativu proizvodnje, uključujući i provjeru stvarnog fizičkog istupa robe iz carinskog područja BiH (potvrđivanje istupa, na način kako je propisano) za svaku izvoznju carinsku deklaraciju obuhvaćenu razdužnim listom. Rezultate provjere taj ured upisuje u razdužni list (polje namijenjeno za službenu uporabu), a potom obavještava imatelja odobrenja.
- (5) U podnijetom razdužnom listu, imatelj odobrenja mora dokazati da je za svu robu u postupku unutarnje obrade (dobiveni proizvodi ili roba u nepromijenjenom stanju) određeno novo carinski odobreno postupanje ili uporaba, sukladno carinskim deklaracijama navedenim u istom u svrhe završetka postupka, što nadzorni carinski ured utvrđuje u postupku provjere i prihvatanja podnijetog razdužnog lista. Iz obračuna jasno mora biti vidljiva količina uvozne robe koja je stavljena u postupak unutarnje obrade za proizvodnju dobivenih proizvoda po carinskoj deklaraciji za koju se podnosi razdužni list i količina uvozne robe koja je prema normativu zaista sadržana u dobivenim proizvodima, odnosno koja je za njih upotrijebljena.
- (6) Ako je temeljem jednog odobrenja, roba stavljena u postupak unutarnje obrade po dvije ili više carinskih deklaracija, te se deklaracije razdužuju za pojedine robe prema redosljedu njihovog prihvatanja. Ako se pri kontroli završetka postupka unutarnje obrade utvrdi da je za određenu robu nastao carinski dug, smatrat će se da je u pitanju roba iz carinske deklaracije koja je prva ostala nerazdužena (članak 373. Odluke).
- (7) Ako evidencija o robi iz članka 26. ove upute, koju imatelj odobrenja vodi za potrebe postupka unutarnje obrade, carinskim organima pruža sve potrebne podatke za kontrolu odvijanja i završetka postupka unutarnje obrade, ista se može prihvatiti kao razdužni list.

GLAVA V. CARINSKI DUG I KOMPENZATORNA KAMATA

Članak 48.

(Dokaz o podrijetlu i obračun carinskog duga kod primjene "no drawback" pravila)

- (1) Sukladno članku 241. Zakona, ako je međunarodnim sporazumom zaključenim između BiH i drugih država predviđeno odobravanje preferencijalne carinske stope pri uvozu robe podrijetlom iz BiH u te države, sukladno tim sporazumima, ako je roba dobivena u postupku unutarnje obrade (dobiveni proizvodi), roba koja nije podrijetlom iz BiH ili države sa kojom je zaključen sporazum, a sadržana je u robi sa podrijetlom, podliježe plaćanju odgovarajućih uvoznih pristojbi (primjena pravila "zabrana povrata carine ili izuzeća od plaćanja carine" - "no drawback" pravilo), ako je predviđeno sporazumom koji je u pitanju). Uvozni carinski dug nastaje ovjerom dokumenta (dokaza o podrijetlu) potrebnog za dobivanje takve preferencijalne tarifne stope u drugoj državi.
- (2) Uvozni carinski dug iz stavka (1) ovoga članka nastaje u trenutku prihvatanja izvozne carinske deklaracije za predmetne dobivene proizvode.
- (3) Visina uvoznih pristojbi (carina) koja odgovara carinskom dugu utvrđuje se na isti način kao da se radi o carinskom dugu koji bi nastao da je u tom trenutku prihvaćena carinska deklaracija za puštanje uvozne robe u slobodan promet u svrhu završetka postupka unutarnje obrade.
- (4) Odredbe o "no drawback" pravilu propisuju da materijal bez podrijetla upotrijebljen u proizvodnji proizvoda s podrijetlom za koji se izdaje dokaz o podrijetlu ne smije podlijezati povratu carine ili izuzeću od plaćanja carine bilo koje vrste. To se u pravilu odnosi na obvezu plaćanja carine na sve materijale bez podrijetla upotrijebljene u izradi dobivenog proizvoda koji se izvozi s preferencijalnim podrijetlom prema odredbama pojedinih ugovora (sporazuma) o slobodnoj trgovini (u dijelu Protokola o podrijetlu) kojim je predviđeno "no drawback" pravilo. U tom smislu, navedena obveza imatelja odobrenja sastoji se ili u zabrani zahtjeva za povrat plaćene carine (u slučaju uvoza repromaterijala u okviru postupka unutarnje obrade po sustavu povrata pristojbi) ili u plaćanju carine (u slučaju uvoza repromaterijala u okviru postupka unutarnje obrade po sustavu odgođenog plaćanja), što se jednako primjenjuje i kada se postupak unutarnje obrade odvija u slobodnoj zoni.
- (5) Ako imatelj odobrenja dobivene proizvode nastale u postupku unutarnje obrade po sustavu odgođenog plaćanja ponovno izvozi u državu ugovornicu s kojom je ugovoreno "no drawback" pravilo (i ako dobiveni proizvodi zadovoljavaju odredbe o stjecanju preferencijalnog podrijetla pri izvozu u tu državu ugovornicu) i traži izdavanje dokaza o podrijetlu, za iste se može izdati dokaz o podrijetlu (neovisno koji dokaz o podrijetlu je u pitanju) samo ako se prethodno za robu ili dio robe bez podrijetla sadržanu u tim dobivenim proizvodima plati carina (ne i porez na dodanu vrijednost), koja čini uvozni carinski dug iz stavka (1) ovoga članka.
- (6) Radi obračuna i plaćanja carine po "no drawback" pravilu u slučaju iz stavka (5) ovoga članka podnosi se obračunska carinska deklaracija po kojoj se postupa kako slijedi:

- a) u ovom slučaju, obračunska carinska deklaracija koristi se isključivo u svrhu podnošenja carinske deklaracije radi obračuna i naplate carine sukladno članku 241. Zakona ("no drawback" pravilo), te se stoga ne radi o puštanju robe u slobodan promet,
- b) u prvu podjelu polja 37 obračunske carinske deklaracije upisuje se šifra "4051", a u drugu podjelu tog polja upisuje se šifra propisana za primjenu članka 241. Zakona - pravilo "no drawback",
- c) kod primjene "no drawback" pravila obveza plaćanja carine nastaje u trenutku ponovnog izvoza dobivenih proizvoda, a ista se, sukladno članku 241. stavak (4) Zakona, obračunava temeljem podataka o robi (ili dio robe) bez podrijetla (vrsta, tarifna oznaka, vrijednost, koji podaci su navedeni u carinskoj deklaraciji po kojoj je roba bez podrijetla koja je u pitanju stavljena u postupak unutarnje obrade po sustavu odgođenog plaćanja) sadržanoj u količini dobivenih proizvoda koji se ponovno izvoze nakon postupka unutarnje obrade po sustavu odgođenog plaćanja, a po konvencionalnoj stopi carine predviđenoj Carinskom tarifom BiH (bez obzira koja konvencionalna stopa carine je u pitanju),
- d) u pogledu plaćanja carine obračunate u primjeni "no drawback" pravila koji sadrži sve relevantne podatke (podatke o odobrenju, o imatelju odobrenja, carinskoj deklaraciji po kojoj je roba stavljena u postupak unutarnje obrade, podatke o dobivenim proizvodima i uvoznju robi bez podrijetla koja je, prema normativu, sadržana u dobivenim proizvodima koji se ponovno izvoze, obračun carine i iznos carine i prema potrebi drugo, te potpis i ovjeru podnosioca obračuna),
- f) obračunska carinska deklaracija prilaže se uz carinsku deklaraciju za ponovni izvoz.
- (7) U okviru unutarnje obrade po sustavu povrata pristojbe "no drawback" pravilo znači da ne postoji povrat carine (uvoznih pristojbi) plaćene na uvoznju robu ili dio robe bez podrijetla a koja je sadržana u dobivenim proizvodima koji su, uz dokaz o podrijetlu (neovisno koji dokaz o podrijetlu je u pitanju), izvezeni u državu ugovornicu sa kojom je ugovoreno "no drawback" pravilo. To znači da se u navedenom slučaju (po podnijetom zahtjevu za povrat ili otpust uvoznih pristojbi u ovom sustavu unutarnje obrade) od iznosa carine za povrat ili otpust oduzima iznos carine ("no drawback" pravilo) koji se odnosi na robu bez podrijetla sadržanu u tim dobivenim proizvodima, o čemu se mora izvršiti provjera kod nadležnog otpusnog i nadzornog carinskog ureda.
- (8) Carinska deklaracija za ponovni izvoz ili izvoz dobivenih proizvoda u neku od država ugovornica s kojom je ugovoreno "no drawback" pravilo, popunjava se sukladno propisima kojima je regulirano pitanje popunjavanja carinske deklaracije, uzimajući u obzir specifičnosti kod završetka postupka unutarnje obrade i sljedeće:
- a) u polje 44 te deklaracije, pored ostalih podataka, upisuju se, uz odgovarajuću propisanu šifru, referentni podatci o izdanom dokazu o podrijetlu, zatim MRN broj i datum obračunske carinske deklaracije iz stavka (6) ovoga članka, koja se prilaže uz izvoznju carinsku deklaraciju, referentni podatci o predmetnom odobrenju za postupak unutarnje obrade, te oznaka: "čl 241 ZCP-no drawback" (a u nedostatku prostora upisuje se u polje 31),
- b) ako je, kao dokaz o podrijetlu, izdano Uvjerenje o kretanju EUR.1, otpusni carinski ured u polje D/J i inspekcijski akt izvozne carinske deklaracije navodi napomenu: "izdan EUR.1".
- (9) U slučaju naknadnog izdavanja dokaza o podrijetlu za dobivene proizvode koji su ponovno izvezeni ili izvezeni u neku od država ugovornica s kojima je ugovoreno "no drawback" pravilo, prvo se mora utvrditi da li su, u trenutku prihvaćanja izvozne carinske deklaracije, ti proizvodi zadovoljavali odredbe o stjecanju preferencijalnog podrijetla i da li je temeljem raspoloživih podataka i dokumenata moguće utvrditi da opis robe u dokazu o podrijetlu čija se ovjera traži nedvosmisleno odgovara opisu dobivenim proizvodima u trenutku njihovog izvoznog carinjenja, te prije izdavanja dokaza o podrijetlu:
- a) ako je bio ponovni izvoz nakon unutarnje obrade po sustavu odgođenog plaćanja: mora se obračunati i platiti (ili osigurati plaćanje) carina po "no drawback" pravilu, u koju svrhu se podnosi obračunska carinska deklaracija,
- b) ako je bio izvoz dobivenih proizvoda po sustavu povrata: tada važe pravila kako je navedeno u stavku (7) ovoga članka. Međutim, ako je već izvršen povrat carine prije naknadnog izdavanja dokaza o podrijetlu, tada se mora obračunati carina po "no drawback" pravilu jednako kao kada je u pitanju ponovni izvoz nakon unutarnje obrade po sustavu odgođenog plaćanja, u koju svrhu se podnosi obračunska carinska deklaracija,
- c) u slučaju iz toč. a) i b) ovoga stavka, ako se naknadno izdaje dokaz o podrijetlu, otpusni (izvozni) carinski ured podatke o izdanom dokazu o podrijetlu robe (ako se naknadno izdaje izvjava o podrijetlu robe, primjerak iste izvoznju odnosno imatelj odobrenja dostavlja tom uredu) i podatke o obračunskoj carinskoj deklaraciji (gdje se podnosi) upisuje u inspekcijski akt izvozne carinske deklaracije koja je u pitanju, kao i na samoj izvoznju carinskoj deklaraciji (polje D/J) i odlaže ih uz tu deklaraciju.
- (10) Pravilo "no drawback" ne primjenjuje se u slučaju kada se unutarnja obrada razdužuje stavljanjem dobivenih proizvoda u postupak carinskog skladištenja, odnosno smještajem u slobodnu zonu. Ako se, pri ponovnom izvozu dobivenih proizvoda koji su nakon postupka unutarnje obrade bili u postupku carinskog skladištenja, odnosno smješteni u slobodnoj zoni, traži izdavanje dokaza o bh. podrijetlu, tada će za robu bez podrijetla sadržanu u tim proizvodima, ako se isti ponovno izvoze u neku od država ugovornica sa kojima je ugovoreno "no drawback" pravilo, nastati obveza plaćanja carine i podnošenja obračunske carinske deklaracije po pravilu "no drawback". Navedene obveze nastaju i u slučaju kada se postupak unutarnje obrade koja se obavlja u slobodnoj zoni po sustavu odgođenog plaćanja završava ponovnim izvozom dobivenih proizvoda iz slobodne zone koje prati dokaz o bh. podrijetlu.
- Članak 49.
- (Opće i posebno pravilo obračuna carinskog duga u postupku unutarnje obrade)
- (1) Opće pravilo obračuna carinskog duga nastalog u postupku unutarnje obrade regulirano je člankom 139. Zakona.
- (2) Sukladno članku 139. stavak (1) Zakona, ako za robu stavljenu u postupak unutarnje obrade nastane carinski dug,

iznos tog duga utvrđuje se temeljem elemenata za određivanje visine uvoznih pristojbi (vrsta, tarifna oznaka, stopa carine, carinska vrijednost, valutni tečaj), koji su važili za uvoznu robu na dan prihvaćanja carinske deklaracije po kojoj je ta roba stavljena u postupak unutarnje obrade.

<i>Primjer:</i>	Imatelj odobrenja, po carinskoj deklaraciji za postupak unutarnje obrade prihvaćenoj dana 20.09.2022. godine, uvozi 10.000 m ² pamučne tkanine za proizvodnju hlača, sa sljedećim elementima:
	- vrijednost uvozne robe: 50.000,00 KM
	- carinska stopa: 10%
	- rok za završetak postupka određen odobrenjem: 6 mjeseci
	- datum završetka postupka po navedenoj deklaraciji je: 20.03.2023. godine.
	Odobrenjem je unaprijed odobreno puštanje u slobodan promet bez podnošenja carinske deklaracije (članak 45. ove upute).
	Rok za podnošenje razdužnog lista nadzornom carinskom uredu ističe: 19.04.2023. godine.
	U razdužnom listu stoji da je, kao dobiveni proizvod, izvezeno uvozne robe: 7.000 m ² .
	Dana 17.04.2023. godine, podnijeta je carinska deklaracija za puštanje u slobodan promet preostale uvozne robe (3.000 m ² pamučne tkanine), za koju je to puštanje unaprijed odobreno.
	Istog dana podnijet je i razdužni list za carinsku deklaraciju o postupku unutarnje obrade prihvaćenu dana 20.09.2022. godine.
	Obračun uvoznih pristojbi (carine) i kompenzatorne kamate za uvoznu robu puštenu u slobodan promet (3.000 m ² pamučne tkanine):
	- vrijednost robe puštene u slobodan promet iznosi: 15.000 KM
	- uvozne pristojbe za plaćanje: 15.000 x 10% = 1.500 KM
	- kompenzatorna kamata za plaćanje:
	- stopa kamate: na primjer 12% za prvo polugodište 2023., koja stopa je, sukladno članku 372. stavak (3) Odluke, primjenjiva u danom primjeru,
	- razdoblje za obračun kamate: od 01.10.2022. do 31.03.2023. = 6 mjeseci
	(1.500 x 12 x 6) : (100 x 12) = 90 KM.
	Ukupno za platiti uvoznih pristojbi i kompenzatorne kamate: 1.500 + 90 = 1.590 KM.

- (3) Sukladno članku 139. stavak (2) Zakona, ako je, u trenutku prihvaćanja carinske deklaracije za postupak unutarnje obrade, uvozna roba ispunjavala uvjete za primjenu preferencijalne carinske stope u okviru tarifnih kvota ili gornjeg tarifnog limita, ta roba ispunjava uvjete za svaku preferencijalnu carinsku stopu koja važi za istovjetnu robu u vrijeme prihvaćanja carinske deklaracije za puštanje te robe u slobodan promet.

Primjer:

Po carinskoj deklaraciji za postupak unutarnje obrade, prihvaćenoj 01.09.2022. godina, prijavljeno je za taj postupak 1000 kg mesa (tarifna oznaka 0203 22 19 00) za koje tog dana ima raspoložive kvote i prati ga, na primjer, Uvjerenje o kretanju EUR.1 iz Republike Turske kojeg je prijavni carinski ured prihvatio kao valjan.

Dana 30.11.2022. godine za uvozno meso nastaje carinski dug u postupku unutarnje obrade, jer postupak unutarnje obrade započet po carinskoj deklaraciji od 01.09.2022. godine nije završen u odobrenom roku ponovnog izvoza.

Preferencijalni tretman za uvozno meso u ovom slučaju može se koristiti ako na dan 30.11.2022. godine ima raspoložive kvote za identičnu robu, to jest za meso iz tarifne oznake 0203 22 19 00.

U tom slučaju, količina uvoznog mesa za koje nastaje carinski dug oduzet će se od preostale raspoložive kvote za identičnu robu na dan 30.11.2022. godine. To znači da u trenutku nastanka carinskog duga za uvozno meso postojeća kvota za identičnu robu (dakle meso iz tarifne oznake 0203 22 19 00) iz Republike Turske treba da je još uvijek otvorena i da ima na

raspolaganju dovoljna količina od koje će se oduzeti količina uvoznog mesa za koju je nastao carinski dug.

U protivnom, obračunava se i naplaćuje carinski dug po konvencionalnoj stopi carine predviđenoj Carinskom tarifom BiH.

- (4) Posebno pravilo obračuna carinskog duga za dobivene proizvode nastale u postupku unutarnje obrade regulirano je člankom 140. Zakona.
- (5) Ako imatelj odobrenja dobivenim proizvodima ili uvoznju robi u nepromijenjenom stanju, u odobrenom roku za završetak postupka, ne odredi novo carinski odobreno postupanje ili uporabu, nastaje carinski dug sukladno članku 228. stavak (1) točka a) Zakona. U tom slučaju:
- nadzorni carinski ured obračunava dug i kompenzatornu kamatu gdje je primjenjiva, koji obračun dostavlja imatelju odobrenja kako bi o istom mogao dati svoje izjašnjenje, u roku koji mu za to odredi,
 - ako se imatelj odobrenja pisano izjasni da na dostavljeni obračun duga i kompenzatorne kamate nema primjedbi odnosno da isti prihvaća bez primjedbi, tada nadzorni carinski ured vrši knjigovodstveno evidentiranje zaduženja po osnovi obračunatog duga na propisani način, te izdaje račun za obračunati dug koji, zajedno sa obračunom duga, dostavlja imatelju odobrenja na plaćanje,
 - ako imatelj odobrenja na dostavljeni obračun duga i kompenzatorne kamate pisano iznese određene primjedbe odnosno izrazi neslaganja, te ako iste može otkloniti nadzorni carinski ured i nakon toga obračun duga prihvati imatelj odobrenja, tada taj ured postupa kao u slučaju iz točke b) ovoga stavka. U protivnom, predmet dostavlja na rješavanje u upravnom postupku Odsjeku za carinske poslove regionalnog centra kojem organizacijski pripada.

Članak 50.

(Obračun kompenzatorne kamate)

- Ako se dobiveni proizvodi ili roba u nepromijenjenom stanju nakon postupka unutarnje obrade puštaju u slobodan promet, pri čemu nastaje carinski dug, na iznos obračunatog nastalog carinskog duga (carine) obračunava se i naplaćuje kompenzatorna kamata.
- Kompenzatorna kamata obračunava se mjesečno, počev od prvog dana mjeseca nakon mjeseca u kojem je uvozna roba, za koju je nastao carinski dug, prvi put stavljena u postupak unutarnje obrade, pa do posljednjeg dana u mjesecu u kojem je carinski dug nastao. Kompenzatorna kamata obračunava se po stopi koja je u primjeni dva mjeseca prije mjeseca u kojem je nastao carinski dug.
- Ako su u okviru postupka unutarnje obrade (sustav povrata) dobiveni proizvodi ili roba u nepromijenjenom stanju iz članka 147. stavak (4) Zakona pušteni u slobodan promet, iznos uvoznih pristojbi koji je vraćen ili otpušten smatra se iznosom carinskog duga, a razdoblje za koje se obračunava kompenzatorna kamata počinje prvog dana mjeseca nakon mjeseca u kojem je izvršen povrat ili otpust uvoznih pristojbi (članak 372. stavak (5) Odluke).

Primjer:

Imatelj odobrenja za postupak unutarnje obrade po sustavu povrata, dana 10.09.2022. godine, dobiveni proizvod smješta u carinsko skladište, u namjeri da isti naknadno izveze iz carinskog područja BiH.

Imatelj odobrenja, dana 15.09.2022. godine, nadzornom carinskom uredu podnosi zahtjev za povrat plaćenih uvoznih pristojbi.

Nadzorni carinski ured odobrava povrat plaćenih uvoznih pristojbi i isti je izvršen dana 22.09.2022. godine.

Dobiveni proizvod koji je snješten u carinsko skladište radi naknadnog izvoza iz carinskog područja BiH, pušta se u slobodan promet dana 27.12.2022. godine, u kom slučaju:

- carinski dug čini iznos vraćenih uvoznih pristojbi,
 - na iznos tog carinskog duga obračunava se i naplaćuje kompenzatorna kamata za razdoblje od 01.10.2022. godine do 31.12.2022. godine, po kamatnoj stopi koja je važila dva mjeseca prije mjeseca u kojem je nastao carinski dug.
- (4) Ako se za dobivene proizvode ili robu u nepromijenjenom stanju postupak unutarnje obrade po sustavu odgođenog plaćanja završava njihovim stavljanjem u jedan od postupaka s odgođenim plaćanjem (na primjer, u postupak carinskog skladištenja, postupak privremenog uvoza) ili smještajem u slobodnu zonu, ali uvijek s namjerom ponovnog izvoza, kompenzatorna kamata se obračunava i naplaćuje i u slučaju kada se dobiveni proizvodi ili roba, nakon tog novog postupka s odgođenim plaćanjem ili smještaja u slobodnu zonu, puštaju u slobodan promet.
- (5) Slučajevi u kojima se ne naplaćuje kompenzatorna kamata propisani su člankom 372. stavak (6) Odluke.
- (6) Kod postupka unutarnje obrade, pri kojem zbog brojnih vrsta uvozne robe i/ili dobivenih proizvoda, primjena st. (2) do (5) članka 372. Odluke nije ekonomična, nadzorni carinski ured, na zahtjev zainteresirane osobe, može dozvoliti korištenje pojednostavljene metode obračuna kompenzatorne kamate koja daje slične rezultate.

GLAVA VI. POSTUPAK OBRADJE IZVAN CARINSKOG PODRUČJA BiH

Članak 51.

(Postupak obrade izvan carinskog područja BiH)

- (1) Sukladno članku 141. Zakona, dobiveni proizvodi ili roba u nepromijenjenom stanju, djelomično ili u cjelini, mogu se privremeno izvesti radi daljnje obrade izvan carinskog područja BiH, uz odobrenje izdavatelja odobrenja sukladno uvjetima propisanim za postupak vanjske obrade.
- (2) Odobreni postupak obrade izvan carinskog područja BiH odvija se prema propisima koji se odnose na postupak vanjske obrade, što upućuje da je potrebno i odobrenje za vanjsku obradu, koje može biti posebno odobrenje s pozivom na odobrenje za postupak unutarnje obrade za odnosnu robu, u kom slučaju se postojeće odobrenje za postupak unutarnje obrade mora dopuniti podacima o izdanom odobrenju za postupak vanjske obrade ili se postupak vanjske obrade može odobriti dopunom postojećeg odobrenja za postupak unutarnje obrade.
- (3) Kod privremenog izvoza robe iz stavka (1) ovoga članka podnosi se izvozna carinska deklaracija (postupak "2151" ili "2141") u kojoj se, u polje 44 upisuju referentni podatci o odobrenju za postupak unutarnje obrade i o odobrenju za postupak vanjske obrade, ako odobrenjem za postupak unutarnje obrade nije već odobren i postupak vanjske obrade.

Članak 52.

(Ponovni uvoz nakon postupka obrade izvan carinskog područja BiH)

- (1) Ako se roba nakon ponovnog uvoza u carinsko područje BiH stavlja u postupak unutarnje obrade ili neki drugi postupak s odgođenim plaćanjem, tada pri ponovnom uvozu ne nastaje carinski dug, a postupak se dalje odvija po pravilima postupka unutarnje obrade ili drugog zahtijevanog carinskog postupka s odgođenim plaćanjem u koji je roba stavljena pri ponovnom uvozu.

- (2) Ako se kod ponovnog uvoza nakon vanjske obrade ponovno uvezeni proizvodi puštaju u slobodan promet u BiH, nastaje carinski dug, u kom slučaju se, sukladno članku 142. Zakona, naplaćuje sljedeće:

- a) uvozne pristojbe za dobivene proizvode ili robu u nepromijenjenom stanju iz članka 141. Zakona (stavak (1) ovoga članka), obračunate sukladno čl. 139. i 140. Zakona, te
- b) uvozne pristojbe za proizvode ponovno uvezene nakon obrade izvan carinskog područja BiH, čiji se iznos obračunava sukladno odredbama koje uređuju postupak vanjske obrade, pod istim uvjetima koji bi bili primijenjeni da su proizvodi izvezeni sukladno tom postupku (vanjske obrade), bili pušteni u slobodan promet prije tog izvoza.

Primjer:

Imatelj odobrenja, po carinskoj deklaraciji za postupak unutarnje obrade prihvaćenoj dana 15.08.2022. godine, uvezao je pamučno predivo, u vrijednosti 10.000 KM, po carinskoj stopi od 5%, za izradu dobivenog proizvoda - tiskana obojena pamučna tkanina.

Na carinskom području BiH obavljeno je tkanje i bojenje tkanine, dok je za tiskanje iste imatelj odobrenja za postupak unutarnje obrade zatražio odobrenje za postupak vanjske obrade, te dana 20.11.2022. godine obavio privremeni izvoz robe u okviru vanjske obrade - obojena pamučna tkanina, u vrijednosti od 11.000 KM.

Nakon vanjske obrade obavlja se ponovan uvoz u carinsko područje BiH dobivenog proizvoda - tiskana pamučna tkanina, u vrijednosti od 12.000 KM.

Ako se dobiveni proizvod - tiskana pamučna tkanina, pri ponovnom uvozu u carinsko područje BiH, stavlja u postupak unutarnje obrade, tada pri ponovnom uvozu ne nastaje carinski dug, a postupak se dalje odvija po pravilima postupka unutarnje obrade.

Ako se dobiveni proizvod - tiskana pamučna tkanina, pri ponovnom uvozu u carinsko područje BiH pušta u slobodan promet (28.12.2022. godine), tada pri ponovnom uvozu nastaje carinski dug, a obračun se obavlja na sljedeći način:

- uvozne pristojbe za pamučno predivo: $10.000 \text{ KM} \times 5\% = 500 \text{ KM}$
- uvozne pristojbe za tiskanu pamučnu tkaninu: $12.000 \text{ KM} \times 10\% = 1.200 \text{ KM}$
- uvozne pristojbi za obojenu pamučnu tkaninu: $11.000 \text{ KM} \times 10\% = 1.100 \text{ KM}$

Razlika: $1.200 \text{ KM} - 1.100 \text{ KM} = 100 \text{ KM}$

Ukupno uvoznih pristojbi: $500 \text{ KM} + 100 \text{ KM} = 600 \text{ KM}$

Kompenzatorna kamata (od 01.09. do 30.11.2022. godine): $(600 \times 12 \times 3) / (12 \times 100) = 18 \text{ KM}$

(kamata se obračunava za razdoblje kada je roba stavljena u postupak unutarnje obrade do dana kada je privremeno izvezena u okviru postupka vanjske obrade)

Ukupno za plaćanje: 600 KM (uvozne pristojbe) + 18 KM (kompenzatorna kamata) = 618 KM .

GLAVA VII. POSEBNE ODREDBE ZA SUSTAV POVRATA

Članak 53.

(Postupak unutarnje obrade po sustavu povrata)

- (1) Kod stavljanja robe u postupak unutarnje obradu po sustavu povrata primjenjuju se mjere trgovinske politike iz članka 33. stavak (1) ove upute i nije potrebno jamstvo. Međutim, ako se, u roku za završetak postupka unutarnje obrade po sustavu povrata, dobiveni proizvod ili roba u nepromijenjenom stanju ne izvezu, nadzorni carinski ured poduzima potrebne radnje kojima će osigurati da imatelj

- odobrenja, u tom roku, ispuni trgovinske mjere iz članka 33. stavak (2) ove upute.
- (2) Posebne odredbe o postupku unutarnje obrade po sustavu povrata sadržane su u čl. 143. do 147. Zakona i članku 403. Odluke.
 - (3) U okviru sustava povrata ne primjenjuje se članak 132. stavak (1) točka b), st. (3) i (5), članak 133., članak 136. stavak (3), članak 138. i 139. i članak 140. točka a) alineja 2) i točka c) Zakona.
 - (4) Sukladno članku 143. stavak (1) Zakona, sustav povrata može se primjeniti na svu robu, osim ako je u trenutku prihvaćanja carinske deklaracije za puštanje u slobodan promet:
 - a) uvozna roba predmet količinskih uvoznih ograničenja,
 - b) uvozna roba predmet tarifnih kvota,
 - c) za uvozu robu u okviru mjera poljoprivredne politike propisano podnošenje uvozne ili izvozne dozvole ili certifikata,
 - d) za dobivene proizvode određena izvozna naknada ili druga naknada pri izvozu.
 - (5) Postupak unutarnje obrade po sustavu povrata ne može se primjeniti ni u slučaju navedenom u članku 143. stavak (3) Odluke.

Članak 54.

(Zahtjev za povrat ili otpust uvoznih pristojbi po sustavu povrata)

- (1) Imatelj odobrenja za postupak unutarnje obrade po sustavu povrata ima mogućnost ostvarenja prava na povrat plaćenih uvoznih pristojbi ili otpust, nakon izvoza robe ili stavljanja u neko od carinski odobrenih postupanja ili uporabe iz članka 147. stavak (1) točka b) Zakona, te uz ispunjenje svih uvjeta propisanih za taj postupak, pri uvozu i izvozu robe (vidi čl. 143. do 147. Zakona).
- (2) Povrat uvoznih pristojbi po sustavu povrata nije moguć u slučaju navedenom u članku 143. st. (2) i (3) Zakona.
- (3) Uvjeti i način povrata ili otpusta uvoznih pristojbi regulirani su člankom 147. Zakona, uzimajući u obzir i članak 146. Zakona.
- (4) Zahtjev za povrat ili otpust uvoznih pristojbi:
 - a) ako su ispunjeni odgovarajući uvjeti iz članka 147. Zakona, imatelj odobrenja za postupak unutarnje obrade po sustavu povrata može, sukladno članku 374. stavak (1) točka b) Odluke, podnijeti nadzornom carinskom uredu u roku od šest mjeseci od isteka roka za završetak postupka po ovom sustavu (vidi članak 5. točka p) i članak 17. ove upute), neovisno primjenjuje li se ili ne objedinjavanje rokova sukladno članku 19. ove upute,
 - b) rok iz točke a) ovoga stavka nadzorni carinski ured može produžiti i u slučaju da je prvobitni rok istekao, ako to posebne okolnosti opravdavaju (članak 374. stavak (2) Odluke),
 - c) podnosi u tri primjerka i sadrži podatke propisane člankom 374. stavak (3) Odluke, a ogleđni primjer obrasca zahtjeva dan je u Prilogu 3. ove upute.
- (5) Nadzorni carinski ured provjerava podatke u podnijetom zahtjevu za povrat ili otpust uvoznih pristojbi, pri čemu:
 - a) ako je suglasan sa zahtjevom ovjerava polje C zahtjeva, te tako ovjeren zahtjev s pratećom dokumentacijom dostavlja Odsjeku za carinske poslove regionalnog centra kojem organizacijski pripada, radi donošenja u upravnom postupku rješenja o povratu ili otpustu uvoznih pristojbi po odobrenom zahtjevu,
 - b) ako nije suglasan sa zahtjevom ne ovjerava polje C, nego na poledini zahtjeva konstatira razloge neprihvaćanja zahtjeva, nakon čega zahtjev i

- raspoloživu dokumentaciju (carinske deklaracije, normativ i drugo) dostavlja na rješavanje u upravnom postupku Odsjeku za carinske poslove regionalnog centra kojem organizacijski pripada,
- c) u slučaju iz toč. a) i b) ovoga stavka, donijeto rješenje i zahtjev za povrat ili otpust uvoznih pristojbi sastavni su dio carinske deklaracije o stavljanju robe u postupak unutarnje obrade po sustavu povrata (postupak "41") na koju se isti odnose. Po jedan primjerak rješenja dostavlja se nadzornom carinskom uredu i prijavnom carinskom uredu kod kojeg je proveden postupak po navedenoj carinskoj deklaraciji. Prijavni carinski ured dostavljenom mu rješenju odlaže uz tu carinsku deklaraciju, a referentne podatke o tom rješenju upisuje u inspekcijski akt te deklaracije, kao i na primjerku iste (u polju C) koji se nalazi kod tog ureda ako je podnijeta u pisanoj formi, osim ako propisima o popunjavanju carinske deklaracije nije drugačije propisano.
 - (6) Ako je u okviru postupka unutarnje obrade (sustav povrata) roba puštena u slobodan promet sukladno članku 147. stavak (4) Zakona, obračunsko razdoblje za kompenzatornu kamatu, sukladno članku 372. stavak (6) Odluke, počinje prvog dana mjeseca nakon mjeseca u kojem je izvršen povrat ili otpust uvoznih pristojbi.

GLAVA VIII. KONTROLE TIJEKOM POSTUPKA I SURADNJA CARINSKIH ORGANA

Članak 55.

(Kontrola tijekom postupka unutarnje obrade)

- (1) Nadzorni carinski ured naveden u odobrenju odgovoran je za nadzor i kontrolu primjene postupka unutarnje obrade. Kontrola postupka obuhvaća redovitije kontrole (ovisno od okolnosti pod kojima se unutarnja obrada odvija) pravilne uporabe postupka unutarnje obrade, završetka postupka u rokovima za završetak, završetka na propisani način, s posebnom pozornošću na kontrolu postupka u trenutku podnošenja razdužnog lista.
- (2) Nadzorni carinski ured može, u bilo koje vrijeme, izvršiti nenajavlvenu kontrolu provođenja postupka unutarnje obrade. Ta kontrola može biti dokumentarna i fizička, odnosno treba obuhvatiti kontrolu dokumentacije, evidencije imatelja odobrenja, proizvodnog procesa, normativa, zaliha repromaterijala i dobivenih proizvoda. Ako tijekom kontrole, nadzorni carinski ured ocijeni da evidencija o robi koja je prihvaćena u postupku izdavanja odobrenja nije dovoljna za nadzor i kontrolu postupka unutarnje obrade ili da neke podatke ne treba sadržavati evidencija, taj ured, ovisno od situacije, može od imatelja odobrenja zatražiti odgovarajuće dopune te evidencije ili mu odobriti da neke od navedenih podataka ne evidentira.
- (3) Po završetku kontrole sačinjava se zapisnik o izvršenoj kontroli kojeg, pored carinskih službenika koji su vršili kontrolu, potpisuje i imatelj odobrenja ili njegov zastupnik u čijoj nazočnosti se vrši kontrola, a kojem se uručuje jedan primjerak zapisnika. Ako se kontrolom utvrdi da je odobrenje donijeto temeljem netočnih ili nepotpunih informacija, ili da imatelj odobrenja ne ispunjava obveze predviđene odobrenjem, kao i da nepravilno provodi postupak unutarnje obrade, te ako navedeno može dovesti do poništenja ili ukidanja odobrenja sukladno čl. 13. ili 14. Zakona, nadzorni carinski ured, izdavatelju odobrenja podnosi prijedlog za poništenje ili ukidanje odobrenja, ovisno od situacije. Uz prijedlog prilaže sve dokaze potrebne za donošenje odgovarajuće odluke (zapisnik, opomene i drugi dokumenti).

Članak 56.

(Suradnja carinskih organa)

- (1) Carinski uredi uključeni u provođenje odobrenog postupka unutarnje obrade (navedene u odobrenju) dužni su, u provođenju tog postupka, međusobno surađivati i razmjenjivati sve potrebne informacije i podatke.
- (2) Da bi se svim carinskim uredima uključenim u provođenje postupka unutarnje obrade, omogućio pravilan pristup raspoloživim podacima, na zahtjev sudionika u postupku na kojeg se to odnosi ili na inicijativu carinskog ureda, mogu se za postupak unutarnje obrade izdati sljedeći informativni obrasci iz članka 375. i Priloga 55. Odluke, osim ako nadzorni carinski ured ne utvrdi drugi način razmjene podataka:
 - a) Informativni obrazac INF 1, za dostavljanje podataka o iznosu carinskog duga, kompenzatorne kamate, položenom osiguranju i mjerama trgovinske politike i
 - b) Informativni obrazac INF 7, za dostavljanje podataka potrebnih za povrat ili otpust uvoznih pristojbi prema sustavu povrata.

GLAVA IX. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 57.

(Uporaba ranijih odobrenja i rješavanje zahtjeva)

- (1) Sukladno članku 558. stavak (2) Odluke, odobrenja za postupak unutarnje obrade izdana do dana početka primjene Odluke primjenjuju se do isteka roka njihovog važenja.
- (2) Postupak unutarnje obrade i završetak tog postupka po odobrenjima iz stavka (1) ovoga članka od dana početka primjene ovog upute provodi se sukladno odredbama Zakona i Odluke koje se odnose na taj postupak i odredbama ove upute.

- (3) Zahtjevi za izdavanje odobrenja za postupak unutarnje obrade zaprimljeni a neriješeni do dana početka primjene ove upute rješavaju se sukladno odgovarajućim odredbama Zakona i Odluke i ovom uputom.

Članak 58.

(Sastavni dio upute)

Sastavni dio ove upute čine:

- a) Prilog 1. Obrazac priloženog dokumenta uz carinsku deklaraciju sa podacima iz članka 357. stavak (2) Odluke, iz članka 10. stavak (5),
- b) Prilog 2. Ogledni primjer obrasca razdužnog lista, iz članka 47. stavak (3),
- c) Prilog 3. Ogledni primjer obrasca zahtjeva za povrat ili otpust uvoznih pristojbi, iz članka 54. stavak (4) točka c) ove upute.

Članak 59.

(Prestanak važenja)

Danom stupanja na snagu ove upute prestaje važiti Uputa o carinskom postupku unutarnje obrade ("Službeni glasnik BiH", br. 90/06 i 35/22).

Članak 60.

(Stupanje na snagu)

Ova uputa stupa na snagu osmoga dana od dana objave u "Službenom glasniku BiH".

Broj 01-02-2-1542-7/22
01. kolovoza 2022. godine
Banja Luka

Ravnatelj
Dr. **Miro Džakula**

Prilog 1.

Obrazac priloženog dokumenta uz carinsku deklaraciju koja predstavlja zahtjev za odobrenje postupka unutrašnje obrade

(članak 357. stavak (2) Odluke i članak 10. stavak (5) ove upute)

1. Podnositelj zahtjeva za odobrenje (puno ime, adresa, I.B.):		Carinski ured:			
		Broj i datum JCI (popunjava CI):			
2. Uvozna roba					
Tarifna oznaka	Opis robe	Količina	J.M.	Vrijednost	Valuta
3. Dobiveni proizvodi					
Tarifna oznaka	Opis robe	Količina	J.M.	Vrijednost	Valuta
4. Vrsta procesa obrade:					
5. Mjesto provođenja procesa obrade:					
6. Predvideni normativ ili metoda za njegovo utvrđivanje:					
7. Metoda osiguravanja identifikacije robe:			8. Ekonomski uvjeti:		
9. Rok za završetak postupka:			10. Carinski ured za završetak postupka:		
11. Formalnosti za premještanje robe (gdje to odgovara):					
12. Mjesto i datum:			Ime, prezime i potpis odgovorne osobe:		
			M.P.		

Prilog 2.

Ogledni primjer obrasca za završetak postupka unutarnje obrade po sustavu odgodenog plaćanja (razdružni list)
(članak 374 stavak (3) Odluke i članak 47. stavak (3) ove upute)

1. Nositelj odobrenja (puno ime, adresa, I.B.):											
2. Proizvođač (operater) (puno ime, adresa, I.B.):											
3. Broj i datum odobrenja (i naziv carinskog organa koji je donio odobrenje):											
4. Početak postupka: Količina svake vrste uvozne robe stavljene u postupak unutarnje obrade za koju se traži završetak postupka:											
Šifra CI	Broj JCI/naime	Datum	Naziv robe				Tarifna oznaka	Količina	J.M.	Stopa carine	Carinska vrijednost
5. Završetak postupka:											
Šifra CI	Broj JCI	Datum	Postupak (šifra)	Naziv robe			Tarifna oznaka	Količina	J.M.	Carinska vrijednost	
6. Drugo carinski dozvoljeno postupanje ili uporaba za uvozu robe:											
7. Normativ proizvodnje:											
8. Obračun duga (i kompenzatorne kamate) kada se primjenjuje članak 398. Odluke: Ukupno:					9. Obračun duga (i kompenzatorne kamate) koji treba platiti (samo ako se roba pušta u slobodan promet nakon postupka UIO bez primjene članka 398. Odluke) Ukupno:						
10. Rok za završetak postupka:											
11. Mjesto i datum: Ime, prezime i potpis odgovorne osobe imatelja odobrenja: M.P.					(Za službenu uporabu)						

**Objašnjenje za popunjavanje obrasca završetka postupka unutarnje obrade
(sustav odgođenog plaćanja)**

Napomena: Obrazac se podnosi u dva primjerka.

U rubriku 1.	upisuje se puno ime i adresa imatelja odobrenja za postupak unutarnje obrade (sustav odgođenog plaćanja) i IB imatelja odobrenja.
U rubriku 2.	upisuje se podaci o proizvođaču ili proizvođačima koji sudjeluju u postupku unutarnje obrade.
U rubriku 3.	upisuje se broj i datum odobrenja za postupak unutarnje obrade (sustav odgođenog plaćanja) i naziv regionalnog centra UNO kojem organizacijski pripada carinski organ koji je donio odobrenje. Na isti način se upisuju i podaci o izmjeni i/ili depuni odobrenja.
U rubriku 4.	upisuje se podaci o uveznoj robi koja je stavljena u postupak unutarnje obrade. Ako sve podatke nije moguće upisati u ovu rubriku, upisuje se naznaka "VIDI PRILOG" i prilaže prilog u kojem su upisani svi zahtijevani podaci.
U rubriku 5.	upisuje se podaci o dobivenim proizvodima za koje je postupak unutarnje obrade završen ponovnim izvozom ili puštanjem u slobodan promet. Ako sve podatke nije moguće upisati u tu rubriku, upisuje se naznaka: "VIDI PRILOG" i prilaže prilog u kojem su upisani svi zahtijevani podaci.
U rubriku 6.	upisuje se količina dobivenih proizvoda ili robe u nepromijenjenom stanju za koju je odobreno drugo carinski odobreno postupanje ili upotreba kojim se završava postupak unutarnje obrade. Također, upisuje se i podaci o otpadu i ostacima nastalim u postupku unutarnje obrade koji su pušteni u slobodan promet ili je za njih odobreno drugo carinski odobreno postupanje ili upotreba.
U rubriku 7.	upisuje se normativ proizvodnje
U rubriku 8.	upisuje se podaci o iznosu duga (i kompenzatorne kamate) kojeg treba platiti a koji je nastao u slučaju kada je odobrenjem unaprijed odobreno puštanje robe u slobodan promet uz primjenu članka 398. Odluke (vidi članak 45. ove upute).
U rubriku 9.	upisuje se podaci o iznosu duga (i kompenzatorne kamate) kojeg treba platiti a koji je nastao u slučajevima puštanja robe u slobodan promet koje nije unaprijed odobreno.
U rubriku 10.	upisuje se podatak o roku završetka postupka unutarnje obrade određen odobrenjem i, prema potrebi, produženje tog roka.
U rubriku 11.	upisuje se mjesto i datum podnošenja obrasca za završetak postupka unutarnje obrade. Odgovorna osoba imatelja odobrenja u ovu rubriku upisuje svoje ime i prezime, potpisuje se i stavlja otisak službenog pečata.
Rubrika za službenu uporabu	u rubriku predviđenu za službenu uporabu postupajući carinski službenik koji je izvršio kontrolu Obrasca za završetak postupka, ukoliko su podaci ispravni, upisuje svoje ime i prezime i vrši ovjeru svojim potpisom i službenim pečatom

Prilog 3.
Zahtjev za povrat ili otpust uvoznih pristojbi
u postupku unutarnje obrade (sustav povrata)

Odobrenje broj: od, izdano od

Puno ime, adresa i I.B. podnosioca zahtjeva:

Puno ime, adresa i I.B. proizvođača (operatera) dobivenih proizvoda

Dolje potpisani podnositelj zahtjeva, imatelj gore navedenog odobrenja, potražuje ukupan ili djelomičan povrat uvoznih pristojbi plaćenih po carinskoj deklaraciji za stavljanje uvozne robe u postupak unutarnje obrade (sustav povrata) MRN broj: od prihvaćene od Carinske ispostave

Za gore navedenu carinsku deklaraciju zahtjev za povrat podnjet je dana, u iznosu od KM (*).

A. Podatci u svezi s uvoznom robom				
Tarifna oznaka	Količina	Carinska vrijednost	Carinska stopa	Carinska vrijednost po jedinici
X	Q	V	a %	V/Q
B. Sljedeće isporuke za koje nadzorni carinski ured ima dokaz o izvozu podliježu povratu uvoznih pristojbi:				
Izvozna carinska deklaracija MRN broj	Datum	Opis dobijenih proizvoda	Isporučena količina	Odnos uvezene robe ugrađene u dobijeni proizvod (**)
a) Iznos uvoznih pristojbi za povrat po $(V \times a\%) = \dots\dots\dots$ KM				$\frac{Q}{Q \times V/Q} = V$
b) Iznos uvoznih pristojbi po "no drawback" ako važi(***) = KM				
Ukupno uvoznih pristojbi za povrat (a-b): KM				
Broj i datum normativa proizvodnje: Podatci o priložima uz ovaj zahtjev:			Datum, mjesto, potpis i pečat podnosioca zahtjeva	
Povrat pristojbi doznačiti na račun broj: koji se vodi kod				
C. Gore pomenuti podatci su ovjereni i točni				
Ukupan iznos uvoznih pristojbi za povrat: KM				
Slovima:				
Odobrenje CI za povrat broj: od godine.				
Šef carinske ispostave (puno ime, službena šifra, potpis i pečat)				

(*) Staviti "nula (0)" kada se traži povrat cijelog iznosa uvoznih pristojbi odjednom ili u slučaju da do sada nije tražen povrat.

(**) Prema normativu proizvodnje (utroška) iz odobrenja.

(***) Ako je kod izvoza dobivenih proizvoda, gdje važi pravilo "no drawback" (primjena članka 241. Zakona), bio izdan dokaz o podrijetlu, tada se od iznosa uvoznih pristojbi za povrat oduzima iznos uvoznih pristojbi koje se odnose na robu bez podrijetla sadržanu u dobivenim proizvodima za koje je izdan dokaz o podrijetlu (vidi članak 48. ove upute).

На основу члана 15. Закона о Управи за индиректно опорезивање ("Службени гласник БиХ", број 89/05) и члана 61. став (2) Закона о управи ("Службени гласник БиХ", бр. 32/02, 102/09 и 72/17), директор Управе за индиректно опорезивање доноси

УПУТСТВО О ЦАРИНСКОМ ПОСТУПКУ УНУТРАШЊЕ ОБРАДЕ ГЛАВА I - ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1. (Предмет)

Овим упутством прописује се начин поступања приликом подношења захтјева за царински поступак унутрашње обраде (у даљем тексту: поступак унутрашње обраде), издавање одобрења и спровођење поступка унутрашње обраде.

Члан 2.

(Употреба израза у мушком или женском роду)

Ријечи које су ради прегледности у овом упутству наведене у једном роду без дискриминације односе се и на мушки и на женски род.

Члан 3.

(Закони и други прописи)

Ако није другачије наведено у овом упутству, подразумијева се да свако упућивање у овом упутству на законе и друге прописе укључује и измјене и допуне тих закона и других прописа које су ступиле на снагу до дана ступања на снагу овог упутства и након тог дана.

Члан 4.

(Правни основ)

Поступак унутрашње обраде, као поступак с одгођеним плаћањем и поступак с економским дејством, регулисан је:

- а) чланом 98. до 104., чланом 123. став (1) тачка б) и став (2) и чланом 131. до 147. Закона о царинској политици у Босни и Херцеговини ("Службени гласник БиХ", број 58/15) (у даљем тексту: Закон),
- б) чланом 151. и 152., одредбама члана 354. до 375. и члана 513. које се односе на поступак унутрашње обраде, чланом 387. и чланом 388. до 403. Одлуке о спровођењу Закона о царинској политици у Босни и Херцеговини ("Службени гласник БиХ", бр. 13/19, 54/19, 21/20, 47/21, 49/21, 4/22 и 23/22) (у даљем тексту: Одлука), што укључује и Прилог 23., 24., 26., 55., 56., 57. и 67. Одлуке и
- ц) одредбама Закона и Одлуке и других царинских прописа које се односе на поједностављене поступке који се могу одобрити за поступак унутрашње обраде (за почетак и завршетак тог поступка) и на попуњавање царинске декларације.

Члан 5.

(Дефиниције)

- (1) У сврху овог упутства, поједини изрази имају следеће значење:
 - а) "подносилац захтјева" значи лице које подноси захтјев за издавање одобрења за поступак унутрашње обраде,
 - б) "одобрење" значи одобрење којим је одређеном лицу, у складу са царинским прописима, одобрено коришћење поступка унутрашње обраде,
 - ц) "ималац одобрења" значи лице којем је издато одобрење за поступак унутрашње обраде,

- д) "издавалац одобрења" значи царински орган из члана 9. став (6) овог упутства који издаје одобрење за поступак унутрашње обраде,
- е) "надзорна царинска канцеларија" значи царинска испостава која је у одобрењу наведена као овлашћена за надзор над поступком унутрашње обраде,
- ф) "пријавна царинска канцеларија" значи царинска испостава или царинске испоставе које су у одобрењу наведене као овлашћене за прихватање царинске декларације за стављање робе у поступак унутрашње обраде,
- г) "отпусна царинска канцеларија" значи царинска испостава или царинске испоставе које су у одобрењу наведене као овлашћене за прихватање царинске декларације на основу које се за робу, након стављања у поступак унутрашње обраде, одређује ново (следеће) царински одобрено поступање или употреба којим се завршава (раздужује) поступак унутрашње обраде,
- х) "посао општемењивања (*lohn* посао)" значи сваку обраду увозне робе која је посредно или непосредно стављена на располагање имаоцу одобрења према спецификацијама и упутствима и за рачун налогодавца са сједиштем у другој држави, при чему плаћања обично обухватају само трошкове производње,
- и) "увозна роба" значи роба стављена у поступак унутрашње обраде по систему одгођеног плаћања, те роба над којом је, поступком унутрашње обраде по систему поврата, спроведен поступак пуштања у слободан промет, уз испуњавање царинских формалности предвиђених чланом 144. Закона,
- ј) "роба у непромијењеном стању" је назив за увозну робу која у поступку унутрашње обраде није била предмет ни једног облика обраде или прераде,
- к) "еквивалентна роба" значи домаћа роба која се користи умјесто увозне робе у производњи добијених производа,
- л) "добијени производ" значи сви производи настали из процеса унутрашње обраде,
- м) "главни добијени производи" значи добијени производи за чију производњу је био одобрен поступак унутрашње обраде,
- н) "споредни добијени производи" значи добијени производи који су, поред главних добијених производа, наведени у одобрењу, а који се разликују од главних добијених производа и нужни су нуспроизвод у процесу обраде,
- о) "норматив производње" значи количина или проценат добијених производа који се добију обрадом одређене количине увозне робе,
- п) "рок за завршетак поступка" значи рок до којег роби у непромијењеном стању или добијеним производима мора бити одређено ново (следеће) царински одобрено поступање или употреба, укључујући, зависно од случаја, и захтјев за поврат увозних дажбина након обављене унутрашње обраде (систем поврата),
- р) "претходни извоз" значи систем који омогућава да се добијени производи произведени од еквивалентне робе, извезу прије стављања увозне робе у поступак унутрашње обраде (по систему одгођеног плаћања),
- с) "евиденција о роби" значи подаци имаоца одобрења који садрже све потребне информације

и техничке појединости на било којем медију, а који царинском органу омогућавају надзор и контролу поступка унутрашње обраде, нарочито у погледу кретања робе или промјене њеног царинског статуса,

- т) "дуг" значи увозне дажбине и други индиректни порези примјениви на робу стављену у поступак унутрашње обраде,
 - у) "гаранција" значи осигурање за плаћање дуга, које, сходно члану 213. став (1) Закона, укључује осигурање плаћања свих прописаних увозних дажбина и других индиректних пореза које је царински орган, у складу са царинским и другим прописима, дужан наплаћивати приликом увоза и извоза робе,
 - в) "УИО" значи Управа за индиректно опорезивање.
- (2) Други изрази који се користе у овом упутству, а којима није одређено значење овим упутством, имају значење које им је одређено Законом и Одлуком.

ГЛАВА II - СИСТЕМИ УНУТРАШЊЕ ОБРАДЕ, ПРОЦЕСИ ОБРАДЕ И ОГРАНИЧЕЊА

Члан 6.

(Системи унутрашње обраде)

- (1) Поступак унутрашње обраде, уз примјену једне или више фаза процеса обраде, не доводећи у питање примјену члана 132. Закона (употреба еквивалентне робе), може се одобрити:
 - а) *по систему одгођеног плаћања*: који подразумијева да страна роба намијењена поновном извозу из царинског подручја Босне и Херцеговине (у даљем тексту: БиХ) у облику добијених производа не подлијеже плаћању увозних дажбина нити примјени мјера трговинске политике, осим када такве мјере забрањују или ограничавају улазак робе у царинско подручје БиХ, или
 - б) *по систему поврата*: који подразумијева да се страна роба истовремено пушта у слободан промет уз плаћање увозних дажбина и ставља у поступак унутрашње обраде по овом систему, а ималац одобрења може остварити право на поврат плаћених увозних дажбина када увозну робу извезе из царинског подручја БиХ у облику добијених производа или у непромијењеном стању.
- (2) Подносилац захтјева може захтијевати поступак унутрашње обраде по систему одгођеног плаћања или по систему поврата. Ако су испуњени услови за оба система, подносилац захтјева може изабрати за њега повољнији систем.

Члан 7.

(Процеси обраде)

- (1) Сходно члану 131. став (2) тачка а) Закона, у поступку унутрашње обраде могу се обављати следећи процеси обраде:
 - а) обрада робе, укључујући њену монтажу или склапање или уградњу у другу робу,
 - б) прерада и дорада робе,
 - ц) поправак робе, укључујући њено обнављање и довођење у исправно стање,
 - д) употреба одређене робе која није садржана у добијеним производима, али која омогућава или олакшава производњу тих производа, чак и ако се у потпуности или дјелимично утروши у

производњи, не доводећи у питање примјену члана 8. овог упутства.

- (2) Поступак унутрашње обраде може се одобрити и за страну робу која се подвргава уобичајеним облицима поступања из Прилога 56. Одлуке.

Члан 8.

(Ограничења у погледу робе)

- (1) Сходно члану 390. Одлуке, поступак унутрашње обраде не може се одобрити за следећу робу:
 - а) гориво и друге изворе енергије, осим оних, који су нужно потребни за испитивање добијених производа или за утврђивање грешака код поправке конкретне увозне робе,
 - б) друга мазива, осим оних која су нужно потребна за испитивање, подешавање и повлачење (враћање) добијених производа,
 - ц) опрему и алате.
- (2) Опремом и алатом из става (1) тачка ц) овог члана сматрају се опрема и алати, те њихови резервни дијелови који су као такви дефинисани Царинском тарифом Босне и Херцеговине, независно од тога да ли су намијењени за једнократну или вишекратну употребу.

ГЛАВА III - ПОДНОШЕЊЕ ЗАХТЈЕВА И ИЗДАВАЊЕ ОДОБРЕЊА

Члан 9.

(Подношење захтјева у писаној форми)

- (1) Примјена поступка унутрашње обраде условљена је претходним подношењем захтјева и издавањем одобрења.
- (2) Захтјев за издавање одобрења за поступак унутрашње обраде може поднијети лице које намјерава обављати процесе обраде у поступку унутрашње обраде или лице које организује њихово обављање.
- (3) Захтјев за издавање одобрења за поступак унутрашње обраде подноси се у писаној форми на обрасцу из Прилога 26. Одлуке (општи и допунски образац), попуњен у складу са Објашњењем датим у том прилогу.
- (4) Захтјев садржи све податке и информације потребне за издавање одобрења и они морају бити детаљни, разумљиви и тачни, како би се могло утврдити да ли су испуњени прописани услови за одобравање поступка унутрашње обраде.
- (5) Захтјев за продужење важења, измјену и/или допуну одобрења може се поднијети у облику уобичајеног писаног захтјева (не мора на обрасцу из Прилога 26. Одлуке), уз прилагање потребне документације и навођење разлога који оправдавају тај захтјев.
- (6) Захтјев за издавање одобрења за поступак унутрашње обраде подноси се издаваоцу одобрења. Издавалац одобрења је:
 - а) ако се процес обраде обавља у једном мјесту: Одсек за царинске послове регионалног центра УИО надлежног према мјесту у којем ће се обављати процес обраде,
 - б) ако се процес обраде обавља у више мјеста са подручја различитих регионалних центара УИО: Одсек за царинске послове регионалног центра надлежног према мјесту у којем ће се обављати претежни дио процеса обраде, о чему се подаци наводе у захтјеву.
- (7) Захтјев за издавање одобрења за поступак унутрашње обраде и потребна документа (извод из судског регистра или рјешење о регистрацији дјелатности,

уговор код *lohn* посла, норматив производње, доказ о испуњености економских услова у случају из члана 12. став (2) овог упутства, изглед и садржај евиденције о роби и други документи о подацима који су наведени у захтјеву) подносе се у два примјерка. Један примјерак остаје у спису предмета код издаваоца одобрења, а други примјерак доставља се надзорној царинској канцеларији са издатим одобрењем.

- (8) Ако издавалац одобрења оцијени да подаци дати у захтјеву нису потпуни или довољни за издавање одобрења или уз захтјев нису приложена сва потребна документа, затражиће од подносиоца захтјева да му достави недостајуће и/или додатне податке, информације и документа, у року који му за то одреди.
- (9) Захтјев треба поднијети најмање 30 дана прије планираног увоза робе, обзиром да се роба не може увозити односно ставити у поступак унутрашње обраде прије издавања одобрења.

Члан 10.

(Царинска декларација као захтјев и поједностављено одобравање)

- (1) Одобрење за поступак унутрашње обраде може се захтијевати подношењем царинске декларације, осим захтјева који укључује еквивалентну робу.
- (2) Царинска декларација као захтјев за поступак унутрашње обраде може се поднијети за сљедеће ситуације наведене под тачком 1., 3. и 4. у оквиру пифре "30" економских услова из Додатка Прилога 26. Одлуке:
- радње обраде увозне робе некомерцијалног карактера,
 - уобичајени облици поступања из члана 383. односно Прилога 56. Одлуке, који се спроводе над страном робом која није смјештена у слободну зону, нити је у привременом смјештају, нити је у поступку царинског складиштења,
 - поправка.
- (3) У случајевима из става (2) тач. а) и ц) овог члана, царинска декларација може се прихватити као захтјев за поступак унутрашње обраде уз сљедеће услове:
- ако се радње обраде и/или поправка робе односе на једноставне радње обраде и/или поправке,
 - да је могуће лако идентификовати робу,
 - да је могуће лако и једноставно обавити контролу поступка унутрашње обраде.
- (4) У случајевима из става (2) овог члана царинска декларација за поступак унутрашње обраде (поступак "51") подноси се царинској испостави надлежној према мјесту гдје се треба обавити унутрашња обрада. Подношење царинске декларације сматра се подношењем захтјева, а прихватање декларације од стране царинске испоставе одобрењем (поједностављено одобравање).
- (5) Не доводећи у питање примјену члана 151. Одлуке, декларант уз царинску декларацију из става (4) овог члана прилаже и документ са подацима из члана 357. став (2) Одлуке, на обрасцу из Прилога 1. овог упутства, осим ако подаци нису потребни за поступак или су већ унијети у царинску декларацију. Тај документ, када је приложен, чини саставни дио царинске декларације.
- (6) Царинска декларација којом се завршава поступак унутрашње обраде започет по царинској декларацији из става (4) овог члана подноси се царинској испостави код које је тај поступак започет.

Члан 11.

(Услови за издавање одобрења)

- (1) Поступак унутрашње обраде може се одобрити лицу које обавља поједине процесе обраде или комплетну обраду или лицу које организује њихово обављање (организује набавку робе и продају добијених производа, ангажује друга лица било за поједине фазе обраде или за комплетну обраду).
- (2) Одобрење из става (1) овог члана може се издати само:
- лицу регистрованом у БиХ и код УИО (Јединствени регистар обвезника индиректних пореза) по основу обављања спољнотрговинског промета. Издавалац одобрења спроводи службену провјеру регистрације код УИО, уз испис провјере. Лицу регистрованом изван БиХ може се, сходно члану 135. тачка а) Закона, издати одобрење само ако увози некомерцијалну робу (повремени увоз робе, а врста и количина упућују на то да је роба намијењена за појединачну личну употребу, за потребе лица које је уноси или његовог домаћинства),
 - ако се увозна роба може препознати у добијеним производима (метод идентификације), осим у случају употребе одређене робе из члана 131. став (2) тачка а) алинеја 4) Закона (види члан 8. овог упутства) или употребе еквивалентне робе у складу са условима из члана 132. Закона,
 - ако се поступком унутрашње обраде постижу повољнији услови за извоз или поновни извоз добијених производа, под условом да нису угрожени основни интереси произвођача у БиХ (економски услови),
 - ако подносилац захтјева намјерава поново извести или извести главне добијене производе,
 - лицу које пружи све потребне гаранције да ће правилно спроводити поступак унутрашње обраде,
 - ако царински орган има могућност надзора и контроле над поступком унутрашње обраде, без потребе за увођењем административних мјера несразмјерним економским потребама које су у питању.

Члан 12.

(Економски услови)

- (1) Сходно члану 391. Одлуке, сматра се да су економски услови испуњени, осим када постоје показатељи да су битни интереси бх. произвођача озбиљно угрожени.
- (2) Када је у вези са намјераваном унутрашњом обрадом пифра која се односи на економске услове из Додатака Прилога 26. Одлуке пифра "10", "11" и "12", у том случају подносилац захтјева мора, прије подношења захтјева за издавање одобрења за поступак унутрашње обраде, од Спољнотрговинске коморе БиХ прибавити одговарајући доказ да су испуњени економски услови за издавање одобрења за унутрашњу обраду која је у питању.
- (3) Код унутрашње обраде у случају из става (2) овог члана, провјеравањем се утврђује немогућност коришћења домаћих извора, посебно узимајући у обзир сљедеће критеријуме:
- нерасположивост робе произведене у БиХ истог квалитета и истих техничких карактеристика као и роба која се намјерава увозити ради њеног коришћења у поступку унутрашње обраде,
 - разлике у цијени између робе произведене у БиХ и робе која се намјерава увозити,

- (2) Рок важења одобрења не може бити дужи од три године од дана почетка важења одобрења, осим у посебно оправданом и образложеном случају.
- (3) Одобрење почиње важити од дана издавања одобрења или од каснијег дана наведеног у одобрењу.
- (4) У року важења одобрења страна роба на коју се исто односи може се пријавити за поступак унутрашње обраде.

Члан 17.

(Рок за завршетак поступка)

- (1) У одобрењу одређује се рок за завршетак поступка унутрашње обраде.
- (2) Рок за завршетак поступка је рок до којег увозна роба стављена у поступак унутрашње обраде или добијени производи морају бити извезени или поновно извезени или им одређено друго ново царински одобрено поступање или употреба. При томе, узима се у обзир вријеме потребно за обављање планираних производних радњи у поступку унутрашње обраде за дату количину увозне робе, као и вријеме потребно за припрему за извоз или поновни извоз робе или добијених производа. Подносилац захтјева за издавање одобрења за поступак унутрашње обраде по систему поврата треба у затражени рок за завршетак поступка укључити и период од шест мјесеци из члана 374. став (1) тачка б) Одлуке, за подношење захтјева за поврат или отпуст увозних дажбина.

- (3) Рок за завршетак поступка тече од дана прихватања царинске декларације по којој је увозна роба стављена у поступак унутрашње обраде, односно, за случај премјештања, од дана када је роба премјештена од имаоца одобрења који робу премјешта (види члан 44. овог упутства). Тај рок, пријавна царинска канцеларија, уноси у наведену царинску декларацију и то у поље декларације и на начин прописан правилима о попуњавању царинске декларације, као и у инспекцијски акт те декларације.

Примјер: Фирма "А", по издатом одобрењу за поступак унутрашње обраде, обавља увоз репроматеријала (PM1 и PM2) за производњу добијених производа (ДП), а одобрени рок за поновни извоз је четири мјесеца. Увоз је обављен и то:

- по царинској декларацији од 01.11.2022. године увезен је PM1,
- по царинској декларацији од 01.12.2022. године увезен је PM2.

Поступак унутрашње обраде по царинској декларацији од 01.11.2022. године треба се завршити до 01.03.2023. године, а по декларацији од 01.12.2022. године до 01.04.2023. године.

- (4) Рок за завршетак поступка може бити дужи од рока важења одобрења (на примјер: одобрење важи до 31.12.2022. године, роба је стављена у поступак унутрашње обраде по царинској декларацији прихваћеној дана 25.12.2022. године са роком поновног извоза од четири мјесеца, рок за завршетак поступка по тој декларацији је 25.04.2023. године).
- (5) Осим за добијене производе или робу у непромијењеном стању из члана 18. овог упутства, рок за завршетак поступка одређен одобрењем, надзорна царинска канцеларија изузетно, у посебно оправданим околностима, може продужити, на благовремени захтјев имаоца одобрења (види чл. 18. и 22. овог упутства). Захтјев садржи:
 - а) референтне податке о царинској декларацији за коју се тражи продужење одобреног рока за завршетак поступка,

- б) оправдане разлоге за продужење рока (на примјер захтјев фирме која прима добијене производе за одлажање испоруке добијених производа, одложена испорука због проблема техничке природе - квар машине у процесу производње, проблеми са испоруком због политичке или економске ситуације, случај више силе или друго),
- ц) период продужења,
- д) количину увозне робе која је преостала за раздужење,
- е) податке о гаранцији за осигурање царинског дуга за дати поступак, која мора покривати период продужења.

- (6) Одлуку о одобравању захтјева из става (5) овог члана надзорна царинска канцеларија доноси у скраћеном поступку, у виду забиљешке на захтјеву, након чега копију истог уручује имаоцу одобрења. Одобрени продужени рок за завршетак поступка уписује у инспекцијски акт царинске декларације која је у питању као и на примјерку исте који се налази код те канцеларије (ако је поднијета у писаној форми), осим ако прописима о попуњавању царинске декларације није другачије прописано.

Члан 18.

(Изузеци код одређивања рока за завршетак поступка)

- (1) Независно да ли се примјењује обједињавање рокова из члана 19. овог упутства, рок за завршетак поступка, сходно члану 394. став (3) Одлуке, не смије се прекорачити за сљедеће добијене производе или робу у непромијењеном стању:
 - а) четири мјесеца за млијeko и мљечне производе из тарифног броја 0401 до 0406 Царинске тарифе БиХ,
 - б) два мјесеца у случају клања без товљења животиња из Поглавља I Царинске тарифе БиХ,
 - ц) три мјесеца за товљење (према потреби, укључујући и клање) животиња из тарифног броја 0104 и 0105 Царинске тарифе БиХ,
 - д) шест мјесеци за товљење (према потреби, укључујући и клање) других животиња из Поглавља I Царинске тарифе БиХ,
 - е) шест мјесеци у случају прераде меса.
- (2) Издавалац одобрења може, на захтјев имаоца одобрења, у случају обављања даљих поступака обраде или због посебних околности, продужити рок из става (1) овог члана, с тим да укупни период не смије бити дужи од 12 мјесеци.

Члан 19.

(Обједињавање рокова)

- (1) Сходно члану 136. став (2) Закона, ради поједностављења, а по захтјеву имаоца одобрења, издавалац одобрења може одобрити да се рок за завршетак поступка који почиње у току календарског мјесеца или квартала завршава посљедњег дана наредног календарског мјесеца или квартала (такозвана глобализација).
- (2) Поједностављење из става (1) овог члана може се одобрити у случају континуиране производње када се увози више различитих врста репроматеријала који се користе у производњи више добијених производа, а производња се одвија у правилним циклусима и поновни извоз за добијене производе углавном је сталан.
- (3) Ако рок за завршетак поступка истиче одређеног датума за сву робу стављену у поступак унутрашње

обrade у одређеном временском периоду, у одобрењу може се, сходно члану 394. став (2) Одлуке, одредити да се рок за завршетак поступка аутоматски истовремено продужава за сву увозну робу која се још увијек налази у поступку тог датума. Издавалац одобрења може захтијевати да се тој роби одреди ново царински одобрено поступање или употреба, у року који он одреди.

- (4) Код одобреног мјесечног обједињавања рокова, сви рокови за поновни извоз који почињу тећи у одређеном мјесецу, истичу задњег дана наредног календарског мјесеца (на примјер: роба је пријављена за поступак унутрашње обраде 10., 15. и 25.11.2022. године, у овом случају рок за завршетак поступка за сву робу истиче 31.12.2022. године).
- (5) Код одобреног кварталног обједињавања рокова, сви рокови за поновни извоз који почињу тећи у одређеном кварталу, истичу задњег дана наредног квартала (на примјер: роба је пријављена за поступак унутрашње обраде 05., 20. и 30.10.2022. године, затим 10., 19. и 27.11.2022. године и 05., 15. и 28.12.2022. године, у овом случају рок за завршетак поступка за сву робу истиче 31.03.2023. године).

Члан 20.

(Еквивалентна роба)

- (1) У одобрењу за поступак унутрашње обраде, на захтјев имаоца одобрења и уз испуњавање прописаних услова, може се, сходно члану 132. Закона, одобрити употреба еквивалентне робе у производњи добијених производа, умјесто увозне робе. Еквивалентна роба мора бити истог квалитета и истих својстава и исте осмоцифрене тарифне ознаке као увозна роба, што подносилац захтјева треба аргументовано образложити.
- (2) Изузетно, ако то захтијевају околности појединог случаја, издавалац одобрења може одобрити да еквивалентна роба буде вишег степена обраде него увозна роба, уз услов да се битни дио процеса унутрашње обраде у вези са том еквивалентном робом обавља у погонима имаоца одобрења или за његов рачун у другим погонима, изузимајући ванредне случајеве.
- (3) Од ситуације у којој се поступак унутрашње обраде обавља уз употребу еквивалентне робе треба разликовати ситуацију када се у процесу израде добијених производа користи и домаћа роба која није еквивалентна роба. У таквој ситуацији, подносилац захтјева у нормативу производње наводи и податке о тој домаћој роби која није еквивалентна роба.

Члан 21.

(Еквивалентна роба и претходни извоз)

- (1) Сходно члану 132. став (1) тачка б) Закона, издавалац одобрења може одобрити да се добијени производи произведени од еквивалентне робе извезу прије увоза робе за унутрашњу обраду, при чему се, у складу са чланом 22. овог упутства, одређује рок у којем се треба обавити накнадни увоз робе.
- (2) Претходни извоз може се, на примјер, користити:
 - а) када имаоца одобрења добије хитан налог за извоз добијених производа, а нема на залихама робу увезене по поступку унутрашње обраде. Имаоца одобрења може израдити добијени производ користећи еквивалентну робу и обавити претходни извоз. Након тога може увести увозну робу и користити је без плаћања увозних дажбина,

- б) када имаоца одобрења није унапријед познато који ће дио његове производње бити предметом унутрашњег тржишта, а који дио извозне продаје.
- (3) За употребу еквивалентне робе у поступку унутрашње обраде и претходни извоз од ње добијених производа, потребно је претходно добити одобрење од издаваоца одобрења.
- (4) Употреба еквивалентне робе или претходног извоза не мијења поријекло извезене робе која задржава своје стварно поријекло.
- (5) Претходни извоз не може се користити у поступку унутрашње обраде по систему поврата дажбина.

Члан 22.

(Рок код претходног извоза)

- (1) Код претходног извоза добијених производа произведених од еквивалентне робе (поступак "11"), у одобрењу наводи се рок у којем се увозна роба мора ставити у поступак унутрашње обраде, узимајући у обзир вријеме потребно за набавку и превоз увозне робе у БиХ.
- (2) Сходно члану 395. Одлуке, рок из става (1) овог члана, рачунајући од дана прихватања извозне царинске декларације за добијене производе произведене од еквивалентне робе (поступак "11"), не смије бити дужи од:
 - а) три мјесеца за робу на коју се, према посебним прописима, примјењују мјере трговинске политике и/или мјере пољопривредне политике,
 - б) шест мјесеци за сву осталу робу.
- (3) Рок од шест мјесеци из става (2) тачка б) овог члана може се продужити на образложени захтјев имаоца одобрења који је благовремено поднијет надзорној царинској канцеларији, с тим да укупан период није дужи од 12 мјесеци. У погледу одлуке о одобравању тог захтјева, члан 17. став (6) овог упутства примјењује се на одговарајући начин.

Члан 23.

(Формалности за коришћење еквивалентне робе у унутрашњој обради по систему одгођеног плаћања)

- (1) Коришћење еквивалентне робе у поступку унутрашње обраде по систему одгођеног плаћања у складу са чланом 132. Закона не подлијеже царинским формалностима за њено стављање у тај поступак.
- (2) За царинске сврхе, еквивалентна роба и из ње добијени производи постају страном робом, а увозна роба постаје домаћом робом одмах по прихватању царинске декларације за односну увозну робу којом се завршава поступак унутрашње обраде и на исту се не плаћају увозне дажбине.
- (3) Када је увозна роба пуштена у промет прије завршетка поступка, њен царински статус мијења се у тренутку пуштања у промет. У изузетним случајевима, када се за еквивалентну робу очекује да у том тренутку неће бити пријављена на вријеме, издавалац одобрења може, на захтјев имаоца одобрења, одобрити да еквивалентна роба у неком каснијем тренутку и у оквиру примјереног рока мора бити пријављена.
- (4) Код одобреног претходног извоза добијених производа произведених од еквивалентне робе у поступку унутрашње обраде (ЕХ - ИМ) нема претходног документа, а поље 40, 37, 44 и друга поља извозне царинске декларације попуњавају се

на начин прописан правилима о попуњавању царинске декларације.

- (5) Сходно члану 132. став (5) Закона, ако се добијени производи произведени од еквивалентне робе у унутрашњој обради извозе из БиХ прије увоза увозне робе, а подлијегају би плаћању извозних дажбина ако не би били извезени или поново извезени у оквиру поступка унутрашње обраде, ималац одобрења полаже гаранцију ради осигурања наплате извозних дажбина које би требало платити ако се увозна роба не увезе у одобреном року накнадног увоза.
- (6) Код претходног извоза:
- а) добијени производи постају страном робом у тренутку прихватања извозне царинске декларације (поступак "11"), под условом да се роба која се увози стави у поступак унутрашње обраде и
- б) увозна роба постаје домаћом робом у тренутку њеног стављања у поступак унутрашње обраде.

Члан 24.

(Норматив)

- (1) Царински орган утврђује (одређује) норматив производње или прихвата норматив производње подносиоца захтјева или, према потреби, метод за одређивање норматива.
- (2) Норматив се утврђује на основу стварних околности у којима се процес обраде обавља или треба обавити. Норматив се утврђује, када је то могуће, на основу производних или техничких података или, ако такви подаци нису доступни, на основу података који се односе на радње исте врсте у којима се обавила или треба обавити унутрашња обрада (види члан 20. став (3) овог упутства).
- (3) Норматив се утврђује у одобрењу или у тренутку стављања предметне робе у поступак унутрашње обраде.
- (4) У производњи у којој није могуће на почетку унутрашње обраде прецизно утврдити норматив утрошка материјала, у одобрењу се наводи предложени (привремени) норматив, с тим да је ималац одобрења обавезан, прије првог поновног извоза или извоза добијених производа или одређивања истима неког другог новог царински одобреног поступања или употребе, доставити надзорној царинској канцеларији стварни норматив утрошка материјала, а један примјерак и издаваоцу одобрења. На основу стварног норматива раздужује се роба за коју је завршен поступак унутрашње обраде и обрачун увозних дажбина у случају пуштања у слободан промет.
- (5) Када то околности дозвољавају, а посебно када се процес обраде уобичајено обавља уз јасно одређене техничке услове са робом истих својстава, а добијени производи су уједначеног квалитета, може се прихватити стандардни норматив утврђен на основу претходно утврђених стварних података.
- (6) Норматив производње царински орган може провјерити и накнадно.

Члан 25.

(Количинска и вриједносна метода обрачуна)

- (1) Удио увозне робе уграђене у добијене производе израчунава се ради:
- а) утврђивања увозних дажбина, које се морају платити, или

б) примјене мјера трговинске политике.

- (2) Сходно члану 371. Одлуке, удио из става (1) овог члана израчунава се примјеном количинске или вриједносне методе зависно од околности, или неком другом методом која даје сличне резултате. За потребе обрачуна, добијени производи укључују прерађене производе или полупроизводе.
- (3) Количинска метода примјењује се:
- а) ако се производи само једна врста добијеног производа; у том случају одговарајућа количина увозне робе стављена у поступак унутрашње обраде за коју се сматра да је садржана у количини добијених производа за које је настао царински дуг, сразмјерна је проценту тих добијених производа у односу на укупну количину добијених производа, односно укупна количина сваке врсте увозне робе помножи се са коефицијентом који се добије из односне количине добијених производа за које је настао царински дуг и укупне количине добијених производа.

Примјер обрачуна:	- Увозна роба: УР1 = 100 kg и УР2 = 50 kg
	- Добијени производи: ДП1 = 125 kg
	- 10 kg ДП1 пуштено у слободан промет
	$УР1 = 100 \text{ kg} \times \frac{10}{125} = 8 \text{ kg}$
	125
	$УР2 = 50 \text{ kg} \times \frac{10}{125} = 4 \text{ kg}$
	125

- б) ако се процесом обраде добија неколико врста добијених производа и у сваком од тих производа садржани су сви елементи увозне робе стављене у поступак унутрашње обраде; у том случају количина увозне робе за коју се сматра да је садржана у количини појединог добијеног производа за који је настао царински дуг, сразмјерна је:
- 1) удјелу између поједине врсте добијеног производа, независно од тога да ли је царински дуг настао, и укупне количине свих добијених производа, и
- 2) удјелу између количине добијених производа, за које је настао царински дуг, и укупне количине добијених производа исте врсте.

Примјер обрачуна:	- Увозна роба: УР1 = 100 kg
	- Добијени производи:
	- ДП1 = 80 kg
	- ДП2 = 10 kg
	- Пуштено у слободан промет: 4 kg ДП1 и 2 kg ДП2
	- Додатне информације:
	- 80 kg УР1 може се наћи у 80 kg ДП1
	- 10 kg УР1 може се наћи у 10 kg ДП2.

Обрачун:	- Укупна количина УР1 заступљена у укупној количини ДП1:
	$100 \text{ kg} \times \frac{80}{90} = 88,89 \text{ kg}$
	90
	- Укупна количина УР1 заступљена у 4kg ДП1:
	$88,89 \text{ kg} \times \frac{4}{80} = 4,44 \text{ kg}$
	80
	- Укупна количина УР1 заступљена у укупној количини ДП2:
$100 \text{ kg} \times \frac{10}{90} = 11,11 \text{ kg}$	
90	
	- Укупна количина УР1 заступљена у 2 kg ДП2:
$11,11 \text{ kg} \times \frac{2}{10} = 2,22 \text{ kg}$	
	10

- (4) При одлучивању да ли су испуњени услови за примјену методе обрачуна из става (3) тач. а) или б) овог члана, губици се не урачунавају. Не доводећи у питање примјену члана 516. Одлуке, губици значе удјелу увозне робе који је у процесу обраде уништен или изгубљен, нарочито испаравањем, сушењем, испуштањем у облику плина или цијеђењем.
- (5) Вриједносна метода примјењује се ако се не може примјенити количинска метода.
- (6) Количина увозне робе за коју се сматра да је садржана у количини одређеног добијеног производа за који је настао царински дуг, сразмјерна је:
- вриједности ове одређене врсте добијеног производа, независно од тога да ли је царински дуг настао, као проценат у укупној вриједности свих добијених производа, и
 - вриједности добијених производа, за које је настао царински дуг, као проценат укупне вриједности добијених производа исте врсте.
- (7) Код примјене вриједносне методе, као вриједност сваког од различитих добијених производа узима се задња *ex-works* (франко творница) цијена у БиХ или задња продајна цијена у БиХ за исте или сличне производе, под условом да на њих није утицао однос између купца и продавца.
- (8) Ако се вриједност не може утврдити у складу са ст. (5), (6) и (7) овог члана, она се утврђује примјеном друге прихватљиве методе, која даје сличне резултате.

Примјер обрачуна:	- Увозна роба: УР1 = 100 kg
	- Добijени производи:
	- ДП1 = 20 kg
	- ДП2 = 40 kg
	- ДП3 = 30 kg
	- Вриједност добијених производа:
	- ДП1 = 20 kg x 10 ЕУР/ kg = 200 ЕУР
	- ДП2 = 40 kg x 7,5 ЕУР/ kg = 300 ЕУР
	- ДП3 = 30 kg x 2,5 ЕУР/ kg = 75 ЕУР
	Укупно: 575 ЕУР
- Пуштено у слободан промет: 20 kg ДП	

Обрачуна:	- Количина УР1 заступљена у укупној количини ДП3:
	100 kg x $\frac{20}{75}$ = 13,04 kg
	575
	- Количина УР1 заступљена у 20 kg ДП3:
13,04 kg x $\frac{20}{30}$ = 8,69 kg	
30	

Члан 26.

(Евиденција о роби)

- (1) Ималац одобрења води евиденцију о роби стављеној у поступак унутрашње обраде.
- (2) Подносилац захтјева наводи мјесто гдје ће водити евиденцију и уз захтјев прилаже изглед и садржај евиденције, док се у одобрењу имаоцу одређује обавеза и начин вођења евиденције о роби стављеној у поступак унутрашње обраде. У складу са чланом 369. Одлуке, евиденција треба омогућити надзор над поступком и садржавати следеће податке:
- податке из царинских декларација по којима је роба стављена у поступак унутрашње обраде и то из оних поља декларације која су за тај поступак наведена у минималној листи из Прилога 23. Одлуке (Глава I, Одјелак Б. - поља означена симболом "А" у колони "А" или колони "Г", зависно од система унутрашње обраде,

- податке из царинских декларација којима је роби одређено ново царински одобрено поступање или употреба ради завршетка поступка унутрашње обраде,
 - датум и одговарајуће податке о другим царинским документима и свим другим документима који се односе на стављање у поступак и завршетак поступка унутрашње обраде,
 - врсту процеса обраде, врсту руковања,
 - норматив производње или, према потреби, метод за његов обрачун,
 - податке који омогућавају надзор робе, укључујући и мјесто гдје се налази и податке о било којем премјештању,
 - трговачки или технички опис потребан за утврђивање идентификације робе,
 - податке који омогућавају праћење кретања у поступку унутрашње обраде који се обавља употребом еквивалентне робе.
- (3) Издавалац одобрења може:
- одобрити да се неки од података из става (2) овог члана не евидентирају, ако то нема штетан утицај на спровођење надзора и контроле поступка унутрашње обраде, или
 - као евиденцију о роби за поступак унутрашње обраде прихватити евиденцију из постојећег књиговодства имаоца одобрења, на било којем медију, ако таква евиденција садржи потребне податке и информације које царинским органима омогућавају спровођење надзора и контроле поступка унутрашње обраде, нарочито у погледу кретања и промјене царинског статуса робе.
- (4) Евиденција мора бити доступна надзорној царинској канцеларији (а према потреби и другом контролном царинском органу) која надзира и обавља контролу правилности спровођења поступка унутрашње обраде. Ако се обрада обавља код различитих оператера, ималац одобрења мора у евиденцији обезбиједити податке о стварном стању робе у поступку унутрашње обраде код сваког оператера.
- (5) У евиденцији имаоца одобрења морају се налазити све царинске декларације о уласку у поступак унутрашње обраде и завршетку тог поступка.

Члан 27.

(Осигурање за наплату дуга)

- (1) Сходно члану 213. Закона, за пријављивање робе за поступак унутрашње обраде по систему одгођеног плаћања и када је у питању случај из члана 23. став (5) овог упутства, ималац одобрења или његов заступник дужан је обезбиједити ваљано осигурање, претходно прихваћено од надлежне организационе јединице УИО у складу са прописима који регулишу питања осигурања и наплате дуга, а којим осигурава да ће било какав дуг који настане у вези са робом бити плаћен.
- (2) Страна роба не може се ставити у поступак унутрашње обраде по систему одгођеног плаћања док се не положи осигурање за могући дуг.
- (3) Ималац одобрења, независно о врсти положеног осигурања, одговоран је да дуг током цијелог периода трајања поступка унутрашње обраде буде осигуран.
- (4) Осигурање из става (1) овог члана не може се ослободити, односно раздужити прије завршетка поступка унутрашње обраде подношењем раздужног листа од стране имаоца одобрења и његовог прихватања од стране надзорне царинске канцеларије.

Члан 28.
(Премјештање)

На захтјев подносиоца захтјева, у одобрењу наводи се да ли се и под којим условима роба у поступку унутрашње обраде може премјештати између различитих мјеста наведених у истом одобрењу или између просторија различитих имаоца одобрења без завршетка поступка (премјештање), уз навођење у одобрењу који подаци о премјештању морају бити унијети у евиденцију о роби из члана 26. овог упутства.

Члан 29.

(Премјештање између различитих мјеста у истом одобрењу)

- (1) Ако се премјештање робе одобрава у оквиру једног одобрења, роба се може без царинских формалности и прекидања поступка унутрашње обраде премјестити од једног до другог мјеста истог имаоца одобрења или из погона једног оператера у погон другог оператера, наведених у одобрењу, уз обавезно вођење евиденције о премјештању како би се у сваком тренутку знало гдје се роба налази.
- (2) Премјештање робе од пријавне царинске канцеларије до просторија имаоца одобрења или оператера, може се обавити на основу исте царинске декларације којом је та роба стављена у поступак унутрашње обраде.
- (3) Премјештање робе, намињене за поновни извоз, до излазне царинске канцеларије, може се обавити у оквиру предметног поступка. У том случају, поступак унутрашње обраде се завршава након што роба пријављена за поновни извоз стварно напусти царинско подручје БиХ.

Члан 30.

(Премјештање између два имаоца одобрења)

Премјештање робе од једног до другог имаоца одобрења може се обавити под условима и на начин наведен у члану 44. овог упутства.

Члан 31.

(Поступак унутрашње обраде у слободној зони)

Корисник слободне зоне који намјерава да поступак унутрашње обраде обавља у слободној зони (то може бити и лице које организује унутрашњу обраду) мора имати одобрење за поступак унутрашње обраде у слободној зони. Поступак унутрашње обраде у слободној зони у свему се одвија као да се исти спроводи у другом дијелу царинског подручја БиХ.

Члан 32.

(Унутрашња обрада у царинском складишту)

Поступак унутрашње обраде у просторијама царинског складишта у свему се одвија у складу са условима предвиђеним за тај поступак, укључујући и правила и изузетке прописане чланом 387. Одлуке.

Члан 33.

(Мјере трговинске политике)

- (1) Сходно члану 363. став (1) Одлуке, мјере трговинске политике предвиђене прописима БиХ који уређују трговину робом примјењују се на страну робу која се ставља у поступак унутрашње обраде по систему одгођеног плаћања само ако се те мјере односе на унос (улазак) робе у царинско подручје БиХ.
- (2) Када се добијени производи настали у поступку унутрашње обраде, осим оних наведених у Прилогу 57. Одлуке (споредни добијени производи), пуштају у слободан промет, примјењују се оне мјере трговинске политике предвиђене прописима који уређују трговину

робом које се примјењују за пуштање увозне робе у слободан промет (члан 363. став (2) Одлуке).

Члан 34.

(Примјена поједностављених поступака у унутрашњој обради)

За стављање у поступак унутрашње обраде и завршетак тог поступка роба се може пријавити и примјеном поједностављених царинских поступака који су имаоцу одобрења одобрени у складу са одредбама Закона, Одлуке и других царинских прописа које регулишу поједностављене поступке.

ГЛАВА IV - СТАВЉАЊЕ РОБЕ У ПОСТУПАК УНУТРАШЊЕ ОБРАДЕ И ЗАВРШЕТАК ПОСТУПКА

Члан 35.

(Стављање робе у поступак унутрашње обраде)

- (1) Роба се пријављује за поступак унутрашње обраде подношењем царинске декларације, а поступак унутрашње обраде по систему одгођеног плаћања (шифра поступка "51") или по систему поврата дажбина (шифра поступка "41") пријавној царинској канцеларији наведеној у одобрењу, у року важења одобрења.
- (2) Царинска декларација за стављање робе у поступак унутрашње обраде попуњава се и подноси у складу са одредбама царинских прописа којима је регулисано питање у вези попуњавања и подношења царинске декларације, укључујући и специфичности прописане овим упутством, као и специфичности прописане одредбама царинских прописа о поједностављеним царинским поступцима примјениве на те декларације, ако су одговарајући поједностављени поступци за поступак унутрашње обраде имаоцу одобрења одобрени од стране надлежног царинског органа. Подносилац царинске декларације (декларант или његов заступник) одговоран је за обавезе које произилазе из подношења царинске декларације прописане чланом 131. став (1) Одлуке и одредбом осмог става Одјелка Ц, Глава I Прилога 23. Одлуке.
- (3) Правилно попуњавање царинске декларације из става (1) овог члана важно је ради утврђивања царинског статуса робе, обрачуна насталог царинског дуга, правилне примјене трговинских мјера, раздужења преузетих обавеза и друго.
- (4) Уз царинску декларацију из става (1) овог члана, без утицаја на посебне одредбе, сходно члану 151. Одлуке, прилажу се сљедећа документа:
 - а) за поступак унутрашње обраде по систему одгођеног плаћања: документа из члана 149. став (1) тач. а) и б) Одлуке,
 - б) за поступак унутрашње обраде по систему поврата: документа из члана 149. став (1) Одлуке, и, према потреби, писано одобрење за захтијевани царински поступак унутрашње обраде или копија захтјева за издавање одобрења, ако се примјењује члан 362. став (1) Одлуке (одобрење са ретроактивним важењем).
- (5) Ако су пријавна и надзорна царинска канцеларија различите канцеларије, у том случају, царинску декларацију о стављању робе у поступак унутрашње обраде пријавна царинска канцеларија обавезно, електронски, доставља надзорној царинској канцеларији.
- (6) Изузетно, надзорна царинска канцеларија може, сходно члану 364. Одлуке, одобрити да се царинска декларација за стављање робе у поступак унутрашње обраде или завршетак тог

поступка поднесе некој другој царинској канцеларији (исповласти) која није царинска канцеларија наведена у одобрењу, при чему надзорна царинска канцеларија одређује начин на који ће о подношењу царинске декларације бити обавијештена.

Члан 36.

(Завршетак поступка унутрашње обраде)

- (1) Поступак унутрашње обраде завршава се када је за добијене производе или увозну робу у непромијењеном стању која је била стављена у тај поступак прихваћена царинска декларација за поновни извоз или извоз или за друго ново царински одобрено поступање или употребу (на примјер премјештањем - поступак "5151", поступак привременог увоза, поступак царинског складиштења или смјештај у слободну зону с намјером накнадног поновног извоза или извоза), у одобреном року за завршетак поступка унутрашње обраде (види члан 17. овог упутства), те ако су испуњени други услови за завршетак поступка (поднијет и прихваћен раздужни лист, плаћен дуг ако је исти настао и компензаторна камата гдје је примјенљива). Царинска декларација којом је увозна роба стављена у поступак унутрашње обраде може се раздужити одједном или у више пута.
- (2) У случају претходног извоза добијених производа произведених од еквивалентне робе (види чл. 20. до 23. овог упутства), тај поступак завршава се када надзорна царинска канцеларија прихвати раздужни лист поднијет за царинску декларацију о накнадном увозу робе.
- (3) Поступак унутрашње обраде завршава се или за количину увозне робе која је, према прихваћеном нормативу производње, садржана у добијеним производима или за количину робе у непромијењеном стању (необрађене увозне робе) пријављеним односно пријављеној за ново царински одобрено поступање или употребу у одобреном року за завршетак тог поступка.
- (4) Царинска декларација за завршетак поступка унутрашње обраде, попуњава се и подноси у складу са царинским прописима којима је регулисано питање у вези попуњавања и подношења царинске декларације, зависно које је у питању ново царински одобрено поступање или употреба којим се завршава поступак унутрашње обраде, укључујући и специфичности прописане овим упутством, као и специфичности прописане одредбама царинских прописа о поједностављеним царинским поступцима примјенљиве на те декларације, ако су одговарајући поједностављени поступци за завршетак поступка унутрашње обраде имаоцу одобрења одобрени од стране надлежног царинског органа. Подносилац царинске декларације (декларант или његов заступник) одговоран је за обавезе које произилазе из подношења царинске декларације прописане чланом 131. став (1) Одлуке и одредбом осмог става Одјелјка Ц, Глава I Прилога 23. Одлуке.
- (5) Код попуњавања царинске декларације за завршетак поступка унутрашње обраде примјењује се и чл. 402. и 403. Одлуке, гдје то одговара.
- (6) Уз царинску декларацију за завршетак поступка унутрашње обраде, без утицаја на посебне одредбе и у зависности од ситуације, прилажу се документа потребна за стављање добијених производа или робе у непромијењеном стању у ново захтијевано царински одобрено поступање или употребу, наведена у чл. 149. до 152. Одлуке.

- (7) Царинска декларација којом се завршава поступак унутрашње обраде подноси се отпусној царинској канцеларији наведеној у одобрењу. Ако су отпусна и надзорна царинска канцеларија различите канцеларије, у том случају, царинску декларацију о завршетку поступка унутрашње обраде отпусна царинска канцеларија обавезно, електронски, доставља надзорној царинској канцеларији.
- (8) Код завршетка поступка унутрашње обраде започетог на основу једног одобрења, али са двије или више царинских декларација, примјењује се и члан 373. Одлуке (види члан 47. став (6) овог упутства).

Члан 37.

(Извоз или поновни извоз добијених производа)

- (1) У складу са сврхом поступка, правилан завршетак поступка унутрашње обраде је извоз или поновни извоз добијених производа.
- (2) Добијени производи, при поновном извозу или извозу, предочавају се отпусној царинској канцеларији наведеној у одобрењу, ради обављања царинских формалности.
- (3) У поступању по царинској декларацији за поновни извоз или извоз добијених производа примјењују се на одговарајући начин одредбе које се односе на извоз, не доводећи у питање посебне одредбе које се могу примјенити на завршетак поступка унутрашње обраде. Ако је у добијеним производима садржана и домаћа роба, за ту робу не подноси се посебна царинска декларација.

Члан 38.

(Радње које се сматрају извозом или поновним извозом)

- (1) Ради завршетка поступка унутрашње обраде, односно подношења захтјева за поврат или отпуст увозних дажбина у систему поврата, поновним извозом или извозом, сходно члану 396. Одлуке, сматрају се и одређене ситуације у којима се роба стварно не извози, а то су:
 - а) испорука добијених производа лицима која имају право на ослобађање од плаћања увозних дажбина у складу са Бечком конвенцијом о дипломатским односима од 18. априла 1961. године или Бечком конвенцијом о конзуларним односима или другим конзуларним конвенцијама од 24. априла 1963. године или Њујоршком конвенцијом о посебним мисијама од 16. децембра 1969. године,
 - б) испорука добијених производа војним снагама других држава стационарним у царинском подручју БиХ, када БиХ одобрава посебно ослобађање од плаћања увозних дажбина у складу са међународним споразумом који је БиХ закључила или му је приступила,
 - в) испорука ваздухоплова; надзорна царинска канцеларија одобрава завршетак поступка након што је увозна роба први пут употријебљена за производњу, отправку, опремање или преуређивање ваздухоплова или њихових дијелова, под условом да евиденција имаоца омогућава провјеру правилне примјене поступка и управљање њиме,
 - г) испорука свемирског брода и припадајуће опреме; надзорна царинска канцеларија одобрава завршетак поступка након прве употребе увозне робе за производњу, поправак, прилагођавање или преуређење сателита, возила за њихово лансирање и опреме земаљских станица и њихових дијелова

koji su sastavni dio sistema, pod uslovom da evиденција имаоца омогућава провјеру правилне примјене и спровођења поступка,

- e) одлагање споредних добијених производа чије је уништење под царинским надзором забрањено према прописима о заштити околине; у ову сврху, ималац мора доказати да је завршетак поступка према уобичајеним правилима или немогућ или економски неоправдан, и да је поступљено у складу са прописима о заштити околине.
- (2) У случајевима из става (1) овог члана, за завршетак поступка унутрашње обраде, зависно од ситуације, подноси се царинска декларација за поновни извоз или извоз (EX C или EX A), у којој се:
- a) у поље 17, као држава коначног одређишта, уписује држава припадности примаоца добијених производа,
- b) у поље 44, поред осталих података, уписује и напомена: "примјена члана 396. тачка ... Одлуке", зависно од ситуације, а у недостатку простора у том пољу уписује се у поље 31.

Члан 39.

(Извоз или поновни извоз робе у непромијењеном стању)

- (1) Поступак унутрашње обраде може се завршити и поновним извозом или извозом робе у непромијењеном стању, што је изузетак од општег правила завршетка поступка унутрашње обраде. У случајевима када се овакав начин завршетка поступка унутрашње обраде користи исувише често, надзорна царинска канцеларија о томе обавјештава издаваоца одобрења јер су те ситуације значајне у смислу будућих одобравања поступка унутрашње обраде истом имаоцу одобрења, а ако се ради о злоупотреби може се укинути одобрење.
- (2) Роба у непромијењеном стању пријављује се за поновни извоз или извоз подношењем царинске декларације за поновни извоз или извоз (EX C или EX A). Сви подаци о тој роби који су наведени у царинској декларацији по којој је иста била стављена у поступак унутрашње обраде наводе се и у царинској декларацији за поновни извоз или извоз.

Члан 40.

(Завршетак поступка унутрашње обраде поступком царинског складиштења)

Поступак унутрашње обраде може се завршити и када се добијени производи или роба у непромијењеном стању, с намјером накнадног поновног извоза или извоза, стави у поступак царинског складиштења, при чему се могу разликовати сљедеће ситуације:

- a) завршетак поступка унутрашње обраде стављањем добијених производа или робе у непромијењеном стању у поступак царинског складиштења у случају када су отпусна царинска канцеларија за поступак унутрашње обраде и пријавна царинска канцеларија за царинско складиште исте канцеларије:
- 1) код те царинске канцеларије подноси се царинска декларација за поступак царинског складиштења у име лица које је корисник поступка царинског складиштења (на примјер, шифра поступка "7151"),
 - 2) прихватањем царинске декларације из алинеје 1) ове тачке завршава се поступак унутрашње обраде,
- b) завршетак поступка унутрашње обраде стављањем добијених производа или робе у

непромијењеном стању у поступак царинског складиштења у случају када су отпусна царинска канцеларија за поступак унутрашње обраде и пријавна царинска канцеларија за царинско складиште различите канцеларије:

- 1) код наведене отпусне царинске канцеларије подноси се провозна царинска декларација по којој се роба, по поступку провоза, креће односно упућује пријавној царинској канцеларији за царинско складиште у које се смјешта,
- 2) у провозној царинској декларацији из алинеје 1) ове тачке (у групи података: "Претходни документ - Допуна информација") уписује се ознака: "УО/О роба" или ознака: "УО/П роба", зависно који је у питању систем унутрашње обраде, те референтни подаци о предметном одобрењу за поступак унутрашње обраде у складу са правилима о попуњавању царинске декларације,
- 3) код пријавне царинске канцеларије за царинско складиште у које се роба смјешта, након завршетка поступка провоза, започиње поступак царинског складиштења (поступак "7151") којим се завршава поступак унутрашње обраде,
- 4) у поље 40 царинске декларације за поступак царинског складиштења уписују се референтни подаци о царинској декларацији по којој је предметна роба била стављена у поступак унутрашње обраде који се завршава, а у поље 44, поред осталих података, референтни подаци о провозној царинској декларацији из алинеје 1) ове тачке, те референтни подаци о предметном одобрењу за поступак унутрашње обраде.

Члан 41.

(Завршетак поступка унутрашње обраде смјештајем у слободну зону)

- (1) Поступак унутрашње обраде може се завршити и смјештајем у слободну зону добијених производа или робе у непромијењеном стању у року за завршетак тог поступка, с намјером накнадног поновног извоза или извоза из царинског подручја БиХ (када за тим има стварне потребе, на примјер, због захтјева иностране фирме која прима добијене производе за одгајање испоруке тих производа), у ком случају се поступа како сlijеди:
- a) код отпусне царинске канцеларије за поступак унутрашње обраде подноси се провозна царинска декларација по којој се роба, по поступку провоза, креће односно упућује у слободну зону и којом се завршава поступак унутрашње обраде,
 - b) у провозној царинској декларацији из тачке а) овог става (у групи података: "Претходни документ - Допуна информација"), уписује се ознака: "УО/О роба" или ознака: "УО/П роба", зависно који је у питању систем унутрашње обраде (чл. 402. и 403. Одлуке), те референтни подаци о предметном одобрењу за поступак унутрашње обраде у складу са правилима о попуњавању царинске декларације,
 - ц) по приспијењу робе у слободну зону не подноси се засебна царинска декларација, већ се смјештај у слободну зону обавља на основу провозне царинске декларације и уписом добијених

производа или робе у непромијењеном стању и референтних података о провозној царинској декларацији у евиденцију о роби корисника зоне (члан 482. Одлуке). Та евиденција обавезно садржи и назнаку: "УО/О роба" или "УО/П роба", зависно који је у питању систем унутрашње обраде,

- д) ако увозна роба стављена у поступак унутрашње обраде подијеже примјени посебних мјера трговинске политике, а те се мјере настављају примјењивати и у тренутку када се роба, било у непромијењеном стању или у облику добијених производа, уноси у слободну зону, тада се у евиденцију о роби корисника зоне поред ознаке из тачке ц) овог става уписује и ознака: "Трговинска политика".
- (2) У случају из става (1) овог члана, ради потребних информација, може се, сходно члану 375. Одлуке, прибавити Информативни образац ИНФ 1 или ИНФ 7.
- (3) При поновном извозу или извозу добијених производа или робе у непромијењеном стању након њиховог смјештаја у слободну зону подноси се царинска декларација за поновни извоз или извоз (ЕХ С или ЕХ А, шифра поступка "3151" или "1041").

Члан 42.

(Завршетак поступка унутрашње обраде поступком обраде под царинском контролом)

Поступак унутрашње обраде завршава се када се добијени производи или роба у непромијењеном стању ставе у царински поступак обраде под царинском контролом, при чему се могу разликовати ситуације у којима су отпусна царинска канцеларија за поступак унутрашње обраде и пријавна царинска канцеларија за поступак обраде под царинском контролом исте или различите царинске канцеларије. У тим ситуацијама примјењује се на одговарајући начин члан 40. овог упутства.

Члан 43.

(Завршетак поступка унутрашње обраде уништењем)

Поступак унутрашње обраде по систему одгођеног плаћања може се завршити у случају када се добијени производи или роба у непромијењеном стању, уз одобрење надзорне царинске канцеларије и под њеним надзором, униште. Поступак уништења спроводи се у складу са чл. 201. и 202. Закона, чланом 490. Одлуке и одредбама других прописа примјењивих на уништење.

Члан 44.

(Завршетак поступка унутрашње обраде другим поступком унутрашње обраде)

- (1) Поступак унутрашње обраде може се завршити и премјештањем робе од једног до другог имаоца одобрења односно стављањем робе у нови поступак унутрашње обраде.
- (2) Премјештање робе од једног до другог имаоца одобрења може се, сходно члану 367. став (1) Одлуке, обавити само када други ималац одобрења премјештени робу или производе стави у поступак унутрашње обраде на основу одобрења за поступак кућног царинења.
- (3) Прије премјештања, ималац првог одобрења обавјештава своју надзорну царинску канцеларију на начин како та канцеларија одреди, како би могла обавити провјере које та канцеларија сматра потребним.
- (4) Премјештање робе од једног до другог имаоца одобрења обавља се подношењем царинске декларације

за поступак унутрашње обраде (поступак "5151") од стране другог имаоца одобрења. У тој декларацији (у поље 44) наводе се референтни подаци за оба одобрења за поступак унутрашње обраде, с тим да се прво наводи ново одобрење на које се роба премјешта на начин како је прописано, а референтни подаци о одобрењу са којег се роба премјешта наводе се као информација.

- (5) Прихватањем царинске декларације из става (4) овог члана завршава се поступак унутрашње обраде за првог имаоца одобрења који, у прописаном року, подноси раздужни лист за завршетак "првог" поступка унутрашње обраде везаног за његово одобрење.
- (6) Ималац другог одобрења, ради евиденције, мора првом имаоцу одобрења доставити прихваћену декларацију из става (4) овог члана, електронски или на други међу њима договорен начин.
- (7) Одмах по приспијењу робе или производа у просторије другог имаоца одобрења обавјештава се надзорна царинска канцеларија, а добијени производи или роба у непромијењеном стању уноси се у евиденцију о роби у складу са чланом 203. Одлуке. Приликом допреме робе неће се захтјевати допунска царинска декларација.
- (8) Код премјештања робе од једног до другог имаоца одобрења примјењује се и Прилог 55. Одлуке.
- (9) Сходно члану 367. став (4) Одлуке, код премјештања робе, за могући дуг одговоран је први ималац одобрења до тренутка прихватања царинске декларације имаоца другог одобрења из става (4) овог члана.
- (10) Поступак унутрашње обраде може се, у оправданим случајевима (на примјер, за преосталу увозну робу по истеку рока важења одобрења), завршити и премјештањем (преносом) робе са једног на друго одобрење за унутрашњу обраду истог имаоца одобрења. У том случају:
- а) поступак унутрашње обраде по одобрењу са којег се роба која је у питању преноси на друго одобрење завршава се прихватањем нове царинске декларације (поступак "5151") за ту робу на друго одобрење, а ималац одобрења, у прописаном року, подноси раздужни лист ради завршетка поступка унутрашње обраде везаног за његово одобрење са којег робу преноси на друго одобрење,
- б) у царинској декларацији за поступак унутрашње обраде (поступак "5155"), у поље 44, уписује се и ознака "УО/О роба" прописана чланом 402. став (1) Одлуке, те референтни подаци за оба одобрења за поступак унутрашње обраде, с тим да се прво наводи одобрење на које се роба преноси на начин како је прописано, а референтни подаци о одобрењу са којег се роба преноси наводе се као информација.

Члан 45.

(Завршетак поступка унутрашње обраде пуштањем у слободан промет)

- (1) Поступак унутрашње обраде по систему одгођеног плаћања може, изузетно, бити завршен и пуштањем у слободан промет добијених производа или робе у непромијењеном стању, при чему треба разликовати сљедеће ситуације:
- а) пуштање у слободан промет одређене количине добијених производа или робе у непромијењеном стању без подношења царинске декларације (унапријед одобрењем одобрено пуштање у складу са чланом 398. Одлуке, уз накнадно подношење царинске декларације) и

- б) пуштање у слободан промет добијених производа или робе у непромијењеном стању подношењем царинске декларације (када није унапријед одобрено пуштање).
- (2) Ималац одобрења може пустити у слободан промет одређену количину добијених производа или робе у непромијењеном стању без подношења царинске декларације у складу са ставом (1) тачка а) овог члана ако му је одобрењем, у складу са чланом 398. Одлуке, унапријед одобрено пуштање у слободан промет без подношења царинске декларације, не доводећи у питање мјере забране или ограничења. У том случају, поступање је следеће:
- а) сматра се да су пуштени у слободан промет у тренутку истека рока за завршетак поступка, ако им прије тога није одређено царински одобрено поступање или употреба,
- б) ималац одобрења, за добијене производе или робу у непромијењеном стању коју је стварно пустио у слободан промет, отпусној царинској канцеларији подноси царинску декларацију за тај поступак до истека одобреног рока за завршетак поступка унутрашње обраде. Ако је количина добијених производа или робе у непромијењеном стању које се пуштају у слободан промет позната тек након завршетка поступка, царинска декларација за пуштање у слободан промет подноси се прије подношења раздужног листа,
- ц) по царинској декларацији из тачке б) овог става царински дуг обрачунава се примјеном чл. 139. или 140. Закона зависно од ситуације, а уз декларацију подноси се и обрачун компензаторне камате у случајевима у којима то, сходно члану 372. Одлуке, одговара. Подаци о обрачунатој компензаторној камати, ради наплате, уписују се у декларацију на начин прописан правилима о попуњавању царинске декларације,
- д) раздужни лист подноси се у прописаном року од 30 дана од истека рока за завршетак поступка унутрашње обраде, који садржи и податке о царинској декларацији из тачке б) овог става,
- е) сходно члану 398. став (2) Одлуке, у сврху примјене члана 243. ст. (1) и (2) Закона, сматра се да је царинска декларација за пуштање робе у слободан промет поднијета и прихваћена те пуштање робе одобрено у тренутку подношења раздужног листа за завршетак поступка,
- ф) добијени производи или роба у непромијењеном стању постају домаћом робом од тренутка њиховог пуштања у промет,
- г) надзорна царинска канцеларија, у спровођењу мјера царинског надзора и контроле поступка унутрашње обраде, посебну пажњу усмјериће на имаоце ових одобрења.

Примјер: Имаоцу одобрења "А" је, одобрењем за унутрашњу обраду по систему одгођеног плаћања, унапријед одобрено пуштање у слободан промет одређене количине добијених производа или робе у непромијењеном стању без царинске декларације, са роком за завршетак поступка од три мјесеца.

Ималац одобрења, по царинској декларацији од 01.09.2022. године ставио је у поступак унутрашње обраде ("51") 1.000 kg жице за израду арматурне мреже.

У периоду од 01.09.2022. до 30.11.2022. године, ималац одобрења може робу пуштати у слободан промет без

подношења царинске декларације, с тим да је, ради завршетка поступка "51", обавезан поднијети:

- царинску декларацију за поступак "4051" (којом може обухватити сва пуштања у слободан промет у наведеном периоду): најкасније до истека рока за завршетак поступка "51" (до 30.11.2022. године), или прије подношења раздужног листа у случају из става (2) тачка б) друга реченица овог члана, и
 - раздужни лист: у прописаном року од 30 дана од дана истека рока за завршетак поступка унутрашње обраде (до 30.12.2022. године).
- (3) Пуштање у слободан промет добијених производа или робе у непромијењеном стању без подношења царинске декларације (став (1) тачка а) овог члана) може се унапријед одобрити имаоцу одобрења који у свему поштује правила унутрашње обраде, али највише до 20% увозне робе која је стављена у поступак унутрашње обраде по предметном одобрењу.
- (4) У случају из става (1) тачка б) овог члана, то јест када пуштање у слободан промет није унапријед одобрено одобрењем, ималац одобрења, прије пуштања робе у слободан промет, отпусној царинској канцеларији подноси царинску декларацију за пуштање у слободан промет, са документима потребним за спровођење поступка по тој декларацији, на одлучивање. Прихватање декларације сматра се одобрењем.
- (5) Ако ималац одобрења у случају из става (4) овог члана не поднесе царинску декларацију за пуштање у слободан промет, то јест пусти робу у слободан промет без одобрења царинске канцеларије, тада се сматра да је царински дуг настао сходно члану 228. став (1) тачка а) Закона неиспуњавањем обавеза презузетих стављањем робе у поступак унутрашње обраде. У том случају, надзорна царинска канцеларија по службеној дужности предузима радње у циљу обрачуна и наплате дуга и припадајућих камата. Наведено не искључује примјену важећих казних прописа ради непоштовања обавеза прописаних за поступак у који је роба стављена, ако су се за то стекли прописани услови.
- (6) Сходно члану 399. Одлуке, ако се добијени производи пуштају у слободан промет, подаци у пољу 15, 16, 34, 41 и 42 царинске декларације односе се на увозну робу садржану у количини добијених производа који се пуштају у слободан промет. Потребни подаци могу се пружити и путем Информативног обрасца ИНФ 1 или у било којем другом документу приложеном уз царинску декларацију.

Члан 46.

(Пуштање у слободан промет споредних добијених производа)

- (1) За споредне добијене производе из Прилога 57. Одлуке (Листа споредних добијених производа који подлијежу припадајућим увозним дажбинама) који настају из процеса обраде наведених у колони (2) те листе, а који су, на тражење имаоца одобрења, наведени у одобрењу, ималац одобрења, по свом избору, одређује ново царински одобрено поступање или употребу (може их пустити у слободан промет, поновно извести или извести, уништити (третирати или одложити ако је у питању отпад, сходно прописима који регулишу управљање отпадом) под царинским надзором или им одредити неко друго царинско одобрено поступање или употребу). При томе треба водити рачуна о природи производа, као и о забранама и ограничењима предвиђеним другим прописима.

(2) Споредни добијени производи из Прилога 57. Одлуке који су наведени у одобрењу могу се пустити у слободан промет и то само у количини сразмјерној извезеном дијелу главних добијених производа. На те производе царински дуг обрачунава се сходно члану 140. став (1) тачка а) Закона, што значи да се тај дуг обрачунава на основу елемената (врста, тарифна ознака, царинска вриједност, царинска стопа, курс валуте) који важе за те производе у моменту прихватања царинске декларације за њихово пуштање у слободан промет, осим ако декларант захтијева да се царински дуг обрачуна у складу са чланом 139. Закона.

(3) Сходно члану 372. став (4) тачка е) Одлуке, при пуштању у слободан промет споредних добијених производа из Прилога 57. Одлуке, под условом да је њихова количина сразмјерна количини извезених главних добијених производа, не наплаћује се компензаторна камата.

Примјер обрачуна царинског дуга за споредне добијене производе: Ималац одобрења увози: 1000 kg живих крава за клање.

На основу норматива производње, од 1000 kg живих крава производи се:

- 600 kg меса (главни добијени производ) и
- 100 kg коже, 100 kg масноће, 180 kg костију и 20 kg крви (споредни добијени производ).

Ималац одобрења, након извоза 600 kg меса, у року за завршетак поступка унутрашње обраде наведеном у одобрењу, може пријавити за пуштање у слободан промет споредне добијене производе уз обрачун царинског дуга примјеном члана 140. став (1) тачка а) Закона, без наплате компензаторне камате.

Ако ималац одобрења, у одобреном року за завршетак поступка унутрашње обраде, извезе 300 kg меса, тада може пустити у слободан промет само 50% количине споредних добијених производа уз обрачун царинског дуга примјеном члана 140. став (1) тачка а) Закона, то јест 50 kg коже, 50 kg масноће, 90 kg костију и 10 kg крви.

За осталу количину споредних добијених производа који се пуштају у слободан промет царински дуг се обрачунава примјеном члана 139. став (1) Закона, уз обрачун и наплату припадајуће компензаторне камате.

(4) За некорисни отпад који не подлијеже примјени прописа који регулишу управљање отпадом не подноси се царинска декларација, већ се према потреби уништава под царинским и према потреби надзором другог органа, зависно од природе отпада и начина његовог уништења, о чему поступајући царински орган сачињава записник.

Члан 47.

(Раздужни лист)

(1) Сходно члану 374. Одлуке, ималац одобрења за поступак унутрашње обраде по систему одгођеног плаћања обавезан је, за сваку поједину царинску декларацију по којој је роба стављена у поступак унутрашње обраде, поднијети раздужни лист у року од 30 дана, рачунајући од дана истека рока за завршетак поступка унутрашње обраде, независно примјењује ли се или не обједињавање рокова у складу са чланом 136. став (2) Закона (види чл. 19. и 27. став (4) овог упутства). Подношење раздужног листа је обавеза имаоца одобрења коју је преузео стављањем робе у поступак унутрашње обраде.

(2) Сходно члану 374. став (2) Одлуке, ако то посебне околности оправдавају, надзорна царинска канцеларија

може продужити рок из става (1) овог члана и у случају да је првобитни рок истекао, за још 30 дана.

(3) Раздужни лист (огледни примјер обрасца раздужног листа дат је у Прилогу 2. овог упутства) ималац одобрења подноси надзорној царинској канцеларији и садржи сљедеће податке, осим ако та канцеларија не одреди другачије:

- а) референтне податке о одобрењу,
- б) количину сваке врсте увозне робе за коју се завршава поступак унутрашње обраде,
- ц) тарифну ознаку за увозну робу,
- д) за увозну робу важеће стопе царине и, према потреби, њену царинску вриједност,
- е) податке о царинским декларацијама на основу којих је увозна роба била стављена у поступак,
- ф) врсту и количину добијених или обрађених производа или робе у непромијењеном стању и царински одобрено поступање или употребу који су им одређени, те податке о царинским декларацијама или другим царинским документима и свим осталим документима, који се односе на завршетак поступка и рок за завршетак,
- г) вриједност добијених или обрађених производа, ако се за завршетак поступка примјењује вриједносна метода,
- х) норматив производње,
- и) износ увозних дажбина, које треба платити, вратити или отпустити и, према потреби, сваку компензаторну камату коју треба платити. Када се тај износ односи на примјену члана 398. Одлуке (унапријед одобрено пуштање у слободан промет), потребно га је посебно исказати.

(4) Надзорна царинска канцеларија врши провјеру раздужног листа која се састоји од контроле царинских декларација о завршетку поступка унутрашње обраде на које се односи раздужни лист према одобреном нормативу производње, укључујући и провјеру стварног физичког иступа робе из царинског подручја БиХ (потврђивање иступа, на начин како је прописано) за сваку извозну царинску декларацију обухваћену раздужним листом. Резултате провјере та канцеларија уписује у раздужни лист (поље намијењено за службену употребу), а потом обавјештава имаоца одобрења.

(5) У поднијетом раздужном листу, ималац одобрења мора доказати да је за сву робу у поступку унутрашње обраде (добијени производи или роба у непромијењеном стању) одређено ново царински одобрено поступање или употреба, у складу са царинским декларацијама наведеним у истом у сврхе завршетка поступка, што надзорна царинска канцеларија утврђује у поступку провјере и прихватања поднијетог раздужног листа. Из обрачуна јасно мора бити видљива количина увозне робе која је стављена у поступак унутрашње обраде за производњу добијених производа по царинској декларацији за коју се подноси раздужни лист и количина увозне робе која је према нормативу заиста садржана у добијеним производима, односно која је за њих употребљена.

(6) Ако је на основу једног одобрења, роба стављена у поступак унутрашње обраде по двије или више царинских декларација, те се декларације раздужују за поједине робе према редослиједу њиховог прихватања. Ако се при контроли завршетка поступка унутрашње обраде утврди да је за одређену робу настао царински

дуг, сматраће се да је у питању роба из царинске декларације која је прва остала нераздужена (члан 373. Одлуке).

- (7) Ако евиденција о роби из члана 26. овог упутства, коју има лац одобрења води за потребе поступка унутрашње обраде, царинским органима пружа све потребне податке за контролу одвијања и завршетка поступка унутрашње обраде, иста се може прихватити као раздужни лист.

ГЛАВА V - ЦАРИНСКИ ДУГ И КОМПЕНЗАТОРНА КАМАТА

Члан 48.

(Доказ о поријеклу и обрачун царинског дуга код примјене "no drawback" правила)

- (1) Сходно члану 241. Закона, ако је међународним споразумом закљученим између БиХ и других држава предвиђено одобравање преференцијалне царинске стопе при увозу робе поријеклом из БиХ у те државе, у складу са тим споразумима, ако је роба добијена у поступку унутрашње обраде (добијени производи), роба која није поријеклом из БиХ или државе са којом је закључен споразум, а садржана је у роби са поријеклом, подлијеже плаћању одговарајућих увозних дажбина (примјена правила "забрана поврата царине или изузећа од плаћања царине" - "no drawback" правило), ако је предвиђено споразумом који је у питању). Увозни царински дуг настаје овјером документа (доказа о поријеклу) потребног за добијање такве преференцијалне тарифне стопе у другој држави.
- (2) Увозни царински дуг из става (1) овог члана настаје у моменту прихватања извозне царинске декларације за предметне добијене производе.
- (3) Висина увозних дажбина (царина) која одговара царинском дугу утврђује се на исти начин као да се ради о царинском дугу који би настао да је у том моменту прихваћена царинска декларација за пуштање увозне робе у слободан промет у сврху завршетка поступка унутрашње обраде.
- (4) Одредбе о "no drawback" правилу прописују да материјал без поријекла употријебљен у производњи производа са поријеклом за који се издаје доказ о поријеклу не смије подлијегати поврату царине или изузећу од плаћања царине било које врсте. То се у правилу односи на обавезу плаћања царине на све материјале без поријекла употријебљене у изради добијеног производа који се извози са преференцијалним поријеклом према одредбама појединих уговора (споразума) о слободној трговини (у дијелу Протокола о поријеклу) којим је предвиђено "no drawback" правило. У том смислу, наведена обавеза имаоца одобрења састоји се или у забрани захтјева за поврат плаћене царине (у случају увоза репроматеријала у оквиру поступка унутрашње обраде по систему поврата дажбина) или у плаћању царине (у случају увоза репроматеријала у оквиру поступка унутрашње обраде по систему одгођеног плаћања), што се једнако примјењује и када се поступак унутрашње обраде одвија у слободној зони.
- (5) Ако има лац одобрења добијене производе настале у поступку унутрашње обраде по систему одгођеног плаћања поновно извози у државу уговорницу са којом је уговорено "no drawback" правило (и ако добијени производи задовољавају одредбе о стицању преференцијалног поријекла при извозу у ту државу уговорницу) и тражи издавање доказа о поријеклу, за

исте се може издати доказ о поријеклу (независно који доказ о поријеклу је у питању) само ако се претходно за робу или дио робе без поријекла садржану у тим добијеним производима плати царина (не и порез на додату вриједност), која чини увозни царински дуг из става (1) овог члана.

- (6) Ради обрачуна и плаћања царине по "no drawback" правилу у случају из става (5) овог члана подноси се обрачунска царинска декларација по којој се поступа како сlijеди:
- у овом случају, обрачунска царинска декларација користи се искључиво у сврху подношења царинске декларације ради обрачуна и наплате царине сходно члану 241. Закона ("no drawback" правило), те се стога не ради о пуштању робе у слободан промет,
 - у прву подјелу поља 37 обрачунске царинске декларације уписује се шифра "4051", а у другу подјелу тог поља уписује се шифра прописана за примјену члана 241. Закона - правило "no drawback",
 - код примјене "no drawback" правила обавеза плаћања царине настаје у тренутку поновног извоза добијених производа, а иста се, сходно члану 241. став (4) Закона, обрачунава на основу података о роби (или дио робе) без поријекла (врста, тарифна ознака, вриједност, који подаци су наведени у царинској декларацији по којој је роба без поријекла која је у питању стављена у поступак унутрашње обраде по систему одгођеног плаћања) садржаном у количини добијених производа који се поновно извозе након поступка унутрашње обраде по систему одгођеног плаћања, а по конвенционалној стопи царине предвиђеној Царинском тарифом БиХ (без обзира која конвенционална стопа царине је у питању),
 - у погледу плаћања царине обрачунате у примјени "no drawback" правила по обрачунској царинској декларацији примјењују се уобичајена правила као код поступка пуштања робе у слободан промет (плаћање одмах или осигурање плаћања),
 - уз обрачунску царинску декларацију подноси се и обрачун царине који садржи све релевантне податке (податке о одобрењу, о имаоцу одобрења, царинској декларацији по којој је роба стављена у поступак унутрашње обраде, податке о добијеним производима и увозној роби без поријекла која је, према нормативу, садржана у добијеним производима који се поновно извозе, обрачун царине и износ царине и према потреби друго, те потпис и овјеру подносиоца обрачуна),
 - обрачунска царинска декларација прилаже се уз царинску декларацију за поновни извоз.
- (7) У оквиру унутрашње обраде по систему поврата дажбина "no drawback" правило значи да не постоји поврат царине (увозних дажбина) плаћене на увозну робу или дио робе без поријекла а која је садржана у добијеним производима који су, уз доказ о поријеклу (независно који доказ о поријеклу је у питању), извезени у државу уговорницу са којом је уговорено "no drawback" правило. То значи да се у наведеном случају (по поднијетом захтјеву за поврат или отпуст увозних дажбина у овом систему унутрашње обраде) од износа царине за поврат или отпуст одузима износ царине ("no drawback" правило) који се односи на робу без поријекла садржану у тим добијеним производима,

- о чему се мора извршити провјера код надлежне отпусне и надзорне царинске канцеларије.
- (8) Царинска декларација за поновни извоз или извоз добијених производа у неку од држава уговорница са којом је уговорено "no drawback" правило, ако је примјено "no drawback" правило, попуњава се у складу са прописима којима је регулисано питање попуњавања царинске декларације, узимајући у обзир специфичности код завршетка поступка унутрашње обраде и следеће:
- у поље 44 те декларације, поред осталих података, уписују се, уз одговарајућу прописану пифру, референтни подаци о издатом доказу о поријеклу, затим MRN број и датум обрачунске царинске декларације из става (6) овог члана, која се прилаже уз извозну царинску декларацију, референтни подаци о предметном одобрењу за поступак унутрашње обраде, те ознака: "чл 241 ЗЦП-no drawback" (а у недостатку простора уписује се у поље 31),
 - ако је, као доказ о поријеклу, издато Увјерење о кретању ЕУР.1, отпусна царинска канцеларија у поље Д/Ј и инспекцијски акт извозне царинске декларације наводи напомену: "издат ЕУР.1".
- (9) У случају накнадног издавања доказа о поријеклу за добијене производе који су поновно извезени или извезени у неку од држава уговорница са којима је уговорено "no drawback" правило, прво се мора утврдити да ли су, у тренутку прихватања извозне царинске декларације, ти производи задовољавали одредбе о стицању преференцијалног поријекла и да ли је на основу расположивих података и докумената могуће утврдити да опис робе у доказу о поријеклу чија се овјера тражи недвосмислено одговара опису добијеним производима у тренутку њиховог извозног царинења, те прије издавања доказа о поријеклу:
- ако је био поновни извоз након унутрашње обраде по систему одгођеног плаћања: мора се обрачунати и платити (или осигурати плаћање) царина по "no drawback" правилу, у коју сврху се подноси обрачунска царинска декларација,
 - ако је био извоз добијених производа по систему поврата: тада важе правила како је наведено у ставу (7) овог члана. Међутим, ако је већ извршен поврат царине прије накнадног издавања доказа о поријеклу, тада се мора обрачунати царина по "no drawback" правилу једнако као када је у питању поновни извоз након унутрашње обраде по систему одгођеног плаћања, у коју сврху се подноси обрачунска царинска декларација,
 - у случају из тач. а) и б) овог става, ако се накнадно издаје доказ о поријеклу, отпусна (извозна) царинска канцеларија податке о издатом доказу о поријеклу робе (ако се накнадно издаје изјава о поријеклу робе, примјерак исте извозник односно имаџа одобрења доставља тој канцеларији) и податке о обрачунској царинској декларацији (гдје се подноси) уписује у инспекцијски акт извозне царинске декларације која је у питању, као и на самој извозној царинској декларацији (поље Д/Ј) и одлаже их уз ту декларацију.
- (10) Правило "no drawback" не примјењује се у случају када се унутрашња обрада раздужује стављањем добијених производа у поступак царинског складиштења, односно смјештајем у слободну зону. Ако се, при поновном извозу добијених производа који су након поступка

унутрашње обраде били у поступку царинског складиштења, односно смјештени у слободној зони, тражи издавање доказа о бх. поријеклу, тада ће за робу без поријекла садржану у тим производима, ако се исти поновно извозе у неку од држава уговорница са којима је уговорено "no drawback" правило, настати обавеза плаћања царине и подношења обрачунске царинске декларације по правилу "no drawback". Наведене обавезе настају и у случају када се поступак унутрашње обраде која се обавља у слободној зони по систему одгођеног плаћања завршава поновним извозом добијених производа из слободне зоне које прати доказ о бх. поријеклу.

Члан 49.

(Опште и посебно правило обрачуна царинског дуга у поступку унутрашње обраде)

- Опште правило обрачуна царинског дуга насталог у поступку унутрашње обраде регулисано је чланом 139. Закона.
- Сходно члану 139. став (1) Закона, ако за робу стављену у поступак унутрашње обраде настане царински дуг, износ тог дуга утврђује се на основу елемената за одређивање висине увозних дажбина (врста, тарифна ознака, стопа царине, царинска вриједност, курс валуте), који су важили за увозну робу на дан прихватања царинске декларације по којој је та роба стављена у поступак унутрашње обраде.

Примјер:	Ималац одобрења, по царинској декларацији за поступак унутрашње обраде прихваћеној дана 20.09.2022. године, увози 10.000 m ² памучне тканине за производњу панталона, са следећим елементима:
	- вриједност увозне робе: 50.000,00 КМ
	- царинска стопа: 10%
	- рок за завршетак поступка одређен одобрењем: 6 мјесеци
	- датум завршетка поступка по наведеној декларацији је: 20.03.2023. године.
	Одобрењем је унапријед одобрено пуштање у слободан промет без подношења царинске декларације (члан 45. овог упутства).
	Рок за подношење раздужног листа надзорној царинској канцеларији исте: 19.04.2023. године.
	У раздужном листу стоји да је, као добијени производ, извезено увозне робе: 7.000 m ² .
	Дана 17.04.2023. године, поднијета је царинска декларација за пуштање у слободан промет преостале увозне робе (3.000 m ² памучне тканине), за коју је то пуштање унапријед одобрено.
	Истог дана поднијет је и раздужни лист за царинску декларацију о поступку унутрашње обраде прихваћену дана 20.09.2022. године.
	Обрачун увозних дажбина (царине) и компензаторне камате за увозну робу пуштену у слободан промет (3.000 m ² памучне тканине):
	- вриједност робе пуштене у слободан промет износи: 15.000 КМ
	- увозне дажбине за плаћање: 15.000 x 10% = 1.500 КМ
	- компензаторна камата за плаћање:
	- стопа камате: на примјер 12% за прво полугодиште 2023., која стопа је, сходно члану 372. став (3) Одлуке, примјенива у датом примјеру,
	- период за обрачун камате: од 01.10.2022. до 31.03.2023. = 6 мјесеци
	(1.500 x 12 x 6) : (100 x 12) = 90 КМ.
	Укупно за платити увозних дажбина и компензаторне камате: 1.500 + 90 = 1.590 КМ.

- Сходно члану 139. став (2) Закона, ако је, у моменту прихватања царинске декларације за поступак унутрашње обраде, увозна роба испуњавала услове за примјену преференцијалне царинске стопе у оквиру тарифних квота или горњег тарифног лимита, та роба испуњава услове за сваку преференцијалну царинску

стопу која важи за истовјетну робу у вријеме прихватања царинске декларације за пуштање те робе у слободан промет.

Примјер:

По царинској декларацији за поступак унутрашње обраде, прихаћеној 01.09.2022. године, пријављено је за тај поступак 1000 kg меса (тарифна ознака 0203 22 19 00) за које тог дана има расположиве квоте и прати га, на примјер, Увјерење о кретању ЕУР.1 из Републике Турске којег је пријавна царинска канцеларија прихватила као ваљан.

Дана 30.11.2022. године за увозно месо настаје царински дуг у поступку унутрашње обраде, јер поступак унутрашње обраде започет по царинској декларацији од 01.09.2022. године није завршен у одобреном року поновног извоза.

Преференцијални третман за увозно месо у овом случају може се користити ако на дан 30.11.2022. године има расположиве квоте за идентичну робу, то јест за месо из тарифне ознаке 0203 22 19 00.

У том случају, количина увозног меса за које настаје царински дуг одузеће се од преостале расположиве квоте за идентичну робу на дан 30.11.2022. године. То значи да у тренутку настанка царинског дуга за увозно месо постојећа квота за идентичну робу (дакле месо из тарифне ознаке 0203 22 19 00) из Републике Турске треба да је још увијек отворена и да има на располагању довољна количина од које ће се одузети количина увозног меса за коју је настао царински дуг.

У противном, обрачунава се и наплаћује царински дуг по конвенционалној стопи царине предвиђеној Царинском тарифом БиХ.

(4) Посебно правило обрачуна царинског дуга за добијене производе настале у поступку унутрашње обраде регулисано је чланом 140. Закона.

(5) Ако ималац одобрења добијеним производима или увозној роби у непромијењеном стању, у одобреном року за завршетак поступка, не одреди ново царински одобрено поступање или употребу, настаје царински дуг сходно члану 228. став (1) тачка а) Закона. У том случају:

- а) надзорна царинска канцеларија обрачунава дуг и компензаторну камату гдје је примјенива, који обрачун доставља имаоцу одобрења како би о истом могао дати своје изјашњење, у року који му за то одреди,
- б) ако се ималац одобрења писмено изјасни да на достављени обрачун дуга и компензаторне камате нема примједби односно да исти прихвата без примједби, тада надзорна царинска канцеларија врши књиговодствено евидентирање задужења по основу обрачунаог дуга на прописани начин, те издаје рачун за обрачунати дуг који, заједно са обрачуном дуга, доставља имаоцу одобрења на плаћање,
- в) ако ималац одобрења на достављени обрачун дуга и компензаторне камате писмено изнесе одређене примједбе односно изрази неслагања, те ако исте може отклонити надзорна царинска канцеларија и након тога обрачун дуга прихвати ималац одобрења, тада та канцеларија поступа као у случају из тачке б) овог става. У противном, предмет доставља на рјешавање у управном поступку Одсеку за царинске послове регионалног центра којем организационо припада.

Члан 50.

(Обрачун компензаторне камате)

- (1) Ако се добијени производи или роба у непромијењеном стању након поступка унутрашње обраде пуштају у слободан промет, при чему настаје царински дуг, на износ обрачунаог насталог царинског дуга (царине) обрачунава се и наплаћује компензаторна камата.
- (2) Компензаторна камата обрачунава се мјесечно, почев од првог дана мјесеца након мјесеца у којем је увозна роба, за коју је настао царински дуг, први пут стављена у поступак унутрашње обраде, па до посљедњег дана у мјесецу у којем је царински дуг настао. Компензаторна камата обрачунава се по стопи која је у примјени два мјесеца прије мјесеца у којем је настао царински дуг.
- (3) Ако су у оквиру поступка унутрашње обраде (систем поврата) добијени производи или роба у непромијењеном стању из члана 147. став (4) Закона пуштени у слободан промет, износ увозних дажбина који је враћен или отпуштен сматра се износом царинског дуга, а период за који се обрачунава компензаторна камата почиње првог дана мјесеца након мјесеца у којем је извршен поврат или отпуст увозних дажбина (члан 372. став (5) Одлуке).

Примјер:

Ималац одобрења за поступак унутрашње обраде по систему поврата, дана 10.09.2022. године, добијени производ смјешта у царинско складиште, у намјери да исти накнадно извезе из царинског подручја БиХ.

Ималац одобрења, дана 15.09.2022. године, надзорној царинској канцеларији подноси захтјев за поврат плаћених увозних дажбина.

Надзорна царинска канцеларија одобрава поврат плаћених увозних дажбина и исти је извршен дана 22.09.2022. године.

Добијени производ који је смјештен у царинско складиште ради накнадног извоза из царинског подручја БиХ, пушта се у слободан промет дана 27.12.2022. године, у ком случају:

- царински дуг чини износ враћених увозних дажбина,
- на износ тог царинског дуга обрачунава се и наплаћује компензаторна камата за период од 01.10.2022. године до 31.12.2022. године, по каматној стопи која је важила два мјесеца прије мјесеца у којем је настао царински дуг.

(4) Ако се за добијене производе или робу у непромијењеном стању поступак унутрашње обраде по систему одгођеног плаћања завршава њиховим стављањем у један од поступака с одгођеним плаћањем (на примјер, у поступак царинског складиштења, поступак привременог увоза) или смјештајем у слободну зону, али увијек с намјером поновног извоза, компензаторна камата се обрачунава и наплаћује и у случају када се добијени производи или роба, након тог новог поступка с одгођеним плаћањем или смјештаја у слободну зону, пуштају у слободан промет.

(5) Случајеви у којима се не наплаћује компензаторна камата прописани су чланом 372. став (6) Одлуке.

(6) Код поступка унутрашње обраде, при којем због бројних врста увозне робе и/или добијених производа, примјена ст. (2) до (5) члана 372. Одлуке није економична, надзорна царинска канцеларија, на захтјев заинтересованог лица, може дозволити коришћење поједностављене методе обрачуна компензаторне камате која даје сличне резултате.

ГЛАВА VI - ПОСТУПАК ОБРАДЕ ИЗВАН ЦАРИНСКОГ ПОДРУЧЈА БиХ

Члан 51.

(Поступак обраде изван царинског подручја БиХ)

- (1) Сходно члану 141. Закона, добијени производи или роба у непромијењеном стању, дјелимично или у цјелини, могу се привремено извести ради даље обраде изван царинског подручја БиХ, уз одобрење издаваоца одобрења у складу са условима прописаним за поступак спољне обраде.
- (2) Одобрени поступак обраде изван царинског подручја БиХ одвија се према прописима који се односе на поступак спољне обраде, што упућује да је потребно и одобрење за спољну обраду, које може бити посебно одобрење с позивом на одобрење за поступак унутрашње обраде за односну робу, у ком случају се постојеће одобрење за поступак унутрашње обраде мора допунити подацима о издатом одобрењу за поступак спољне обраде или се поступак спољне обраде може одобрити допуном постојећег одобрења за поступак унутрашње обраде.
- (3) Код привременог извоза робе из става (1) овога члана подноси се извозна царинска декларација (поступак "2151" или "2141") у којој се, у поље 44 уписују референтни подаци о одобрењу за поступак унутрашње обраде и о одобрењу за поступак спољне обраде, ако одобрењем за поступак унутрашње обраде није већ одобрен и поступак спољне обраде.

Члан 52.

(Поновни увоз након поступка обраде изван царинског подручја БиХ)

- (1) Ако се роба након поновног увоза у царинско подручје БиХ ставља у поступак унутрашње обраде или неки други поступак с одгођеним плаћањем, тада при поновном увозу не настаје царински дуг, а поступак се даље одвија по правилима поступка унутрашње обраде или другог захтијеваног царинског поступка с одгођеним плаћањем у који је роба стављена при поновном увозу.
- (2) Ако се код поновног увоза након спољне обраде поновно увезени производи пуштају у слободан промет у БиХ, настаје царински дуг, у ком случају се, сходно члану 142. Закона, наплаћује следеће:
 - а) увозне дажбине за добијене производе или робу у непромијењеном стању из члана 141. Закона (став (1) овог члана), обрачунате у складу са чл. 139. и 140. Закона, те
 - б) увозне дажбине за производе поновно увезене након обраде изван царинског подручја БиХ, чији се износ обрачунава у складу са одредбама које уређују поступак спољне обраде, под истим условима који би били примјењени да су производи извезени у складу са тим поступком (спољне обраде), били пуштени у слободан промет прије тог извоза.

Примјер:

Ималац одобрења, по царинској декларацији за поступак унутрашње обраде прихваћеној дана 15.08.2022. године, увезао је памучно предиво, у вриједности 10.000 КМ, по царинској стопи од 5%, за израду добијеног производа - штампана обојена памучна тканина.

На царинском подручју БиХ обављено је ткање и бојење тканине, док је за штампање исте ималац одобрења за поступак унутрашње обраде затражио одобрење за поступак спољне обраде, те дана 20.11.2022. године обавио

привремени извоз робе у оквиру спољне обраде - обојена памучна тканина, у вриједности од 11.000 КМ.

Након спољне обраде обавља се понован увоз у царинско подручје БиХ добијеног производа - штампана памучна тканина, у вриједности од 12.000 КМ.

Ако се добијени производ - штампана памучна тканина, при поновном увозу у царинско подручје БиХ, ставља у поступак унутрашње обраде, тада при поновном увозу не настаје царински дуг, а поступак се даље одвија по правилима поступка унутрашње обраде.

Ако се добијени производ - штампана памучна тканина, при поновном увозу у царинско подручје БиХ пушта у слободан промет (28.12.2022. године), тада при поновном увозу настаје царински дуг, а обрачун се обавља на следећи начин:

- увозне дажбине за памучно предиво: $10.000 \text{ КМ} \times 5\% = 500 \text{ КМ}$
- увозне дажбине за штампану памучну тканину: $12.000 \text{ КМ} \times 10\% = 1.200 \text{ КМ}$
- увозне дажбина за обојену памучну тканину: $11.000 \text{ КМ} \times 10\% = 1.100 \text{ КМ}$

Разлика: $1.200 \text{ КМ} - 1.100 \text{ КМ} = 100 \text{ КМ}$

Укупно увозних дажбина: $500 \text{ КМ} + 100 \text{ КМ} = 600 \text{ КМ}$

Компензаторна камата (од 01.09. до 30.11.2022. године): $(600 \times 12 \times 3) / (12 \times 100) = 18 \text{ КМ}$

(камата се обрачунава за период када је роба стављена у поступак унутрашње обраде до дана када је привремено извезена у оквиру поступка спољне обраде)

Укупно за плаћање: 600 КМ (увозне дажбине) + 18 КМ (компензаторна камата) = 618 КМ .

ГЛАВА VII - ПОСЕБНЕ ОДРЕДБЕ ЗА СИСТЕМ ПОВРАТА

Члан 53.

(Поступак унутрашње обраде по систему поврата)

- (1) Код стављања робе у поступак унутрашње обраду по систему поврата примјењују се мјере трговинске политике из члана 33. став (1) овог упутства и није потребна гаранција. Међутим, ако се, у року за завршетак поступка унутрашње обраде по систему поврата, добијени производ или роба у непромијењеном стању не извезу, надзорна царинска канцеларија предузима потребне радње којима ће осигурати да ималац одобрења, у том року, испуни трговинске мјере из члана 33. став (2) овог упутства.
- (2) Посебне одредбе о поступку унутрашње обраде по систему поврата садржане су у чл. 143. до 147. Закона и члану 403. Одлуке.
- (3) У оквиру система поврата не примјењује се члан 132. став (1) тачка б), ст. (3) и (5), члан 133., члан 136. став (3), члан 138. и 139. и члан 140. тачка а) алинеја 2) и тачка ц) Закона.
- (4) Сходно члану 143. став (1) Закона, систем поврата може се примјенити на сву робу, осим ако је у тренутку прихватања царинске декларације за пуштање у слободан промет:
 - а) увозна роба предмет количинских увозних ограничења,
 - б) увозна роба предмет тарифних квота,
 - ц) за увозну робу у оквиру мјера пољопривредне политике прописано подношење увозне или извозне дозволе или сертификата,
 - д) за добијене производе одређена извозна накнада или друга накнада при извозу.

- (5) Поступак унутрашње обраде по систему поврата не може се примјенити ни у случају наведеном у члану 143. став (3) Одлуке.

Члан 54.

(Захтјев за поврат или отпуст увозних дажбина по систему поврата)

- (1) Ималац одобрења за поступак унутрашње обраде по систему поврата има могућност остварења права на поврат плаћених увозних дажбина или отпуст, након извоза робе или стављања у неко од царински одобрених поступања или употребе из члана 147. став (1) тачка б) Закона, те уз испуњење свих услова прописаних за тај поступак, при увозу и извозу робе (види чл. 143. до 147. Закона).
- (2) Поврат увозних дажбина по систему поврата није могућ у случају наведеном у члану 143. ст. (2) и (3) Закона.
- (3) Услови и начин поврата или отпуста увозних дажбина регулисани су чланом 147. Закона, узимајући у обзир и члан 146. Закона.
- (4) Захтјев за поврат или отпуст увозних дажбина:
- а) ако су испуњени одговарајући услови из члана 147. Закона, ималац одобрења за поступак унутрашње обраде по систему поврата може, сходно члану 374. став (1) тачка б) Одлуке, поднијети надзорној царинској канцеларији у року од шест мјесеци од истека рока за завршетак поступка по овом систему (види члан 5. тачка п) и члан 17. овог упутства), независно примјењује ли се или не обједињавање рокова у складу са чланом 19. овог упутства,
- б) рок из тачке а) овог става надзорна царинска канцеларија може продужити и у случају да је првобитни рок истекао, ако то посебне околности оправдавају (члан 374. став (2) Одлуке),
- ц) подноси у три примјерка и садржи податке прописане чланом 374. став (3) Одлуке, а огледни примјер обрасца захтјева дат је у Прилогу 3. овог упутства.
- (5) Надзорна царинска канцеларија провјерава податке у поднијетом захтјеву за поврат или отпуст увозних дажбина, при чему:
- а) ако је сагласна са захтјевом овјерава поље Ц захтјева, те тако овјерен захтјев са пратећом документацијом доставља Одсјеку за царинске послове регионалног центра којем организационо припада, ради доношења у управном поступку рјешења о поврату или отпусту увозних дажбина по одобреном захтјеву,
- б) ако није сагласна са захтјевом не овјерава поље Ц, него на полеђини захтјева констатује разлоге неприхватања захтјева, након чега захтјев и расположиву документацију (царинске декларације, норматив и друго) доставља на рјешавање у управном поступку Одсјеку за царинске послове регионалног центра којем организационо припада,
- ц) у случају из тач. а) и б) овог става, донијето рјешење и захтјев за поврат или отпуст увозних дажбина саставни су дио царинске декларације о стављању робе у поступак унутрашње обраде по систему поврата (поступак "41") на коју се исти односе. По један примјерак рјешења доставља се надзорној царинској канцеларији и пријавној царинској канцеларији код које је спроведен поступак по наведеној царинској декларацији.

Пријавна царинска канцеларија достављено јој рјешење одлаже уз ту царинску декларацију, а референтне податке о том рјешењу уписује у инспекцијски акт те декларације, као и на примјерку исте (у пољу Ц) који се налази код те канцеларије ако је поднијета у писаној форми, осим ако прописима о попуњавању царинске декларације није другачије прописано.

- (6) Ако је у оквиру поступка унутрашње обраде (систем поврата) роба пуштена у слободан промет у складу са чланом 147. став (4) Закона, обрачунски период за компензаторну камату, сходно члану 372. став (6) Одлуке, почиње првог дана мјесеца након мјесеца у којем је извршен поврат или отпуст увозних дажбина.

ГЛАВА VIII - КОНТРОЛЕ У ТОКУ ПОСТУПКА И САРАДЊА ЦАРИНСКИХ ОРГАНА

Члан 55.

(Контрола у току поступка унутрашње обраде)

- (1) Надзорна царинска канцеларија наведена у одобрењу одговорна је за надзор и контролу примјене поступка унутрашње обраде. Контрола поступка обухвата редовније контроле (зависно од околности под којима се унутрашња обрада одвија) правилне употребе поступка унутрашње обраде, завршетка поступка у роковима за завршетак, завршетка на прописани начин, с посебном пажњом на контролу поступка у тренутку подношења раздужног листа.
- (2) Надзорна царинска канцеларија може, у било које вријеме, извршити ненајављену контролу спровођења поступка унутрашње обраде. Та контрола може бити документарна и физичка, односно треба да обухвати контролу документације, евиденције имаоца одобрења, производног процеса, норматива, залиха репроматеријала и добијених производа. Ако у току контроле, надзорна царинска канцеларија оцијени да евиденција о роби која је прихваћена у поступку издавања одобрења није довољна за надзор и контролу поступка унутрашње обраде или да неке податке не треба садржавати евиденција, та канцеларија, зависно од ситуације, може од имаоца одобрења затражити одговарајуће допуне те евиденције или му одобрити да неке од наведених података не евидентира.
- (3) По завршетку контроле сачињава се записник о извршеној контроли којег, поред царинских службеника који су вршили контролу, потписује и ималац одобрења или његов заступник у чијем присуству се врши контрола, а којем се уручује један примјерак записника. Ако се контролом утврди да је одобрење донијето на основу нетачних или непотпуних информација, или да ималац одобрења не испуњава обавезе предвиђене одобрењем, као и да неправилно спроводи поступак унутрашње обраде, те ако наведено може довести до поништења или укидања одобрења сходно чл. 13. или 14. Закона, надзорна царинска канцеларија, издаваоцу одобрења подноси приједлог за поништење или укидање одобрења, зависно од ситуације. Уз приједлог прилаже све доказе потребне за доношење одговарајуће одлуке (записник, опомене и други документи).

Члан 56.

(Сарадња царинских органа)

- (1) Царинске канцеларије укључене у спровођење одобреног поступка унутрашње обраде (наведене у одобрењу) дужне су, у спровођењу тог поступка,

- међусобно сарађивати и размјењивати све потребне информације и податке.
- (2) Да би се свим царинским канцеларијама укљученим у спровођење поступка унутрашње обраде, омогућио правилан приступ расположивим подацима, на захтјев учесника у поступку на којег се то односи или на иницијативу царинске канцеларије, могу се за поступак унутрашње обраде издати следећи информативни обрасци из члана 375. и Прилога 55. Одлуке, осим ако надзорна царинска канцеларија не утврди други начин размјене података:
- Информативни образац ИНФ 1, за достављање података о износу царинског дуга, компензаторне камате, положеном осигурању и мјерама трговинске политике и
 - Информативни образац ИНФ 7, за достављање података потребних за поврат или отпуст увозних дажбина према систему поврата.

ГЛАВА IX - ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 57.

(Употреба ранијих одобрења и рјешавање захтјева)

- Сходно члану 558. став (2) Одлуке, одобрења за поступак унутрашње обраде издата до дана почетка примјене Одлуке примјењују се до истека рока њиховог важења.
- Поступак унутрашње обраде и завршетак тог поступка по одобрењима из става (1) овог члана од дана почетка примјене овог упутства спроводи се у складу са одредбама Закона и Одлуке које се односе на тај поступак и одредбама овог упутства.

- Захтјеви за издавање одобрења за поступак унутрашње обраде заprimљени а неријешени до дана почетка примјене овог упутства рјешавају се у складу са одговарајућим одредбама Закона и Одлуке и овим упутством.

Члан 58.

(Саставни дио упутства)

Саставни дио овог упутства чине:

- Прилог 1. Образац приложеног документа уз царинску декларацију са подацима из члана 357. став (2) Одлуке, из члана 10. став (5),
- Прилог 2. Огледни примјер обрасца раздужног листа, из члана 47. став (3),
- Прилог 3. Огледни примјер обрасца захтјева за поврат или отпуст увозних дажбина, из члана 54. став (4) тачка ц) овог упутства.

Члан 59.

(Престанак важења)

Даном ступања на снагу овог упутства престаје важити Упутство о царинском поступку унутрашње обраде ("Службени гласник БиХ", бр. 90/06 и 35/22).

Члан 60.

(Ступање на снагу)

Ово упутство ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику БиХ".

Број 01-02-2-1542-7/22
01. августа 2022. године
Бања Лука

Директор
Др **Миро Цакула**

Прилог 1.

Образац приложеног документа уз царинску декларацију која представља захтјев за одобрење поступка унутрашње обраде

(члан 357. став (2) Одлуке и члан 10. став (5) овог упутства)

1. Подносилац захтјева за одобрење (пуно име, адреса, И.Б.):		Царинска канцеларија:			
		Број и датум ЛЦИ (попуњава ЦИ):			
2. Увозна роба					
Тарифна ознака	Опис робе	Количина	Ј.М.	Вриједност	Валута
3. Добијени производи					
Тарифна ознака	Опис робе	Количина	Ј.М.	Вриједност	Валута
4. Врста процеса обраде:					
5. Мјесто спровођења процеса обраде:					
6. Предвиђени норматив или метода за његово утврђивање:					
7. Метода осигуравања идентификације робе:			8. Економски услови:		
9. Рок за завршетак поступка:			10. Царинска канцеларија за завршетак поступка:		
11. Формалности за премјештај робе (гдје то одговара):					
12. Мјесто и датум:			Име, презиме и потпис одговорног лица:		
М.П.					

Прилог 2.

Огледни примјер обрасца за завршетак поступка унутрашње обраде по систему одгођеног плаћања (раздужни лист)
(члан 374. став (3) Одлуке и члан 47. став (3) овог унутшња)

1. Носилац одобрења (пуно име, адреса, И.Б.):											
2. Произвођач (оператер) (пуно име, адреса, И.Б.):											
3. Број и датум одобрења (и назив царинског органа који је донио одобрење):											
4. Почетак поступка: Количина сваке врсте увозне робе стављене у поступак унутрашње обраде за коју се тражи завршетак поступка.											
Шифра ЦИ	Број ЛЦИ/наим.	Датум	Назив робе				Тарифна ознака	Количина	Ј.М.	Стопа царине	Царинска вриједност
5. Завршетак поступка:											
Шифра ЦИ	Број ЛЦИ	Датум	Поступак (шифра)	Назив робе			Тарифна ознака	Количина	Ј.М.	Царинска вриједност	
6. Друго царински дозвољено поступање и/или употреба за увозну робу:											
7. Норматив производње:											
8. Обрачун дуга (и компензаторне камате) када се примјењује члан 398. Одлуке: Укупно:					9. Обрачун дуга (и компензаторне камате) који треба платити (само ако се роба пушта у слободан промет након поступка УО без примјене члана 398. Одлуке) Укупно:						
10. Рок за завршетак поступка:											
11. Мјесто и датум: Име, презиме и потпис одговорног лица нивоца одобрења: М.П.					(За службену употребу)						

**Објашњење за попуњавање обрасца завршетка поступка унутрашње обраде
(систем одгођеног плаћања)**

Напомена: Образац се подноси у два примјерка.

У рубрику 1.	уписује се пуно име и адреса имаоца одобрења за поступак унутрашње обраде (систем одгођеног плаћања) и И.Б. имаоца одобрења
У рубрику 2.	уписује се подаци о произвођачу или произвођачима који учествују у поступку унутрашње обраде.
У рубрику 3.	уписује се број и датум одобрења за поступак унутрашње обраде (систем одгођеног плаћања) и назив регионалног центра УИО којем организационо припада царински орган који је донио одобрење. На исти начин се уписују и подаци о измјени и/или допуни одобрења
У рубрику 4.	уписују се подаци о увозној роби која је стављена у поступак унутрашње обраде. Ако све податке није могуће уписати у ову рубрику, уписује се назива: "ВИДИ ПРИЛОГ" и прилаже прилог у којем су уписани сви захтијевани подаци.
У рубрику 5.	уписују се подаци о добијеним производима за које је поступак унутрашње обраде завршен поновним извозом или пуштањем у слободан промет. Ако све податке није могуће уписати у ту рубрику, уписује се назива: "ВИДИ ПРИЛОГ" и прилаже прилог у којем су уписани сви захтијевани подаци
У рубрику 6.	уписује се количина добијених производа или робе у непромијљеном стању за коју је одобрено друго царински одобрено поступање или употреба којим се завршава поступак унутрашње обраде. Такође, уписују се и подаци о отпаду и остацима насталим у поступку унутрашње обраде који су пуштени у слободан промет или је за њих одобрено друго царински одобрено поступање или употреба.
У рубрику 7.	уписује се норматив производње.
У рубрику 8.	уписују се подаци о износу дуга (и компензаторне камате) којег треба платити а који је настао у случају казана одобрењем унапријед одобрено пуштање робе у слободан промет уз примјену члана 398. Одлуке (види члан 45 овог упутства).
У рубрику 9.	уписују се подаци о износу дуга (и компензаторне камате) којег треба платити а који је настао у случајевима пуштања робе у слободан промет које није унапријед одобрено.
У рубрику 10.	уписује се податак о року завршетка поступка унутрашње обраде одређен одобрењем и, према потреби, продужење тог рока
У рубрику 11.	уписује се мјесто и датум подношења обрасца за завршетак поступка унутрашње обраде. Одговорно лице имаоца одобрења у ову рубрику уписује своје име и презиме, потписује се и ставља отпак службеног печата.
Рубрика за службену употребу	у рубрику предвиђену за службену употребу поступајући царински службеник који је тврдно контролирао Образац за завршетак поступка, уколико су подаци исправни, уписује своје име и презиме и врши свјеру својим потписом и службеним печатом.

Прилог 3.
Захтјев за поврат или отпуст увозних дажбина
у поступку унутрашње обраде (систем поврата)

Одобрење број: од, издато од

Пуно име, адреса и И.Б. подносиоца захтјева:

Пуно име, адреса и И.Б. произвођача (оператера) добијених производа

Доле потписани подносилац захтјева, ималац горе наведеног одобрења, потражује укупан или дјелимичан поврат увозних дажбина плаћених по царинској декларацији за стављање увозне робе у поступак унутрашње обраде (систем поврата) MRN број: од прихваћене од Царинске испоставе

За горе наведену царинску декларацију захтјев за поврат поднијет је дана, у износу од KM (*).

А. Подаци у вези увозне робе				
Тарифна ознака	Количина	Царинска вриједност	Царинска стопа	Царинска вриједност по јединици
X	Q	V	a %	V/Q
Б. Сљедеће испоруке за које надзорна царинска канцеларија има доказ о извозу поднијежу поврату увозних дажбина:				
Извозна царинска декларација MRN број	Датум	Опис добијених производа	Испоручена количина	Однос увезене робе уграђене у добијени производ (**)
а) Износ увозних дажбина за поврат по $(V \times a\%) = \dots\dots\dots$ KM				Q
б) Износ увозних дажбина по "no drawback" ако важи (***) = $\dots\dots\dots$ KM				Q x V/Q = V
Укупно увозних дажбина за поврат (а-б): $\dots\dots\dots$ KM				
Број и датум норматива производње: Подаци о прилозима уз овај захтјев:			Датум, мјесто, потпис и печат подносиоца захтјева	
Поврат дажбина дозначити на рачун број: $\dots\dots\dots$ који се води код $\dots\dots\dots$				
Ц. Горе поменути подаци су овјерени и тачни				
Укупан износ увозних дажбина за поврат: $\dots\dots\dots$ KM				
Словима: $\dots\dots\dots$				
Одобрење ЦИ за поврат број: $\dots\dots\dots$ од $\dots\dots\dots$ године.				
Шеф царинске испоставе (пуно име, службена шифра, потпис и печат)				

(*) Ставити "нула (0)" када се тражи поврат цијелог износа увозних дажбина одједном или у случају да до сада није тражен поврат.

(**) Према нормативу производње (уtroшка) из одобрења.

(***) Ако је код извоза добијених производа, гдје важи правило "no drawback" (примјена члана 241. Закона), био издат доказ о поријеклу, тада се од износа увозних дажбина за поврат одузима износ увозних дажбина које се односе на робу без поријекла садржану у добијеним производима за које је издат доказ о поријеклу (види члан 48. овог упутства).

Na osnovu člana 15. Zakona o Upravi za indirektno oporezivanje ("Službeni glasnik BiH", broj 89/05) i člana 61. stav (2) Zakona o upravi ("Službeni glasnik BiH", br. 32/02, 102/09 i 72/17), direktor Uprave za indirektno oporezivanje donosi

UPUTSTVO

O CARINSKOM POSTUPKU UNUTRAŠNJE OBRADJE GLAVA I. OPĆE ODREDBE

Član 1.

(Predmet)

Ovim uputstvom propisuje se način postupanja prilikom podnošenja zahtjeva za carinski postupak unutrašnje obrade (u daljnjem tekstu: postupak unutrašnje obrade), izdavanje odobrenja i provođenje postupka unutrašnje obrade.

Član 2.

(Upotreba izraza u muškom ili ženskom rodu)

Riječi koje su radi preglednosti u ovom uputstvu navedene u jednom rodu bez diskriminacije odnose se i na muški i na ženski rod.

Član 3.

(Zakoni i drugi propisi)

Ako nije drugačije navedeno u ovom uputstvu, podrazumijeva se da svako upućivanje u ovom uputstvu na zakone i druge propise uključuje i izmjene i dopune tih zakona i drugih propisa koje su stupile na snagu do dana stupanja na snagu ovog uputstva i nakon tog dana.

Član 4.

(Pravni osnov)

Postupak unutrašnje obrade, kao postupak s odgođenim plaćanjem i postupak s ekonomskim dejstvom, reguliran je:

- a) članom 98. do 104., članom 123. stav (1) tačka b) i stav (2) i članom 131. do 147. Zakona o carinskoj politici u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", broj 58/15) (u daljnjem tekstu: Zakon),
- b) članom 151. i 152., odredbama člana 354. do 375. i člana 513. koje se odnose na postupak unutrašnje obrade, članom 387. i članom 388. do 403. Odluke o provođenju Zakona o carinskoj politici u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", br. 13/19, 54/19, 21/20, 47/21, 49/21, 4/22 i 23/22) (u daljnjem tekstu: Odluka), što uključuje i Prilog 23., 24., 26., 55., 56., 57. i 67. Odluke i
- c) odredbama Zakona i Odluke i drugih carinskih propisa koje se odnose na pojednostavljene postupke koji se mogu odobriti za postupak unutrašnje obrade (za početak i završetak tog postupka) i na popunjavanje carinske deklaracije.

Član 5.

(Definicije)

- (1) U svrhu ovog uputstva, pojedini izrazi imaju sljedeće značenje:
 - a) "podnosilac zahtjeva" znači lice koje podnosi zahtjev za izdavanje odobrenja za postupak unutrašnje obrade,
 - b) "odobrenje" znači odobrenje kojim je određenom licu, u skladu sa carinskim propisima, odobreno korištenje postupka unutrašnje obrade,
 - c) "imalac odobrenja" znači lice kojem je izdato odobrenje za postupak unutrašnje obrade,
 - d) "izdavalac odobrenja" znači carinski organ iz člana 9. stav (6) ovog uputstva koji izdaje odobrenje za postupak unutrašnje obrade,

- e) "nadzorni carinski ured" znači carinska ispostava koja je u odobrenju navedena kao ovlaštena za nadzor nad postupkom unutrašnje obrade,
- f) "prijavni carinski ured" znači carinska ispostava ili carinske ispostave koje su u odobrenju navedene kao ovlaštene za prihvatanje carinske deklaracije za stavljanje robe u postupak unutrašnje obrade,
- g) "otpusni carinski ured" znači carinska ispostava ili carinske ispostave koje su u odobrenju navedene kao ovlaštene za prihvatanje carinske deklaracije na osnovu koje se za robu, nakon stavljanja u postupak unutrašnje obrade, određuje novo (sljedeće) carinski odobreno postupanje ili upotreba kojim se završava (razdužuje) postupak unutrašnje obrade,
- h) "posao oplemenjivanja (*lohm* posao)" znači svaku obradu uvozne robe koja je posredno ili neposredno stavljena na raspolaganje imaoocu odobrenja prema specifikacijama i uputstvima i za račun nalagodavca sa sjedištem u drugoj državi, pri čemu plaćanja obično obuhvataju samo troškove proizvodnje,
- i) "uvozna roba" znači roba stavljena u postupak unutrašnje obrade po sistemu odgođenog plaćanja, te roba nad kojom je, postupkom unutrašnje obrade po sistemu povrata, sproveden postupak puštanja u slobodan promet, uz ispunjavanje carinskih formalnosti predviđenih članom 144. Zakona,
- j) "roba u nepromijenjenom stanju" je naziv za uvoznju robu koja u postupku unutrašnje obrade nije bila predmet ni jednog oblika obrade ili prerade,
- k) "ekvivalentna roba" znači domaća roba koja se koristi umjesto uvozne robe u proizvodnji dobijenih proizvoda,
- l) "dobijeni proizvod" znači svi proizvodi nastali iz procesa unutrašnje obrade,
- m) "glavni dobijeni proizvodi" znači dobijeni proizvodi za čiju proizvodnju je bio odobren postupak unutrašnje obrade,
- n) "sporedni dobijeni proizvodi" znači dobijeni proizvodi koji su, pored glavnih dobijenih proizvoda, navedeni u odobrenju, a koji se razlikuju od glavnih dobijenih proizvoda i nužni su nusproizvod u procesu obrade,
- o) "normativ proizvodnje" znači količina ili procenat dobijenih proizvoda koji se dobiju obradom određene količine uvozne robe,
- p) "rok za završetak postupka" znači rok do kojeg robi u nepromijenjenom stanju ili dobijenim proizvodima mora biti određeno novo (sljedeće) carinski odobreno postupanje ili upotreba, uključujući, ovisno od slučaja, i zahtjev za povrat uvoznih dažbina nakon obavljene unutrašnje obrade (sistem povrata),
- r) "prethodni izvoz" znači sistem koji omogućava da se dobijeni proizvodi proizvedeni od ekvivalentne robe, izvezu prije stavljanja uvozne robe u postupak unutrašnje obrade (po sistemu odgođenog plaćanja),
- s) "evidencija o robi" znači podaci imaooca odobrenja koji sadrže sve potrebne informacije i tehničke pojedinosti na bilo kojem mediju, a koji carinskom organu omogućavaju nadzor i kontrolu postupka unutrašnje obrade, naročito u pogledu kretanja robe ili promjene njenog carinskog statusa,
- t) "dug" znači uvozne dažbine i drugi indirektni porezi primjenjivi na robu stavljenu u postupak unutrašnje obrade,
- u) "garancija" znači osiguranje za plaćanje duga, koje, shodno članu 213. stav (1) Zakona, uključuje osiguranje plaćanja svih propisanih uvoznih dažbina i

- drugih indirektnih poreza koje je carinski organ, u skladu sa carinskim i drugim propisima, dužan naplaćivati prilikom uvoza i izvoza robe,
- v) "UIO" znači Uprava za indirektno oporezivanje.
- (2) Drugi izrazi koji se koriste u ovom uputstvu, a kojima nije određeno značenje ovim uputstvom, imaju značenje koje im je određeno Zakonom i Odlukom.

GLAVA II. SISTEMI UNUTRAŠNJE OBRADJE, PROCESI OBRADJE I OGRANIČENJA

Član 6.

(Sistemi unutrašnje obrade)

- (1) Postupak unutrašnje obrade, uz primjenu jedne ili više faza procesa obrade, ne dovodeći u pitanje primjenu člana 132. Zakona (upotreba ekvivalentne robe), može se odobriti:
- a) *po sistemu odgođenog plaćanja*: koji podrazumijeva da strana roba namijenjena ponovnom izvozu iz carinskog područja Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: BiH) u obliku dobijenih proizvoda, ne podliježe plaćanju uvoznih dažbina niti primjeni mjera trgovinske politike, osim kada takve mjere zabranjuju ili ograničavaju ulazak robe u carinsko područje BiH, ili
- b) *po sistemu povrata*: koji podrazumijeva da se strana roba istovremeno pušta u slobodan promet uz plaćanje uvoznih dažbina i stavlja u postupak unutrašnje obrade po ovom sistemu, a imalac odobrenja može ostvariti pravo na povrat plaćenih uvoznih dažbina kada uvoznu robu izveze iz carinskog područja BiH u obliku dobijenih proizvoda ili u nepromijenjenom stanju.
- (2) Podnosilac zahtjeva može zahtijevati postupak unutrašnje obrade po sistemu odgođenog plaćanja ili po sistemu povrata. Ako su ispunjeni uvjeti za oba sistema, podnosilac zahtjeva može izabrati za njega povoljniji sistem.

Član 7.

(Procesi obrade)

- (1) Shodno članu 131. stav (2) tačka a) Zakona, u postupku unutrašnje obrade mogu se obavljati sljedeći procesi obrade:
- a) obrada robe, uključujući njenu montažu ili sklapanje ili ugradnju u drugu robu,
- b) prerada i dorada robe,
- c) popravak robe, uključujući njeno obnavljanje i dovođenje u ispravno stanje,
- d) upotreba određene robe koja nije sadržana u dobijenim proizvodima, ali koja omogućava ili olakšava proizvodnju tih proizvoda, čak i ako se u potpunosti ili djelimično utroši u proizvodnji, ne dovodeći u pitanje primjenu člana 8. ovog uputstva.
- (2) Postupak unutrašnje obrade može se odobriti i za stranu robu koja se podvrgava uobičajenim oblicima postupanja iz Priloga 56. Odluke.

Član 8.

(Ograničenja u pogledu robe)

- (1) Shodno članu 390. Odluke, postupak unutrašnje obrade ne može se odobriti za sljedeću robu:
- a) gorivo i druge izvore energije, osim onih, koji su nužno potrebni za ispitivanje dobijenih proizvoda ili za utvrđivanje grešaka kod popravke konkretne uvozne robe,
- b) druga maziva, osim onih koja su nužno potrebna za ispitivanje, podešavanje i povlačenje (vraćanje) dobijenih proizvoda,
- c) opremu i alate.

- (2) Opremom i alatom iz stava (1) tačka c) ovog člana smatraju se oprema i alati, te njihovi rezervni dijelovi koji su kao takvi definirani Carinskom tarifom Bosne i Hercegovine, neovisno od toga da li su namijenjeni za jednokratnu ili višekratnu upotrebu.

GLAVA III. PODNOŠENJE ZAHTJEVA I IZDAVANJE ODOBRENJA

Član 9.

(Podnošenje zahtjeva u pisanoj formi)

- (1) Primjena postupka unutrašnje obrade uvjetovana je prethodnim podnošenjem zahtjeva i izdavanjem odobrenja.
- (2) Zahtjev za izdavanje odobrenja za postupak unutrašnje obrade može podnijeti lice koje namjerava obavljati procese obrade u postupku unutrašnje obrade ili lice koje organizuje njihovo obavljanje.
- (3) Zahtjev za izdavanje odobrenja za postupak unutrašnje obrade podnosi se u pisanoj formi na obrascu iz Priloga 26. Odluke (opći i dopunski obrazac), popunjen u skladu sa Objašnjenjem datim u tom prilogu.
- (4) Zahtjev sadrži sve podatke i informacije potrebne za izdavanje odobrenja i oni moraju biti detaljni, razumljivi i tačni, kako bi se moglo utvrditi da li su ispunjeni propisani uvjeti za odobravanje postupka unutrašnje obrade.
- (5) Zahtjev za produženje važenja, izmjenu i/ili dopunu odobrenja može se podnijeti u obliku uobičajenog pisanog zahtjeva (ne mora na obrascu iz Priloga 26. Odluke), uz prilaganje potrebne dokumentacije i navođenje razloga koji opravdavaju taj zahtjev.
- (6) Zahtjev za izdavanje odobrenja za postupak unutrašnje obrade podnosi se izdavaocu odobrenja. Izdavalac odobrenja je:
- a) ako se proces obrade obavlja u jednom mjestu: Odsjek za carinske poslove regionalnog centra UIO nadležnog prema mjestu u kojem će se obavljati proces obrade,
- b) ako se proces obrade obavlja u više mjesta sa područja različitih regionalnih centara UIO: Odsjek za carinske poslove regionalnog centra nadležnog prema mjestu u kojem će se obavljati pretežni dio procesa obrade, o čemu se podaci navode u zahtjevu.
- (7) Zahtjev za izdavanje odobrenja za postupak unutrašnje obrade i potrebna dokumenta (izvod iz sudskog registra ili rješenje o registraciji djelatnosti, ugovor kod *lohm* posla, normativ proizvodnje, dokaz o ispunjenosti ekonomskih uvjeta u slučaju iz člana 12. stav (2) ovog uputstva, izgled i sadržaj evidencije o robi i drugi dokumenti o podacima koji su navedeni u zahtjevu) podnose se u dva primjerka. Jedan primjerak ostaje u spisu predmeta kod izdavaoca odobrenja, a drugi primjerak dostavlja se nadzornom carinskom uredu sa izdatim odobrenjem.
- (8) Ako izdavalac odobrenja ocijeni da podaci dati u zahtjevu nisu potpuni ili dovoljni za izdavanje odobrenja ili uz zahtjev nisu priložena sva potrebna dokumenta, zatražit će od podnosioca zahtjeva da mu dostavi nedostajuće i/ili dodatne podatke, informacije i dokumenta, u roku koji mu za to odredi.
- (9) Zahtjev treba podnijeti najmanje 30 dana prije planiranog uvoza robe, obzirom da se roba ne može uvoziti odnosno staviti u postupak unutrašnje obrade prije izdavanja odobrenja.

Član 10.

(Carinska deklaracija kao zahtjev i pojednostavljeno odobravanje)

- (1) Odobrenje za postupak unutrašnje obrade može se zahtijevati podnošenjem carinske deklaracije, osim zahtjeva koji uključuje ekvivalentnu robu.
- (2) Carinska deklaracija kao zahtjev za postupak unutrašnje obrade može se podnijeti za sljedeće situacije navedene pod tačkom 1., 3. i 4. u okviru šifre "30" ekonomskih uvjeta iz Dodatka Priloga 26. Odluke:
 - a) radnje obrade uvozne robe nekomercijalnog karaktera,
 - b) uobičajeni oblici postupanja iz člana 383. odnosno Priloga 56. Odluke, koji se provode nad stranom robom koja nije smještena u slobodnu zonu, niti je u privremenom smještaju, niti je u postupku carinskog skladištenja,
 - c) popravka.
- (3) U slučajevima iz stava (2) tač. a) i c) ovog člana, carinska deklaracija može se prihvatiti kao zahtjev za postupak unutrašnje obrade uz sljedeće uvjete:
 - a) ako se radnje obrade i/ili popravka robe odnose na jednostavne radnje obrade i/ili popravke,
 - b) da je moguće lako identifikovati robu,
 - c) da je moguće lako i jednostavno obaviti kontrolu postupka unutrašnje obrade.
- (4) U slučajevima iz stava (2) ovog člana carinska deklaracija za postupak unutrašnje obrade (postupak "51") podnosi se carinskoj ispostavi nadležnoj prema mjestu gdje se treba obaviti unutrašnja obrada. Podnošenje carinske deklaracije smatra se podnošenjem zahtjeva, a prihvatanje deklaracije od strane carinske ispostave odobrenjem (pojednostavljeno odobravanje).
- (5) Ne dovodeći u pitanje primjenu člana 151. Odluke, deklarant uz carinsku deklaraciju iz stava (4) ovog člana prilaže i dokument sa podacima iz člana 357. stav (2) Odluke, na obrascu iz Priloga 1. ovog uputstva, osim ako podaci nisu potrebni za postupak ili su već unijeti u carinsku deklaraciju. Taj dokument, kada je priložen, čini sastavni dio carinske deklaracije.
- (6) Carinska deklaracija kojom se završava postupak unutrašnje obrade započet po carinskoj deklaraciji iz stava (4) ovog člana podnosi se carinskoj ispostavi kod koje je taj postupak započet.

Član 11.

(Uvjeti za izdavanje odobrenja)

- (1) Postupak unutrašnje obrade može se odobriti licu koje obavlja pojedine procese obrade ili kompletnu obradu ili licu koje organizuje njihovo obavljanje (organizuje nabavku robe i prodaju dobijenih proizvoda, angažira druga lica bilo za pojedine faze obrade ili za kompletnu obradu).
- (2) Odobrenje iz stava (1) ovog člana može se izdati samo:
 - a) licu registriranom u BiH i kod UIO (Jedinstveni registar obveznika indirektnih poreza) po osnovu obavljanja vanjskotrgovinskog prometa. Izdavalac odobrenja provodi službenu provjeru registracije kod UIO, uz ispis provjere. Licu registriranom izvan BiH može se, shodno članu 135. tačka a) Zakona, izdati odobrenje samo ako uvozi nekomercijalnu robu (povremeni uvoz robe, a vrsta i količina upućuju na to da je roba namijenjena za pojedinačnu ličnu upotrebu, za potrebe lica koje je unosi ili njegovog domaćinstva),
 - b) ako se uvozna roba može prepoznati u dobijenim proizvodima (metod identifikacije), osim u slučaju upotrebe određene robe iz člana 131. stav (2) tačka a) alineja 4) Zakona (vidi član 8. ovog uputstva) ili

upotrebe ekvivalentne robe u skladu sa uvjetima iz člana 132. Zakona,

- c) ako se postupkom unutrašnje obrade postižu povoljniji uvjeti za izvoz ili ponovni izvoz dobijenih proizvoda, pod uvjetom da nisu ugroženi osnovni interesi proizvođača u BiH (ekonomski uvjeti),
- d) ako podnositelj zahtjeva namjerava ponovo izvesti ili izvesti glavne dobijene proizvode,
- e) licu koje pruži sve potrebne garancije da će pravilno provoditi postupak unutrašnje obrade,
- f) ako carinski organ ima mogućnost nadzora i kontrole nad postupkom unutrašnje obrade, bez potrebe za uvođenjem administrativnih mjera nesrazmjernim ekonomskim potrebama koje su u pitanju.

Član 12.

(Ekonomski uvjeti)

- (1) Shodno članu 391. Odluke, smatra se da su ekonomski uvjeti ispunjeni, osim kada postoje pokazatelji da su bitni interesi bh. proizvođača ozbiljno ugroženi.
- (2) Kada je u vezi sa namjeravanom unutrašnjom obradom šifra koja se odnosi na ekonomske uvjete iz Dodataka Priloga 26. Odluke šifra "10", "11" i "12", u tom slučaju podnositelj zahtjeva mora, prije podnošenja zahtjeva za izdavanje odobrenja za postupak unutrašnje obrade, od Vanjskotrgovinske komore BiH pribaviti odgovarajući dokaz da su ispunjeni ekonomski uvjeti za izdavanje odobrenja za unutrašnju obradu koja je u pitanju.
- (3) Kod unutrašnje obrade u slučaju iz stava (2) ovog člana, provjeravanjem se utvrđuje nemogućnost korištenja domaćih izvora, posebno uzimajući u obzir sljedeće kriterijume:
 - a) neraspoloživost robe proizvedene u BiH istog kvaliteta i istih tehničkih karakteristika kao i roba koja se namjerava uvoziti radi njenog korištenja u postupku unutrašnje obrade,
 - b) razlike u cijeni između robe proizvedene u BiH i robe koja se namjerava uvoziti,
 - c) ugovorne obaveze.
- (4) Detaljni kriteriji i šifre za ekonomske uvjete koji se koriste za potrebe primjene odobrenja za postupak unutrašnje obrade navedeni su u Dodatku Priloga 26. Odluke, i isti se uzimaju u obzir u provjeri ispunjenosti ekonomskih uvjeta, ovisno za koji ekonomski uvjet se vrši provjera.

Član 13.

(Odluka po zahtjevu za izdavanje odobrenja u pisanoj formi)

- (1) Po podnijetom zahtjevu za izdavanje odobrenja za postupak unutrašnje obrade iz člana 9. ovog uputstva, izdavalac odobrenja donosi i dostavlja podnosiocu zahtjeva odobrenje ili obrazloženo rješenje o odbijanju zahtjeva za izdavanje odobrenja, u roku od 30 dana od dana podnošenja urednog zahtjeva (član 360. Odluke).
- (2) Odobrenje za postupak unutrašnje obrade po zahtjevu iz člana 9. ovog uputstva izdaje se na obrascu iz Priloga 26. Odluke (opći i dopunski obrazac).
- (3) U odobrenju definiraju se svi elementi značajni za odvijanje postupka unutrašnje obrade, među kojima su: roba koja se stavlja u postupak unutrašnje obrade i glavni i sporedni dobijeni proizvodi (jasan trgovački i/ili tehnički opis robe, četvorocifrena tarifna oznaka, a pri upotrebi ekvivalentne robe navodi se osmocifrena tarifna oznaka Carinske tarife BiH), predviđena (procijenjena) količina i vrijednost robe, normativ utroška, sredstva i način identifikacije uvozne robe u dobijenim proizvodima, mjesto i način vođenja evidencije, mjere carinskog nadzora, rokovi, eventualni premještaji, eventualna upotreba ekvivalentne robe,

puštanje u slobodan promet bez podnošenja carinske deklaracije određene količine robe ako je unaprijed odobreno u skladu sa članom 398. Odluke (vidi član 45. ovog uputstva).

- (4) U odobrenju, između ostalog, navodi se nadzorni, prijavni i otpusni carinski ured, uzimajući u obzir i sljedeće:
- kod određivanja otpusnog carinskog ureda primjenjuje se član 179. stav (3) Zakona,
 - nadzorni carinski ured je:
 - ako se proces obrade obavlja u jednom mjestu: carinska ispostava nadležna prema mjestu u kojem će se obavljati proces obrade, a
 - ako se proces obrade obavlja u više mjesta: carinska ispostava nadležna prema mjestu u kojem će se obavljati pretežni dio procesa obrade (o čemu se podaci navode u zahtjevu).
- (5) Ako podnositelj zahtjeva za obavljanje faza obrade (bilo pojedine ili kompletnu obradu) angažira druga lica (operatere), tada se u odobrenju (u polju "pojediniosti o planiranim radnjama") navodi puno ime i adresa tih operatera, sa tačnim opisom poslova koje obavljaju i naznačenjem mjesta gdje iste obavljaju i po mogućnosti vremenskih rokova potrebnih za obradu. U ovom slučaju radi se samo o jednom postupku unutrašnje obrade, odnosno samo je jedan imalac odobrenja.
- (6) U odobrenju određuje se imaocu i obaveza podnošenja obrasca za završetak postupka (razdužni list). Odobrenje se, pored elemenata sadržanih u obrascu iz Priloga 26. Odluke, može dopuniti i dodatnom klauzulom o dužnosti imaoca odobrenja o poštovanju svih propisa i ispunjavanju obaveza koje proističu iz odobrenog postupka unutrašnje obrade, kao i drugim neophodnim klauzulama.
- (7) U odobrenju treba unijeti i: druge relevantne informacije u vezi odobrenog postupka unutrašnje obrade, obrazloženje, informaciju o naplati eventualno propisane administrativne takse, pouku o pravnom lijeku iza koje se navode i prilozima uz odobrenje, kao i kome se odobrenje dostavlja. Ako žalba ne odlaže izvršenje odobrenja, to se, s pozivom na odredbu propisa koji to predviđa, navodi u odobrenju.
- (8) Imalac odobrenja mora obavijestiti izdavaoca odobrenja o svim činjenicama koje nastanu poslije izdavanja odobrenja, a koje mogu uticati na daljnje važenje ili sadržaj odobrenja.

Član 14.

(Odobrenje sa retroaktivnim važenjem)

- Za postupak unutrašnje obrade izdavalac odobrenja može izdati odobrenje sa retroaktivnim važenjem, koje odobrenje počinje važiti najranije na dan podnošenja zahtjeva, osim u slučaju iz st. (2) i (3) ovog člana (član 362. Odluke).
- Ako se zahtjev odnosi na obnavljanje odobrenja za istu vrstu radnji (postupka) i robe, odobrenje se može izdati sa retroaktivnim važenjem od dana kada je prvobitno odobrenje prestalo važiti.
- U izuzetnim slučajevima, može se izdati odobrenje sa retroaktivnim važenjem, ali ne duže od jedne godine prije datuma podnošenja zahtjeva, pod uvjetom da se dokaže da postoji ekonomska opravdanost i da:
 - zahtjev nije povezan s pokušajem prijevare ili očitog nemara,
 - rok važenja odobrenja koji je bio odobren u skladu sa članom 361. Odluke nije prekoračen,
 - knjigovodstvo podnosioca zahtjeva potvrđuje da se svi zahtjevi postupka mogu smatrati ispunjenim i da se, prema potrebi, može utvrditi identifikacija robe za taj period, te da takvo knjigovodstvo omogućava kontrolu nad postupkom, i

- se sve formalnosti, neophodne za uređenje situacije u vezi sa robom mogu provesti, uključujući, prema potrebi, poništenje carinske deklaracije.

Član 15.

(Identifikacija uvozne robe)

- U odobrenju navode se sredstva i način identifikacije to jest prepoznavanja uvozne robe ugrađene u dobijenim proizvodima (navođenje serijskog ili proizvođačkog broja, stavljanje plombi ili drugih potrebnih oznaka, uzimanje uzoraka, davanje ilustracija ili tehničkih i drugih opisa robe, obavljanje analiza, prema potrebi podnošenje odgovarajućeg Informativnog obrasca (INF) iz člana 375. tačka b) Odluke, te ostala moguća sredstva identifikacije), kao i uvjeti za pravilno obavljanje radnji u kojima se koristi ekvivalentna roba.
- Metode osiguravanja identifikacije robe ili uvjeti iz stava (1) ovog člana mogu uključivati i provjeru evidencije o robi koja se vodi za potrebe postupka unutrašnje obrade.

Član 16.

(Rok važenja odobrenja)

- U odobrenju određuje se rok važenja odobrenja, uzimajući u obzir konkretne okolnosti pod kojima se obavlja postupak unutrašnje obrade, odnosno imajući u vidu ekonomske uvjete i posebne potrebe podnosioca zahtjeva.
- Rok važenja odobrenja ne može biti duži od tri godine od dana početka važenja odobrenja, osim u posebnoj opravdanom i obrazloženom slučaju.
- Odobrenje počinje važiti od dana izdavanja odobrenja ili od kasnijeg dana navedenog u odobrenju.
- U roku važenja odobrenja strana roba na koju se isto odnosi može se prijaviti za postupak unutrašnje obrade.

Član 17.

(Rok za završetak postupka)

- U odobrenju određuje se rok za završetak postupka unutrašnje obrade.
- Rok za završetak postupka je rok do kojeg uvozna roba stavljena u postupak unutrašnje obrade ili dobijeni proizvodi moraju biti izvezeni ili ponovno izvezeni ili im određeno drugo novo carinski odobreno postupanje ili upotreba. Pri tome, uzima se u obzir vrijeme potrebno za obavljanje planiranih proizvodnih radnji u postupku unutrašnje obrade za datu količinu uvozne robe, kao i vrijeme potrebno za pripremu za izvoz ili ponovni izvoz robe ili dobijenih proizvoda. Podnositelj zahtjeva za izdavanje odobrenja za postupak unutrašnje obrade po sistemu povrata treba u zatraženi rok za završetak postupka uključiti i period od šest mjeseci iz člana 374. stav (1) tačka b) Odluke, za podnošenje zahtjeva za povrat ili otpust uvoznih dažbina.
- Rok za završetak postupka teče od dana prihvatanja carinske deklaracije po kojoj je uvozna roba stavljena u postupak unutrašnje obrade, odnosno, za slučaj premještanja, od dana kada je roba premještena od imaoca odobrenja koji robu premješta (vidi član 44. ovog uputstva). Taj rok, prijavni carinski ured, unosi u navedenu carinsku deklaraciju i to u polje deklaracije i na način propisan pravilima o popunjavanju carinske deklaracije, kao i u inspeksijski akt te deklaracije.
Primjer: Firma "A", po izdatom odobrenju za postupak unutrašnje obrade, obavlja uvoz repromaterijala (RM1 i RM2) za proizvodnju dobijenih proizvoda (DP), a odobreni rok za ponovni izvoz je četiri mjeseca. Uvoz je obavljen i to:
 - po carinskoj deklaraciji od 01.11.2022. godine uvezen je RM1,

- po carinskoj deklaraciji od 01.12.2022. godine uvezen je RM2.

Postupak unutrašnje obrade po carinskoj deklaraciji od 01.11.2022. godine treba se završiti do 01.03.2023. godine, a po deklaraciji od 01.12.2022. godine do 01.04.2023. godine.

- (4) Rok za završetak postupka može biti duži od roka važenja odobrenja (na primjer: odobrenje važi do 31.12.2022. godine, roba je stavljena u postupak unutrašnje obrade po carinskoj deklaraciji prihvaćenoj dana 25.12.2022. godine sa rokom ponovnog izvoza od četiri mjeseca, rok za završetak postupka po toj deklaraciji je 25.04.2023. godine).
- (5) Osim za dobijene proizvode ili robu u nepromijenjenom stanju iz člana 18. ovog uputstva, rok za završetak postupka određen odobrenjem, nadzorni carinski ured izuzetno, u posebno opravdanim okolnostima, može produžiti, na blagovremeni zahtjev imaoća odobrenja (vidi čl. 18. i 22. ovog uputstva). Zahtjev sadrži:
 - a) referentne podatke o carinskoj deklaraciji za koju se traži produženje odobrenog roka za završetak postupka,
 - b) opravdane razloge za produženje roka (na primjer zahtjev firme koja prima dobijene proizvode za odgađanje isporuke dobijenih proizvoda, odložena isporuka zbog problema tehničke prirode - kvar mašine u procesu proizvodnje, problemi sa isporukom zbog političke ili ekonomske situacije, slučaj više sile ili drugo),
 - c) period produženja,
 - d) količinu uvozne robe koja je preostala za razduženje,
 - e) podatke o garanciji za osiguranje carinskog duga za dati postupak, koja mora pokrivati period produženja.
- (6) Odluku o odobravanju zahtjeva iz stava (5) ovog člana nadzorni carinski ured donosi u skraćenom postupku, u vidu zabilješke na zahtjevu, nakon čega kopiju istog uručuje imaoću odobrenja. Odobreni produženi rok za završetak postupka upisuje u inspeksijski akt carinske deklaracije koja je u pitanju kao i na primjerku iste koji se nalazi kod tog ureda (ako je podnijeta u pisanoj formi), osim ako propisima o popunjavanju carinske deklaracije nije drugačije propisano.

Član 18.

(Izuzeci kod određivanja roka za završetak postupka)

- (1) Neovisno da li se primjenjuje objedinjavanje rokova iz člana 19. ovog uputstva, rok za završetak postupka, shodno članu 394. stav (3) Odluke, ne smije se prekoračiti za sljedeće dobijene proizvode ili robu u nepromijenjenom stanju:
 - a) četiri mjeseca za mlijeko i mlječne proizvode iz tarifnog broja 0401 do 0406 Carinske tarife BiH,
 - b) dva mjeseca u slučaju klanja bez tovljenja životinja iz Poglavlja 1 Carinske tarife BiH,
 - c) tri mjeseca za tovljenje (prema potrebi, uključujući i klanje) životinja iz tarifnog broja 0104 i 0105 Carinske tarife BiH,
 - d) šest mjeseci za tovljenje (prema potrebi, uključujući i klanje) drugih životinja iz Poglavlja 1 Carinske tarife BiH,
 - e) šest mjeseci u slučaju prerade mesa.
- (2) Izdavalac odobrenja može, na zahtjev imaoća odobrenja, u slučaju obavljanja daljnjih postupaka obrade ili zbog

posebnih okolnosti, produžiti rok iz stava (1) ovog člana, s tim da ukupni period ne smije biti duži od 12 mjeseci.

Član 19.

(Objedinjavanje rokova)

- (1) Shodno članu 136. stav (2) Zakona, radi pojednostavljenja, a po zahtjevu imaoća odobrenja, izdavalac odobrenja može odobriti da se rok za završetak postupka koji počinje u toku kalendarskog mjeseca ili kvartala završava posljednjeg dana narednog kalendarskog mjeseca ili kvartala (takozvana globalizacija).
- (2) Pojednostavljenje iz stava (1) ovog člana može se odobriti u slučaju kontinuirane proizvodnje kada se uvozi više različitih vrsta repromaterijala koji se koriste u proizvodnji više dobijenih proizvoda, a proizvodnja se odvija u pravilnim ciklusima i ponovni izvoz za dobijene proizvode uglavnom je stalan.
- (3) Ako rok za završetak postupka ističe određenog datuma za svu robu stavljenu u postupak unutrašnje obrade u određenom vremenskom periodu, u odobrenju može se, shodno članu 394. stav (2) Odluke, odrediti da se rok za završetak postupka automatski istovremeno produžava za svu uvoznju robu koja se još uvijek nalazi u postupku tog datuma. Izdavalac odobrenja može zahtijevati da se toj robi odredi novo carinski odobreno postupanje ili upotreba, u roku koji on odredi.
- (4) Kod odobrenog mjesečnog objedinjavanja rokova, svi rokovi za ponovni izvoz koji počinju teći u određenom mjesecu, ističu zadnjeg dana narednog kalendarskog mjeseca (na primjer: roba je prijavljena za postupak unutrašnje obrade 10., 15. i 25.11.2022. godine, u ovom slučaju rok za završetak postupka za svu robu ističe 31.12.2022. godine).
- (5) Kod odobrenog kvartalnog objedinjavanja rokova, svi rokovi za ponovni izvoz koji počinju teći u određenom kvartalu, ističu zadnjeg dana narednog kvartala (na primjer: roba je prijavljena za postupak unutrašnje obrade 05., 20. i 30.10.2022. godine, zatim 10., 19. i 27.11.2022. godine i 05., 15. i 28.12.2022. godine, u ovom slučaju rok za završetak postupka za svu robu ističe 31.03.2023. godine).

Član 20.

(Ekvivalentna roba)

- (1) U odobrenju za postupak unutrašnje obrade, na zahtjev imaoća odobrenja i uz ispunjavanje propisanih uvjeta, može se, shodno članu 132. Zakona, odobriti upotreba ekvivalentne robe u proizvodnji dobijenih proizvoda, umjesto uvozne robe. Ekvivalentna roba mora biti istog kvaliteta i istih svojstava i iste osmocifrene tarifne oznake kao uvozna roba, što podnosilac zahtjeva treba argumentirano obrazložiti.
- (2) Izuzetno, ako to zahtijevaju okolnosti pojedinog slučaja, izdavalac odobrenja može odobriti da ekvivalentna roba bude višeg stepena obrade nego uvozna roba, uz uvjet da se bitni dio procesa unutrašnje obrade u vezi sa tom ekvivalentnom robom obavlja u pogonima imaoća odobrenja ili za njegov račun u drugim pogonima, izuzimajući vanredne slučajeve.
- (3) Od situacije u kojoj se postupak unutrašnje obrade obavlja uz upotrebu ekvivalentne robe treba razlikovati situaciju kada se u procesu izrade dobijenih proizvoda koristi i domaća roba koja nije ekvivalentna roba. U takvoj situaciji, podnosilac zahtjeva u normativu proizvodnje navodi i podatke o toj domaćoj robi koja nije ekvivalentna roba.

Član 21.

(Ekvivalentna roba i prethodni izvoz)

- (1) Shodno članu 132. stav (1) tačka b) Zakona, izdavalac odobrenja može odobriti da se dobijeni proizvodi proizvedeni od ekvivalentne robe izvezu prije uvoza robe za unutrašnju obradu, pri čemu se, u skladu sa članom 22. ovog uputstva, određuje rok u kojem se treba obaviti naknadni uvoz robe.
- (2) Prethodni izvoz može se, na primjer, koristiti:
 - a) kada imalac odobrenja dobije hitan nalog za izvoz dobijenih proizvoda, a nema na zalihama robe uvezene po postupku unutrašnje obrade. Imalac odobrenja može izraditi dobijeni proizvod koristeći ekvivalentnu robu i obaviti prethodni izvoz. Nakon toga može uvesti uvoznju robu i koristiti je bez plaćanja uvoznih dažbina,
 - b) kada imaoocu odobrenja nije unaprijed poznato koji će dio njegove proizvodnje biti predmetom unutrašnjeg tržišta, a koji dio izvozne prodaje.
- (3) Za upotrebu ekvivalentne robe u postupku unutrašnje obrade i prethodni izvoz od nje dobijenih proizvoda, potrebno je prethodno dobiti odobrenje od izdavaoca odobrenja.
- (4) Upotreba ekvivalentne robe ili prethodnog izvoza ne mijenja porijeklo izvezene robe koja zadržava svoje stvarno porijeklo.
- (5) Prethodni izvoz ne može se koristiti u postupku unutrašnje obrade po sistemu povrata dažbina.

Član 22.

(Rok kod prethodnog izvoza)

- (1) Kod prethodnog izvoza dobijenih proizvoda proizvedenih od ekvivalentne robe (postupak "11"), u odobrenju navodi se rok u kojem se uvozna roba mora staviti u postupak unutrašnje obrade, uzimajući u obzir vrijeme potrebno za nabavku i prijevoz uvozne robe u BiH.
- (2) Shodno članu 395. Odluke, rok iz stava (1) ovog člana, računajući od dana prihvatanja izvozne carinske deklaracije za dobijene proizvode proizvedene od ekvivalentne robe (postupak "11"), ne smije biti duži od:
 - a) tri mjeseca za robu na koju se, prema posebnim propisima, primjenjuju mjere trgovinske politike i/ili mjere poljoprivredne politike,
 - b) šest mjeseci za svu ostalu robu.
- (3) Rok od šest mjeseci iz stava (2) tačka b) ovog člana može se produžiti na obrazloženi zahtjev imaooca odobrenja koji je blagovremeno podnijet nadzornom carinskom uredu, s tim da ukupan period nije duži od 12 mjeseci. U pogledu odluke o odobravanju tog zahtjeva, član 17. stav (6) ovog uputstva primjenjuje se na odgovarajući način.

Član 23.

(Formalnosti za korištenje ekvivalentne robe u unutrašnjoj obradi po sistemu odgođenog plaćanja)

- (1) Korištenje ekvivalentne robe u postupku unutrašnje obrade po sistemu odgođenog plaćanja u skladu sa članom 132. Zakona ne podliježe carinskim formalnostima za njeno stavljanje u taj postupak.
- (2) Za carinske svrhe, ekvivalentna roba i iz nje dobijeni proizvodi postaju stranom robom, a uvozna roba postaje domaćom robom odmah po prihvatanju carinske deklaracije za odnosnu uvoznju robu kojom se završava postupak unutrašnje obrade i na istu se ne plaćaju uvozne dažbine.
- (3) Kada je uvozna roba puštena u promet prije završetka postupka, njen carinski status mijenja se u trenutku puštanja u promet. U izuzetnim slučajevima, kada se

za ekvivalentnu robu očekuje da u tom trenutku neće biti prijavljena na vrijeme, izdavalac odobrenja može, na zahtjev imaooca odobrenja, odobriti da ekvivalentna roba u nekom kasnijem trenutku i u okviru primjerenog roka mora biti prijavljena.

- (4) Kod odobrenog prethodnog izvoza dobijenih proizvoda proizvedenih od ekvivalentne robe u postupku unutrašnje obrade (EX - IM) nema prethodnog dokumenta, a polje 40, 37, 44 i druga polja izvozne carinske deklaracije popunjavaju se na način propisan pravilima o popunjavanju carinske deklaracije.
- (5) Shodno članu 132. stav (5) Zakona, ako se dobijeni proizvodi proizvedeni od ekvivalentne robe u unutrašnjoj obradi izvezu iz BiH prije uvoza uvozne robe, a podliježali bi plaćanju uvoznih dažbina ako ne bi bili izvezeni ili ponovo izvezeni u okviru postupka unutrašnje obrade, imalac odobrenja polaže garanciju radi osiguranja naplate uvoznih dažbina koje bi trebalo platiti ako se uvozna roba ne uveze u odobrenom roku naknadnog uvoza.
- (6) Kod prethodnog izvoza:
 - a) dobijeni proizvodi postaju stranom robom u trenutku prihvatanja izvozne carinske deklaracije (postupak "11"), pod uvjetom da se roba koja se uvozi stavi u postupak unutrašnje obrade i
 - b) uvozna roba postaje domaćom robom u trenutku njenog stavljanja u postupak unutrašnje obrade.

Član 24.

(Normativ)

- (1) Carinski organ utvrđuje (određuje) normativ proizvodnje ili prihvata normativ proizvodnje podnosioca zahtjeva ili, prema potrebi, metod za određivanje normativa.
- (2) Normativ se utvrđuje na osnovu stvarnih okolnosti u kojima se proces obrade obavlja ili treba obaviti. Normativ se utvrđuje, kada je to moguće, na osnovu proizvodnih ili tehničkih podataka ili, ako takvi podaci nisu dostupni, na osnovu podataka koji se odnose na radnje iste vrste u kojima se obavila ili treba obaviti unutrašnja obrada (vidi član 20. stav (3) ovog uputstva).
- (3) Normativ se utvrđuje u odobrenju ili u trenutku stavljanja predmetne robe u postupak unutrašnje obrade.
- (4) U proizvodnji u kojoj nije moguće na početku unutrašnje obrade precizno utvrditi normativ utroška materijala, u odobrenju se navodi predloženi (privremeni) normativ, s tim da je imalac odobrenja obavezan, prije prvog ponovnog izvoza ili izvoza dobijenih proizvoda ili određivanja istima nekog drugog novog carinski odobrenog postupanja ili upotrebe, dostaviti nadzornom carinskom uredu stvarni normativ utroška materijala, a jedan primjerak i izdavaocu odobrenja. Na osnovu stvarnog normativa razdužuje se roba za koju je završen postupak unutrašnje obrade i obračun uvoznih dažbina u slučaju puštanja u slobodan promet.
- (5) Kada to okolnosti dozvoljavaju, a posebno kada se proces obrade uobičajeno obavlja uz jasno određene tehničke uvjete sa robom istih svojstava, a dobijeni proizvodi su ujednačenog kvaliteta, može se prihvatiti standardni normativ utvrđen na osnovu prethodno utvrđenih stvarnih podataka.
- (6) Normativ proizvodnje carinski organ može provjeriti i naknadno.

Član 25.

(Količinska i vrijednosna metoda obračuna)

- (1) Udio uvozne robe ugrađene u dobijene proizvode izračunava se radi:
- utvrđivanja uvoznih dažbina, koje se moraju platiti, ili
 - primjene mjera trgovinske politike.
- (2) Shodno članu 371. Odluke, udio iz stava (1) ovog člana izračunava se primjenom količinske ili vrijednosne metode ovisno od okolnosti, ili nekom drugom metodom koja daje slične rezultate. Za potrebe obračuna, dobijeni proizvodi uključuju prerađene proizvode ili poluproizvode.
- (3) Količinska metoda primjenjuje se:
- ako se proizvodi samo jedna vrsta dobijenog proizvoda; u tom slučaju odgovarajuća količina uvozne robe stavljene u postupak unutrašnje obrade za koju se smatra da je sadržana u količini dobijenih proizvoda za koje je nastao carinski dug, srazmjerna je procentu tih dobijenih proizvoda u odnosu na ukupnu količinu dobijenih proizvoda, odnosno ukupna količina svake vrste uvozne robe pomnoži se sa koeficijentom koji se dobije iz odnosne količine dobijenih proizvoda za koje je nastao carinski dug i ukupne količine dobijenih proizvoda,

Primjer obračuna:	- Uvozna roba: UR1 = 100 kg i UR2 = 50 kg
	- Dobijeni proizvodi: DP1 = 125 kg
	- 10 kg DP1 pušteno u slobodan promet
	UR1 = 100 kg x $\frac{10}{125}$ = 8 kg
	125
	UR2 = 50 kg x $\frac{10}{125}$ = 4 kg
	125

- ako se procesom obrade dobija nekoliko vrsta dobijenih proizvoda i u svakom od tih proizvoda sadržani su svi elementi uvozne robe stavljene u postupak unutrašnje obrade; u tom slučaju količina uvozne robe za koju se smatra da je sadržana u količini pojedinog dobijenog proizvoda za koji je nastao carinski dug, srazmjerna je:
 - udjelu između pojedine vrste dobijenog proizvoda, neovisno od toga da li je carinski dug nastao, i ukupne količine svih dobijenih proizvoda, i
 - udjelu između količine dobijenih proizvoda, za koje je nastao carinski dug, i ukupne količine dobijenih proizvoda iste vrste.

Primjer obračuna:	- Uvozna roba: UR1 = 100 kg
	- Dobijeni proizvodi:
	- DP1 = 80 kg
	- DP2 = 10 kg
	- Pušteno u slobodan promet: 4 kg DP1 i 2 kg DP2
	- Dodatne informacije:
	- 80 kg UR1 može se naći u 80 kg DP1
	- 10 kg UR1 može se naći u 10 kg DP2.

Obračun:	- Ukupna količina UR1 zastupljena u ukupnoj količini DP1:
	100 kg x $\frac{80}{90}$ = 88,89 kg
	90
	- Ukupna količina UR1 zastupljena u 4kg DP1:
	88,89 kg x $\frac{4}{80}$ = 4,44 kg
	80
	- Ukupna količina UR1 zastupljena u ukupnoj količini DP2:
	100 kg x $\frac{10}{90}$ = 11,11 kg
	90
	- Ukupna količina UR1 zastupljena u 2 kg DP2:
	11,11 kg x $\frac{2}{10}$ = 2,22 kg
	10

- Pri odlučivanju da li su ispunjeni uvjeti za primjenu metode obračuna iz stava (3) tač. a) ili b) ovog člana, gubici se ne uračunavaju. Ne dovodeći u pitanje primjenu člana 516. Odluke, gubici znače udio uvozne robe koji je u procesu obrade uništen ili izgubljen, naročito isparavanjem, sušenjem, ispuštanjem u obliku plina ili cijedenjem.
- Vrijednosna metoda primjenjuje se ako se ne može primjeniti količinska metoda.
- Količina uvozne robe za koju se smatra da je sadržana u količini određenog dobijenog proizvoda za koji je nastao carinski dug, srazmjerna je:
 - vrijednosti ove određene vrste dobijenog proizvoda, neovisno od toga da li je carinski dug nastao, kao procenat u ukupnoj vrijednosti svih dobijenih proizvoda, i
 - vrijednosti dobijenih proizvoda, za koje je nastao carinski dug, kao procenat ukupne vrijednosti dobijenih proizvoda iste vrste.
- Kod primjene vrijednosne metode, kao vrijednost svakog od različitih dobijenih proizvoda uzima se zadnja *ex-works* (franko tvornica) cijena u BiH ili zadnja prodajna cijena u BiH za iste ili slične proizvode, pod uvjetom da na njih nije uticao odnos između kupca i prodavca.
- Ako se vrijednost ne može utvrditi u skladu sa st. (5), (6) i (7) ovog člana, ona se utvrđuje primjenom druge prihvatljive metode, koja daje slične rezultate.

Primjer obračuna:	- Uvozna roba: UR1 = 100 kg
	- Dobijeni proizvodi:
	- DP1 = 20 kg
	- DP2 = 40 kg
	- DP3 = 30 kg
	- Vrijednost dobijenih proizvoda:
	- DP1 = 20 kg x 10 EUR/ kg = 200 EUR
	- DP2 = 40 kg x 7,5 EUR/ kg = 300 EUR
	- DP3 = 30 kg x 2,5 EUR/ kg = 75 EUR
Ukupno:	575 EUR
	- Pušteno u slobodan promet: 20 kg DP

Obračun:	- Količina UR1 zastupljena u ukupnoj količini DP3:
	100 kg x $\frac{75}{575}$ = 13,04 kg
	575
	- Količina UR1 zastupljena u 20 kg DP3:
	13,04 kg x $\frac{20}{30}$ = 8,69 kg
	30

Član 26.

(Evidencija o robi)

- Imalac odobrenja vodi evidenciju o robi stavljenoj u postupak unutrašnje obrade.
- Podnosilac zahtjeva navodi mjesto gdje će voditi evidenciju i uz zahtjev prilaže izgled i sadržaj evidencije, dok se u odobrenju imaocu određuje obaveza i način vođenja evidencije o robi stavljenoj u postupak unutrašnje obrade. U skladu sa članom 369. Odluke, evidencija treba omogućiti nadzor nad postupkom i sadržavati sljedeće podatke:
 - podatke iz carinskih deklaracija po kojima je roba stavljena u postupak unutrašnje obrade i to iz onih polja deklaracije koja su za taj postupak navedena u minimalnoj listi iz Priloga 23. Odluke (Glava I, Odjeljak B. - polja označena simbolom "A" u koloni "A" ili koloni "I", ovisno od sistema unutrašnje obrade,
 - podatke iz carinskih deklaracija kojima je robi određeno novo carinski odobreno postupanje ili upotreba radi završetka postupka unutrašnje obrade,
 - datum i odgovarajuće podatke o drugim carinskim dokumentima i svim drugim dokumentima koji se

- odnose na stavljanje u postupak i završetak postupka unutrašnje obrade,
- d) vrstu procesa obrade, vrstu rukovanja,
 - e) normativ proizvodnje ili, prema potrebi, metod za njegov obračun,
 - f) podatke koji omogućavaju nadzor robe, uključujući i mjesto gdje se nalazi i podatke o bilo kojem premještanju,
 - g) trgovački ili tehnički opis potreban za utvrđivanje identifikacije robe,
 - h) podatke koji omogućavaju praćenje kretanja u postupku unutrašnje obrade koji se obavlja upotrebom ekvivalentne robe.
- (3) Izdavalac odobrenja može:
- a) odobriti da se neki od podataka iz stava (2) ovog člana ne evidentiraju, ako to nema štetan uticaj na provođenje nadzora i kontrole postupka unutrašnje obrade, ili
 - b) kao evidenciju o robi za postupak unutrašnje obrade prihvatiti evidenciju iz postojećeg knjigovodstva imaoaca odobrenja, na bilo kojem mediju, ako takva evidencija sadrži potrebne podatke i informacije koje carinskim organima omogućavaju provođenje nadzora i kontrole postupka unutrašnje obrade, naročito u pogledu kretanja i promjene carinskog statusa robe.
- (4) Evidencija mora biti dostupna nadzornom carinskom uredu (a prema potrebi i drugom kontrolnom carinskom organu) koja nadzire i obavlja kontrolu pravilnosti provođenja postupka unutrašnje obrade. Ako se obrada obavlja kod različitih operatera, imalac odobrenja mora u evidenciji obezbijediti podatke o stvarnom stanju robe u postupku unutrašnje obrade kod svakog operatera.
- (5) U evidenciji imaoaca odobrenja moraju se nalaziti sve carinske deklaracije o ulasku u postupak unutrašnje obrade i završetku tog postupka.

Član 27.

(Osiguranje za naplatu duga)

- (1) Shodno članu 213. Zakona, za prijavljivanje robe za postupak unutrašnje obrade po sistemu odgođenog plaćanja i kada je u pitanju slučaj iz člana 23. stav (5) ovog uputstva, imalac odobrenja ili njegov zastupnik dužan je obezbijediti valjano osiguranje, prethodno prihvaćeno od nadležne organizacione jedinice UIO u skladu sa propisima koji reguliraju pitanja osiguranja i naplate duga, a kojim osigurava da će bilo kakav dug koji nastane u vezi sa robom biti plaćen.
- (2) Strana roba ne može se staviti u postupak unutrašnje obrade po sistemu odgođenog plaćanja dok se ne položi osiguranje za mogući dug.
- (3) Imalac odobrenja, neovisno o vrsti položenog osiguranja, odgovoran je da dug tokom cijelog perioda trajanja postupka unutrašnje obrade bude osiguran.
- (4) Osiguranje iz stava (1) ovog člana ne može se osloboditi, odnosno razdužiti prije završetaka postupka unutrašnje obrade podnošenjem razdužnog lista od strane imaoaca odobrenja i njegovog prihvatanja od strane nadzornog carinskog ureda.

Član 28.

(Premještanje)

Na zahtjev podnosioca zahtjeva, u odobrenju navodi se da li se i pod kojim uvjetima roba u postupku unutrašnje obrade može premješati između različitih mjesta navedenih u istom odobrenju ili između prostorija različitih imaoaca odobrenja bez završetka postupka (premještanje), uz navođenje u odobrenju koji podaci o

premještanju moraju biti unijeti u evidenciju o robi iz člana 26. ovog uputstva.

Član 29.

- (Premještanje između različitih mjesta u istom odobrenju)
- (1) Ako se premještanje robe odobrava u okviru jednog odobrenja, roba se može bez carinskih formalnosti i prekidanja postupka unutrašnje obrade premjestiti od jednog do drugog mjesta istog imaoaca odobrenja ili iz pogona jednog operatera u pogon drugog operatera, navedenih u odobrenju, uz obavezno vođenje evidencije o premještanju kako bi se u svakom trenutku znalo gdje se roba nalazi.
 - (2) Premještanje robe od prijavnog carinskog ureda do prostorija imaoaca odobrenja ili operatera, može se obaviti na osnovu iste carinske deklaracije kojom je ta roba stavljena u postupak unutrašnje obrade.
 - (3) Premještanje robe, namijenjene za ponovni izvoz, do izlaznog carinskog ureda, može se obaviti u okviru predmetnog postupka. U tom slučaju, postupak unutrašnje obrade se završava nakon što roba prijavljena za ponovni izvoz stvarno napusti carinsko područje BiH.

Član 30.

(Premještanje između dva imaoaca odobrenja)

Premještanje robe od jednog do drugog imaoaca odobrenja može se obaviti pod uvjetima i na način naveden u članu 44. ovog uputstva.

Član 31.

(Postupak unutrašnje obrade u slobodnoj zoni)

Korisnik slobodne zone koji namjerava da postupak unutrašnje obrade obavlja u slobodnoj zoni (to može biti i lice koje organizuje unutrašnju obradu) mora imati odobrenje za postupak unutrašnje obrade u slobodnoj zoni. Postupak unutrašnje obrade u slobodnoj zoni u svemu se odvija kao da se isti provodi u drugom dijelu carinskog područja BiH.

Član 32.

(Unutrašnja obrada u carinskom skladištu)

Postupak unutrašnje obrade u prostorijama carinskog skladišta u svemu se odvija u skladu sa uvjetima predviđenim za taj postupak, uključujući i pravila i izuzetke propisane članom 387. Odluke.

Član 33.

(Mjere trgovinske politike)

- (1) Shodno članu 363. stav (1) Odluke, mjere trgovinske politike predviđene propisima BiH koji uređuju trgovinu robom primjenjuju se na stranu robu koja se stavlja u postupak unutrašnje obrade po sistemu odgođenog plaćanja samo ako se te mjere odnose na unos (ulazak) robe u carinsko područje BiH.
- (2) Kada se dobijeni proizvodi nastali u postupku unutrašnje obrade, osim onih navedenih u Prilogu 57. Odluke (sporedni dobijeni proizvodi), puštaju u slobodan promet, primjenjuju se one mjere trgovinske politike predviđene propisima koji uređuju trgovinu robom koje se primjenjuju za puštanje uvozne robe u slobodan promet (član 363. stav (2) Odluke).

Član 34.

(Primjena pojednostavljenih postupaka u unutrašnjoj obradi)

Za stavljanje u postupak unutrašnje obrade i završetak tog postupka roba se može prijaviti i primjenom pojednostavljenih carinskih postupaka koji su imaoacu odobrenja odobreni u skladu sa odredbama Zakona, Odluke i drugih carinskih propisa koje reguliraju pojednostavljene postupke.

GLAVA IV. STAVLJANJE ROBE U POSTUPAK UNUTRAŠNJE OBRADJE I ZAVRŠETAK POSTUPKA

Član 35.

(Stavljanje robe u postupak unutrašnje obrade)

- (1) Roba se prijavljuje za postupak unutrašnje obrade podnošenjem carinske deklaracije, a postupak unutrašnje obrade po sistemu odgođenog plaćanja (šifra postupka "51") ili po sistemu povrata dažbina (šifra postupka "41") prijavnom carinskom uredu navedenom u odobrenju, u roku važenja odobrenja.
- (2) Carinska deklaracija za stavljanje robe u postupak unutrašnje obrade popunjava se i podnosi u skladu sa odredbama carinskih propisa kojima je regulirano pitanje u vezi popunjavanja i podnošenja carinske deklaracije, uključujući i specifičnosti propisane ovim uputstvom, kao i specifičnosti propisane odredbama carinskih propisa o pojednostavljenim carinskim postupcima primjenjive na te deklaracije, ako su odgovarajući pojednostavljeni postupci za postupak unutrašnje obrade imaoću odobrenja odobreni od strane nadležnog carinskog organa. Podnosilac carinske deklaracije (deklarant ili njegov zastupnik) odgovoran je za obaveze koje proizilaze iz podnošenja carinske deklaracije propisane članom 131. stav (1) Odluke i odredbom osmog stava Odjeljka C, Glava I Priloga 23. Odluke.
- (3) Pravilno popunjavanje carinske deklaracije iz stava (1) ovog člana važno je radi utvrđivanja carinskog statusa robe, obračuna nastalog carinskog duga, pravilne primjene trgovinskih mjera, razduženja preuzetih obaveza i drugo.
- (4) Uz carinsku deklaraciju iz stava (1) ovog člana, bez uticaja na posebne odredbe, shodno članu 151. Odluke, prilažu se sljedeća dokumenta:
 - a) za postupak unutrašnje obrade po sistemu odgođenog plaćanja: dokumenta iz člana 149. stav (1) tač. a) i b) Odluke,
 - b) za postupak unutrašnje obrade po sistemu povrata: dokumenta iz člana 149. stav (1) Odluke,
 i, prema potrebi, pisano odobrenje za zahtijevani carinski postupak unutrašnje obrade ili kopija zahtjeva za izdavanje odobrenja, ako se primjenjuje član 362. stav (1) Odluke (odobrenje sa retroaktivnim važenjem).
- (5) Ako su prijavni i nadzorni carinski ured različiti uredi, u tom slučaju, carinsku deklaraciju o stavljanju robe u postupak unutrašnje obrade prijavni carinski ured obavezno, elektronski, dostavlja nadzornom carinskom uredu.
- (6) Izuzetno, nadzorni carinski ured može, shodno članu 364. Odluke, odobriti da se carinska deklaracija za stavljanje robe u postupak unutrašnje obrade ili završetak tog postupka podnese nekom drugom carinskom uredu (ispostavi) koji nije carinski ured naveden u odobrenju, pri čemu nadzorni carinski ured određuje način na koji će o podnošenju carinske deklaracije biti obaviještena.

Član 36.

(Završetak postupka unutrašnje obrade)

- (1) Postupak unutrašnje obrade završava se kada je za dobijene proizvode ili uvoznu robu u nepromijenjenom stanju koja je bila stavljena u taj postupak prihvaćena carinska deklaracija za ponovni izvoz ili izvoz ili za drugo novo carinski odobreno postupanje ili upotrebu (na primjer premještanjem - postupak "5151", postupak privremenog uvoza, postupak carinskog skladištenja ili smještaj u slobodnu zonu s namjerom naknadnog ponovnog izvoza ili izvoza), u odobrenom roku za završetak postupka unutrašnje obrade (vidi član 17. ovog uputstva), te ako su ispunjeni drugi

uvjeti za završetak postupka (podnijet i prihvaćen razdužni list, plaćen dug ako je isti nastao i kompenzatorna kamata gdje je primjenljiva). Carinska deklaracija kojom je uvozna roba stavljena u postupak unutrašnje obrade može se razdužiti odjednom ili u više puta.

- (2) U slučaju prethodnog izvoza dobijenih proizvoda proizvedenih od ekvivalentne robe (vidi čl. 20. do 23. ovog uputstva), taj postupak završava se kada nadzorni carinski ured prihvati razdužni list podnijet za carinsku deklaraciju o naknadnom uvozu robe.
- (3) Postupak unutrašnje obrade završava se ili za količinu uvozne robe koja je, prema prihvaćenom normativu proizvodnje, sadržana u dobijenim proizvodima ili za količinu robe u nepromijenjenom stanju (neobrađene uvozne robe) prijavljenim odnosno prijavljenoj za novo carinski odobreno postupanje ili upotrebu u odobrenom roku za završetak tog postupka.
- (4) Carinska deklaracija za završetak postupka unutrašnje obrade, popunjava se i podnosi u skladu sa carinskim propisima kojima je regulirano pitanje u vezi popunjavanja i podnošenja carinske deklaracije, ovisno koje je u pitanju novo carinski odobreno postupanje ili upotreba kojim se završava postupak unutrašnje obrade, uključujući i specifičnosti propisane ovim uputstvom, kao i specifičnosti propisane odredbama carinskih propisa o pojednostavljenim carinskim postupcima primjenjive na te deklaracije, ako su odgovarajući pojednostavljeni postupci za završetak postupka unutrašnje obrade imaoću odobrenja odobreni od strane nadležnog carinskog organa. Podnosilac carinske deklaracije (deklarant ili njegov zastupnik) odgovoran je za obaveze koje proizilaze iz podnošenja carinske deklaracije propisane članom 131. stav (1) Odluke i odredbom osmog stava Odjeljka C, Glava I Priloga 23. Odluke.
- (5) Kod popunjavanja carinske deklaracije za završetak postupka unutrašnje obrade primjenjuje se i čl. 402. i 403. Odluke, gdje to odgovara.
- (6) Uz carinsku deklaraciju za završetak postupka unutrašnje obrade, bez uticaja na posebne odredbe i ovisno od situacije, prilažu se dokumenta potrebna za stavljanje dobijenih proizvoda ili robe u nepromijenjenom stanju u novo zahtijevano carinski odobreno postupanje ili upotrebu, navedena u čl. 149. do 152. Odluke.
- (7) Carinska deklaracija kojom se završava postupak unutrašnje obrade podnosi se otpusnom carinskom uredu navedenom u odobrenju. Ako su otpusni i nadzorni carinski ured različiti uredi, u tom slučaju, carinsku deklaraciju o završetku postupka unutrašnje obrade otpusni carinski ured obavezno, elektronski, dostavlja nadzornom carinskom uredu.
- (8) Kod završetka postupka unutrašnje obrade započetog na osnovu jednog odobrenja, ali sa dvije ili više carinskih deklaracija, primjenjuje se i član 373. Odluke (vidi član 47. stav (6) ovog uputstva).

Član 37.

(Izvoz ili ponovni izvoz dobijenih proizvoda)

- (1) U skladu sa svrhom postupka, pravilan završetak postupka unutrašnje obrade je izvoz ili ponovni izvoz dobijenih proizvoda.
- (2) Dobijeni proizvodi, pri ponovnom izvozu ili izvozu, predočavaju se otpusnom carinskom uredu navedenom u odobrenju, radi obavljanja carinskih formalnosti.
- (3) U postupanju po carinskoj deklaraciji za ponovni izvoz ili izvoz dobijenih proizvoda primjenjuju se na odgovarajući način odredbe koje se odnose na izvoz, ne dovodeći u pitanje posebne odredbe koje se mogu primjeniti na završetak postupka unutrašnje obrade. Ako je u dobijenim

proizvodima sadržana i domaća roba, za tu robu ne podnosi se posebna carinska deklaracija.

Član 38.

(Radnje koje se smatraju izvozom ili ponovnim izvozom)

- (1) Radi završetka postupka unutrašnje obrade, odnosno podnošenja zahtjeva za povrat ili otpust uvoznih dažbina u sistemu povrata, ponovnim izvozom ili izvozom, shodno članu 396. Odluke, smatraju se i određene situacije u kojima se roba stvarno ne izvozi, a to su:
 - a) isporuka dobijenih proizvoda licima koja imaju pravo na oslobađanje od plaćanja uvoznih dažbina u skladu sa Bečkom konvencijom o diplomatskim odnosima od 18. aprila 1961. godine ili Bečkom konvencijom o konzularnim odnosima ili drugim konzularnim konvencijama od 24. aprila 1963. godine ili Njujorškom konvencijom o posebnim misijama od 16. decembra 1969. godine,
 - b) isporuka dobijenih proizvoda vojnim snagama drugih država stacioniranim u carinskom području BiH, kada BiH odobrava posebno oslobađanje od plaćanja uvoznih dažbina u skladu sa međunarodnim sporazumom koji je BiH zaključila ili mu je pristupila,
 - c) isporuka zrakoplova; nadzorni carinski ured odobrava završetak postupka nakon što je uvozna roba prvi put upotrijebljena za proizvodnju, opravku, opremanje ili preuređivanje zrakoplova ili njihovih dijelova, pod uvjetom da evidencija imaoca omogućava provjeru pravilne primjene postupka i upravljanje njime,
 - d) isporuka svemirskog broda i pripadajuće opreme; nadzorni carinski ured odobrava završetak postupka nakon prve upotrebe uvozne robe za proizvodnju, popravak, prilagođavanje ili preuređenje satelita, vozila za njihovo lansiranje i opreme zemaljskih stanica i njihovih dijelova koji su sastavni dio sistema, pod uvjetom da evidencija imaoca omogućava provjeru pravilne primjene i provođenja postupka,
 - e) odlaganje sporednih dobijenih proizvoda čije je uništenje pod carinskim nadzorom zabranjeno prema propisima o zaštiti okoline; u ovu svrhu, imalac mora dokazati da je završetak postupka prema uobičajenim pravilima ili nemoguć ili ekonomski neopravdan, i da je postupljeno u skladu sa propisima o zaštiti okoline.
- (2) U slučajevima iz stava (1) ovog člana, za završetak postupka unutrašnje obrade, ovisno od situacije, podnosi se carinska deklaracija za ponovni izvoz ili izvoz (EX C ili EX A), u koju se:
 - a) u polje 17, kao država konačnog odredišta, upisuje država pripadnosti primaoca dobijenih proizvoda,
 - b) u polje 44, pored ostalih podataka, upisuje i napomena: "primjena člana 396. tačka ... Odluke", ovisno od situacije, a u nedostatku prostora u tom polju upisuje se u polje 31.

Član 39.

(Izvoz ili ponovni izvoz robe u nepromijenjenom stanju)

- (1) Postupak unutrašnje obrade može se završiti i ponovnim izvozom ili izvozom robe u nepromijenjenom stanju, što je izuzetak od općeg pravila završetka postupka unutrašnje obrade. U slučajevima kada se ovakav način završetka postupka unutrašnje obrade koristi isuviše često, nadzorni carinski ured o tome obavještava izdavaoca odobrenja jer su te situacije značajne u smislu budućih odobravanja postupka unutrašnje obrade istom imaocu odobrenja, a ako se radi o zloupotrebi može se ukinuti odobrenje.
- (2) Roba u nepromijenjenom stanju prijavljuje se za ponovni izvoz ili izvoz podnošenjem carinske deklaracije za

ponovni izvoz ili izvoz (EX C ili EX A). Svi podaci o toj robi koji su navedeni u carinskoj deklaraciji po kojoj je ista bila stavljena u postupak unutrašnje obrade navode se i u carinskoj deklaraciji za ponovni izvoz ili izvoz.

Član 40.

(Završetak postupka unutrašnje obrade postupkom carinskog skladištenja)

Postupak unutrašnje obrade može se završiti i kada se dobijeni proizvodi ili roba u nepromijenjenom stanju, s namjerom naknadnog ponovnog izvoza ili izvoza, stavi u postupak carinskog skladištenja, pri čemu se mogu razlikovati sljedeće situacije:

- a) završetak postupka unutrašnje obrade stavljanjem dobijenih proizvoda ili robe u nepromijenjenom stanju u postupak carinskog skladištenja u slučaju kada su otpusni carinski ured za postupak unutrašnje obrade i prijavni carinski ured za carinsko skladište isti uredi:
 - 1) kod tog carinskog ureda podnosi se carinska deklaracija za postupak carinskog skladištenja u ime lica koje je korisnik postupka carinskog skladištenja (na primjer, šifra postupka "7151"),
 - 2) prihvatanjem carinske deklaracije iz alineje 1) ove tačke završava se postupak unutrašnje obrade,
- b) završetak postupka unutrašnje obrade stavljanjem dobijenih proizvoda ili robe u nepromijenjenom stanju u postupak carinskog skladištenja u slučaju kada su otpusni carinski ured za postupak unutrašnje obrade i prijavni carinski ured za carinsko skladište različiti uredi:
 - 1) kod navedenog otpusnog carinskog ureda podnosi se provozna carinska deklaracija po kojoj se roba, po postupku provoza, kreće odnosno upućuje prijavnom carinskom uredu za carinsko skladište u koje se smješta,
 - 2) u provoznoj carinskoj deklaraciji iz alineje 1) ove tačke (u grupi podataka: "Prethodni dokument - Dopuna informacija") upisuje se oznaka: "UO/O roba" ili oznaka: "UO/P roba", ovisno koji je u pitanju sistem unutrašnje obrade, te referentni podaci o predmetnom odobrenju za postupak unutrašnje obrade u skladu sa pravilima o popunjavanju carinske deklaracije,
 - 3) kod prijavnog carinskog ureda za carinsko skladište u koje se roba smješta, nakon završetka postupka provoza, započinje postupak carinskog skladištenja (postupak "7151") kojim se završava postupak unutrašnje obrade,
 - 4) u polje 40 carinske deklaracije za postupak carinskog skladištenja upisuju se referentni podaci o carinskoj deklaraciji po kojoj je predmetna roba bila stavljena u postupak unutrašnje obrade koji se završava, a u polje 44, pored ostalih podataka, referentni podaci o provoznoj carinskoj deklaraciji iz alineje 1) ove tačke, te referentni podaci o predmetnom odobrenju za postupak unutrašnje obrade.

Član 41.

(Završetak postupka unutrašnje obrade smještajem u slobodnu zonu)

- (1) Postupak unutrašnje obrade može se završiti i smještajem u slobodnu zonu dobijenih proizvoda ili robe u nepromijenjenom stanju u roku za završetak tog postupka, s namjerom naknadnog ponovnog izvoza ili izvoza iz

carinskog područja BiH (kada za tim ima stvarne potrebe, na primjer, zbog zahtjeva inostrane firme koja prima dobijene proizvode za odgađanje isporuke tih proizvoda), u kom slučaju se postupka kako slijedi:

- a) kod otpusnog carinskog ureda za postupak unutrašnje obrade podnosi se proвозna carinska deklaracija po kojoj se roba, po postupku provoza, kreće odnosno upućuje u slobodnu zonu i kojom se završava postupak unutrašnje obrade,
 - b) u proвозnoj carinskoj deklaraciji iz tačke a) ovog stava (u grupi podataka: "Prethodni dokument - Dopuna informacija"), upisuje se oznaka: "UO/O roba" ili oznaka: "UO/P roba", ovisno koji je u pitanju sistem unutrašnje obrade (čl. 402. i 403. Odluke), te referentni podaci o predmetnom odobrenju za postupak unutrašnje obrade u skladu sa pravilima o popunjavanju carinske deklaracije,
 - c) po prispjeću robe u slobodnu zonu ne podnosi se zasebna carinska deklaracija, već se smještaj u slobodnu zonu obavlja na osnovu proвозne carinske deklaracije i upisom dobijenih proizvoda ili robe u nepromijenjenom stanju i referentnih podataka o proвозnoj carinskoj deklaraciji u evidenciju o robi korisnika zone (član 482. Odluke). Ta evidencija obavezno sadrži i naznaku: "UO/O roba" ili "UO/P roba", ovisno koji je u pitanju sistem unutrašnje obrade,
 - d) ako uvozna roba stavljena u postupak unutrašnje obrade podliježe primjeni posebnih mjera trgovinske politike, a te se mjere nastavljaju primjenjivati i u trenutku kada se roba, bilo u nepromijenjenom stanju ili u obliku dobijenih proizvoda, unosi u slobodnu zonu, tada se u evidenciju o robi korisnika zone pored oznake iz tačke c) ovog stava upisuje i oznaka: "Trgovinska politika".
- (2) U slučaju iz stava (1) ovog člana, radi potrebnih informacija, može se, shodno članu 375. Odluke, pribaviti Informativni obrazac INF 1 ili INF 7.
 - (3) Pri ponovnom izvozu ili izvozu dobijenih proizvoda ili robe u nepromijenjenom stanju nakon njihovog smještaja u slobodnu zonu podnosi se carinska deklaracija za ponovni izvoz ili izvoz (EX C ili EX A, šifra postupka "3151" ili "1041").

Član 42.

(Završetak postupka unutrašnje obrade postupkom obrade pod carinskom kontrolom)

Postupak unutrašnje obrade završava se kada se dobijeni proizvodi ili roba u nepromijenjenom stanju stave u carinski postupak obrade pod carinskom kontrolom, pri čemu se mogu razlikovati situacije u kojima su otpusni carinski ured za postupak unutrašnje obrade i prijavni carinski ured za postupak obrade pod carinskom kontrolom isti ili različiti carinski uredi. U tim situacijama primjenjuje se na odgovarajući način član 40. ovog uputstva.

Član 43.

(Završetak postupka unutrašnje obrade uništenjem)

Postupak unutrašnje obrade po sistemu odgođenog plaćanja može se završiti u slučaju kada se dobijeni proizvodi ili roba u nepromijenjenom stanju, uz odobrenje nadzornog carinskog ureda i pod njenim nadzorom, unište. Postupak uništenja provodi se u skladu sa čl. 201. i 202. Zakona, članom 490. Odluke i odredbama drugih propisa primjenjivih na uništenje.

Član 44.

(Završetak postupka unutrašnje obrade drugim postupkom unutrašnje obrade)

- (1) Postupak unutrašnje obrade može se završiti i premještanjem robe od jednog do drugog imaooca odobrenja odnosno stavljanjem robe u novi postupak unutrašnje obrade.
- (2) Premještanje robe od jednog do drugog imaooca odobrenja može se, shodno članu 367. stav (1) Odluke, obaviti samo kada drugi imalac odobrenja premještenu robu ili proizvode stavi u postupak unutrašnje obrade na osnovu odobrenja za postupak kućnog carinjenja.
- (3) Prije premještanja, imalac prvog odobrenja obavještava svoj nadzorni carinski ured na način kako taj ured odredi, kako bi mogao obaviti provjere koje taj ured smatra potrebnim.
- (4) Premještanje robe od jednog do drugog imaooca odobrenja obavlja se podnošenjem carinske deklaracije za postupak unutrašnje obrade (postupak "5151") od strane drugog imaooca odobrenja. U toj deklaraciji (u polje 44) navode se referentni podaci za oba odobrenja za postupak unutrašnje obrade, s tim da se prvo navodi novo odobrenje na koje se roba premješta na način kako je propisano, a referentni podaci o odobrenju sa kojeg se roba premješta navode se kao informacija.
- (5) Prihvatanjem carinske deklaracije iz stava (4) ovog člana završava se postupak unutrašnje obrade za prvog imaooca odobrenja koji, u propisanom roku, podnosi razdužni list za završetak "prvog" postupka unutrašnje obrade vezanog za njegovo odobrenje.
- (6) Imalac drugog odobrenja, radi evidencije, mora prvom imaoocu odobrenja dostaviti prihvaćenu deklaraciju iz stava (4) ovog člana, elektronski ili na drugi među njima dogovoren način.
- (7) Odmah po prispjeću robe ili proizvoda u prostorije drugog imaooca odobrenja obavještava se nadzorni carinski ured, a dobijeni proizvodi ili roba u nepromijenjenom stanju unose se u evidenciju o robi u skladu sa članom 203. Odluke. Prilikom dopreme robe neće se zahtijevati dopunska carinska deklaracija.
- (8) Kod premještanja robe od jednog do drugog imaooca odobrenja primjenjuje se i Prilog 55. Odluke.
- (9) Shodno članu 367. stav (4) Odluke, kod premještanja robe, za mogući dug odgovoran je prvi imalac odobrenja do trenutka prihvatanja carinske deklaracije imaooca drugog odobrenja iz stava (4) ovog člana.
- (10) Postupak unutrašnje obrade može se, u opravdanim slučajevima (na primjer, za preostalu uvoznju robu po isteku roka važenja odobrenja), završiti i premještanjem (prijenosom) robe sa jednog na drugo odobrenje za unutrašnju obradu istog imaooca odobrenja. U tom slučaju:
 - a) postupak unutrašnje obrade po odobrenju sa kojeg se roba koja je u pitanju prenosi na drugo odobrenje završava se prihvatanjem nove carinske deklaracije (postupak "5151") za tu robu na drugo odobrenje, a imalac odobrenja, u propisanom roku, podnosi razdužni list radi završetka postupka unutrašnje obrade vezanog za njegovo odobrenje sa kojeg robu prenosi na drugo odobrenje,
 - b) u carinskoj deklaraciji za postupak unutrašnje obrade (postupak "5155"), u polju 44, upisuje se i oznaka "UO/O roba" propisana članom 402. stav (1) Odluke, te referentni podaci za oba odobrenja za postupak unutrašnje obrade, s tim da se prvo navodi odobrenje na koje se roba prenosi na način kako je propisano, a

referentni podaci o odobrenju sa kojeg se roba prenosi navode se kao informacija.

Član 45.

(Završetak postupka unutrašnje obrade puštanjem u slobodan promet)

- (1) Postupak unutrašnje obrade po sistemu odgođenog plaćanja može, izuzetno, biti završen i puštanjem u slobodan promet dobijenih proizvoda ili robe u nepromijenjenom stanju, pri čemu treba razlikovati sljedeće situacije:
 - a) puštanje u slobodan promet određene količine dobijenih proizvoda ili robe u nepromijenjenom stanju bez podnošenja carinske deklaracije (unaprijed odobrenjem odobreno puštanje u skladu sa članom 398. Odluke, uz naknadno podnošenje carinske deklaracije) i
 - b) puštanje u slobodan promet dobijenih proizvoda ili robe u nepromijenjenom stanju podnošenjem carinske deklaracije (kada nije unaprijed odobreno puštanje).
- (2) Imalac odobrenja može pustiti u slobodan promet određenu količinu dobijenih proizvoda ili robe u nepromijenjenom stanju bez podnošenja carinske deklaracije u skladu sa stavom (1) tačka a) ovog člana ako mu je odobrenjem, u skladu sa članom 398. Odluke, unaprijed odobreno puštanje u slobodan promet bez podnošenja carinske deklaracije, ne dovodeći u pitanje mjere zabrane ili ograničenja. U tom slučaju, postupanje je sljedeće:
 - a) smatra se da su pušteni u slobodan promet u trenutku isteka roka za završetak postupka, ako im prije toga nije određeno carinski odobreno postupanje ili upotreba,
 - b) imalac odobrenja, za dobijene proizvode ili robu u nepromijenjenom stanju koju je stvarno pustio u slobodan promet, otpusnom carinskom uredu podnosi carinsku deklaraciju za taj postupak do isteka odobrenog roka za završetak postupka unutrašnje obrade. Ako je količina dobijenih proizvoda ili robe u nepromijenjenom stanju koje se puštaju u slobodan promet poznata tek nakon završetka postupka, carinska deklaracija za puštanje u slobodan promet podnosi se prije podnošenja razdužnog lista,
 - c) po carinskoj deklaraciji iz tačke b) ovog stava carinski dug obračunava se primjenom čl. 139. ili 140. Zakona ovisno od situacije, a uz deklaraciju podnosi se i obračun kompenzatorne kamate u slučajevima u kojima to, shodno članu 372. Odluke, odgovara. Podaci o obračunatoj kompenzatornoj kamati, radi naplate, upisuju se u deklaraciju na način propisan pravilima o popunjavanju carinske deklaracije,
 - d) razdužni list podnosi se u propisanom roku od 30 dana od isteka roka za završetak postupka unutrašnje obrade, koji sadrži i podatke o carinskoj deklaraciji iz tačke b) ovog stava,
 - e) shodno članu 398. stav (2) Odluke, u svrhu primjene člana 243. st. (1) i (2) Zakona, smatra se da je carinska deklaracija za puštanje robe u slobodan promet podnijeta i prihvaćena te puštanje robe odobreno u trenutku podnošenja razdužnog lista za završetak postupka,
 - f) dobijeni proizvodi ili roba u nepromijenjenom stanju postaju domaćom robom od trenutka njihovog puštanja u promet,
 - g) nadzorni carinski ured, u provođenju mjera carinskog nadzora i kontrole postupka unutrašnje obrade, posebnu pažnju usmjerit će na imaoce ovih odobrenja.

Primjer: Imaocu odobrenja "A" je, odobrenjem za unutrašnju obradu po sistemu odgođenog plaćanja, unaprijed

odobreno puštanje u slobodan promet određene količine dobijenih proizvoda ili robe u nepromijenjenom stanju bez carinske deklaracije, sa rokom za završetak postupka od tri mjeseca.

Imalac odobrenja, po carinskoj deklaraciji od 01.09.2022. godine stavio je u postupak unutrašnje obrade ("51") 1.000 kg žice za izradu armaturne mreže.

U periodu od 01.09.2022. do 30.11.2022. godine, imalac odobrenja može robu puštati u slobodan promet bez podnošenja carinske deklaracije, s tim da je, radi završetka postupka "51", obavezan podnijeti:

- carinsku deklaraciju za postupak "4051" (kojom može obuhvatiti sva puštanja u slobodan promet u navedenom periodu): najkasnije do isteka roka za završetak postupka "51" (do 30.11.2022. godine), ili prije podnošenja razdužnog lista u slučaju iz stava (2) tačka b) druga rečenica ovog člana, i
 - razdužni list: u propisanom roku od 30 dana od dana isteka roka za završetak postupka unutrašnje obrade (do 30.12.2022. godine).
- (3) Puštanje u slobodan promet dobijenih proizvoda ili robe u nepromijenjenom stanju bez podnošenja carinske deklaracije (stav (1) tačka a) ovog člana) može se unaprijed odobriti imaoocu odobrenja koji u svemu poštuje pravila unutrašnje obrade, ali najviše do 20% uvozne robe koja je stavljena u postupak unutrašnje obrade po predmetnom odobrenju.
 - (4) U slučaju iz stava (1) tačka b) ovog člana, to jest kada puštanje u slobodan promet nije unaprijed odobreno odobrenjem, imalac odobrenja, prije puštanja robe u slobodan promet, otpusnom carinskom uredu podnosi carinsku deklaraciju za puštanje u slobodan promet, sa dokumentima potrebnim za provođenje postupka po toj deklaraciji, na odlučivanje. Prihvatanje deklaracije smatra se odobrenjem.
 - (5) Ako imalac odobrenja u slučaju iz stava (4) ovog člana ne podnese carinsku deklaraciju za puštanje u slobodan promet, to jest pusti robu u slobodan promet bez odobrenja carinskog ureda, tada se smatra da je carinski dug nastao shodno članu 228. stav (1) tačka a) Zakona neispunjavanjem obaveza preuzetih stavljanjem robe u postupak unutrašnje obrade. U tom slučaju, nadzorni carinski ured po službenoj dužnosti poduzima radnje u cilju obračuna i naplate duga i pripadajućih kamata. Navedeno ne isključuje primjenu važećih kaznenih propisa radi nepoštovanja obaveza propisanih za postupak u koji je roba stavljena, ako su se za to stekli propisani uvjeti.
 - (6) Shodno članu 399. Odluke, ako se dobijeni proizvodi puštaju u slobodan promet, podaci u polju 15, 16, 34, 41 i 42 carinske deklaracije odnose se na uvoznu robu sadržanu u količini dobijenih proizvoda koji se puštaju u slobodan promet. Potrebni podaci mogu se pružiti i putem Informativnog obrasca INF 1 ili u bilo kojem drugom dokumentu priloženom uz carinsku deklaraciju.

Član 46.

(Puštanje u slobodan promet sporednih dobijenih proizvoda)

- (1) Za sporedne dobijene proizvode iz Priloga 57. Odluke (Lista sporednih dobijenih proizvoda koji podliježu pripadajućim uvoznim dažbinama) koji nastaju iz procesa obrade navedenih u koloni (2) te liste, a koji su, na traženje imaooca odobrenja, navedeni u odobrenju, imalac odobrenja, po svom izboru, određuje novo carinski odobreno postupanje ili upotrebu (može ih pustiti u slobodan promet, ponovno izvesti ili izvesti, uništiti (tretirati ili odložiti ako je u pitanju otpad, shodno propisima koji reguliraju upravljanje otpadom) pod carinskim nadzorom ili im

- odrediti neko drugo carinsko odobreno postupanje ili upotrebu). Pri tome treba voditi računa o prirodi proizvoda, kao i o zabranama i ograničenjima predviđenim drugim propisima.
- (2) Sporedni dobijeni proizvodi iz Priloga 57. Odluke koji su navedeni u odobrenju mogu se pustiti u slobodan promet i to samo u količini srazmjerno izvezenom dijelu glavnih dobijenih proizvoda. Na te proizvode carinski dug obračunava se shodno članu 140. stav (1) tačka a) Zakona, što znači da se taj dug obračunava na osnovu elemenata (vrsta, tarifna oznaka, carinska vrijednost, carinska stopa, kurs valute) koji važe za te proizvode u momentu prihvatanja carinske deklaracije za njihovo puštanje u slobodan promet, osim ako deklarant zahtijeva da se carinski dug obračuna u skladu sa članom 139. Zakona.
- (3) Shodno članu 372. stav (4) tačka e) Odluke, pri puštanju u slobodan promet sporednih dobijenih proizvoda iz Priloga 57. Odluke, pod uvjetom da je njihova količina srazmjerna količini izvezenih glavnih dobijenih proizvoda, ne naplaćuje se kompenzatorna kamata.

Primjer obračuna carinskog duga za sporedne dobijene proizvode:	Imalac odobrenja uvozi: 1000 kg živih krava za klanje.
	Na osnovu normativa proizvodnje, od 1000 kg živih krava proizvodi se:
	- 600 kg mesa (glavni dobijeni proizvod) i
	- 100 kg kože, 100 kg masnoće, 180 kg kostiju i 20 kg krvi (sporedni dobijeni proizvod).
	Imalac odobrenja, nakon izvoza 600 kg mesa, u roku za završetak postupka unutrašnje obrade navedenom u odobrenju, može prijaviti za puštanje u slobodan promet sporedne dobijene proizvode uz obračun carinskog duga primjenom člana 140. stav (1) tačka a) Zakona, bez naplate kompenzatorne kamate.
	Ako imalac odobrenja, u odobrenom roku za završetak postupka unutrašnje obrade, izveze 300 kg mesa, tada može pustiti u slobodan promet samo 50% količine sporednih dobijenih proizvoda uz obračun carinskog duga primjenom člana 140. stav (1) tačka a) Zakona, to jest 50 kg kože, 50 kg masnoće, 90 kg kostiju i 10 kg krvi.
	Za ostalu količinu sporednih dobijenih proizvoda koji se puštaju u slobodan promet carinski dug se obračunava primjenom člana 139. stav (1) Zakona, uz obračun i naplatu pripadajuće kompenzatorne kamate.

- (4) Za nekorisni otpad koji ne podliježe primjeni propisa koji reguliraju upravljanje otpadom ne podnosi se carinska deklaracija, već se prema potrebi uništava pod carinskim i prema potrebi nadzorom drugog organa, ovisno od prirode otpada i načina njegovog uništenja, o čemu postupajući carinski organ sačinjava zapisnik.

Član 47.

(Razdužni list)

- (1) Shodno članu 374. Odluke, imalac odobrenja za postupak unutrašnje obrade po sistemu odgođenog plaćanja obavezan je, za svaku pojedinu carinsku deklaraciju po kojoj je roba stavljena u postupak unutrašnje obrade, podnijeti razdužni list u roku od 30 dana, računajući od dana isteka roka za završetak postupka unutrašnje obrade, neovisno primjenjuje li se ili ne objedinjavanje rokova u skladu sa članom 136. stav (2) Zakona (vidi čl. 19. i 27. stav (4) ovog uputstva). Podnošenje razdužnog lista je obaveza imaoca odobrenja koju je preuzeo stavljanjem robe u postupak unutrašnje obrade.
- (2) Shodno članu 374. stav (2) Odluke, ako to posebne okolnosti opravdavaju, nadzorni carinski ured može produžiti rok iz stava (1) ovog člana i u slučaju da je prvobitni rok istekao, za još 30 dana.
- (3) Razdužni list (ogledni primjer obrasca razdužnog lista dat je u Prilogu 2. ovog uputstva) imalac odobrenja podnosi nadzornom carinskom uredu i sadrži sljedeće podatke, osim ako taj ured ne odredi drugačije:
- referentne podatke o odobrenju,
 - količinu svake vrste uvozne robe za koju se završava postupak unutrašnje obrade,
 - tarifnu oznaku za uvoznu robu,
 - za uvoznu robu važeće stope carine i, prema potrebi, njenu carinsku vrijednost,
 - podatke o carinskim deklaracijama na osnovu kojih je uvozna roba bila stavljena u postupak,
 - vrstu i količinu dobijenih ili obrađenih proizvoda ili robe u nepromijenjenom stanju i carinski odobreno postupanje ili upotrebu koji su im određeni, te podatke o carinskim deklaracijama ili drugim carinskim dokumentima i svim ostalim dokumentima, koji se odnose na završetak postupka i rok za završetak,
 - vrijednost dobijenih ili obrađenih proizvoda, ako se za završetak postupka primjenjuje vrijednosna metoda,
 - normativ proizvodnje,
 - iznos uvoznih dažbina, koje treba platiti, vratiti ili otpustiti i, prema potrebi, svaku kompenzatornu kamatu koju treba platiti. Kada se taj iznos odnosi na primjenu člana 398. Odluke (unaprijed odobreno puštanje u slobodan promet), potrebno ga je posebno iskazati.
- (4) Nadzorni carinski ured vrši provjeru razdužnog lista koja se sastoji od kontrole carinskih deklaracija o završetku postupka unutrašnje obrade na koje se odnosi razdužni list prema odobrenom normativu proizvodnje, uključujući i provjeru stvarnog fizičkog istupa robe iz carinskog područja BiH (potvrđivanje istupa, na način kako je propisano) za svaku izvoznju carinsku deklaraciju obuhvaćenu razdužnim listom. Rezultate provjere taj ured upisuje u razdužni list (polje namijenjeno za službenu upotrebu), a potom obavještava imaoca odobrenja.
- (5) U podnijetom razdužnom listu, imalac odobrenja mora dokazati da je za svu robu u postupku unutrašnje obrade (dobijeni proizvodi ili roba u nepromijenjenom stanju) određeno novo carinski odobreno postupanje ili upotreba, u skladu sa carinskim deklaracijama navedenim u istom u svrhe završetka postupka, što nadzorni carinski ured utvrđuje u postupku provjere i prihvatanja podnijetog razdužnog lista. Iz obračuna jasno mora biti vidljiva količina uvozne robe koja je stavljena u postupak unutrašnje obrade za proizvodnju dobijenih proizvoda po carinskoj deklaraciji za koju se podnosi razdužni list i količina uvozne robe koja je prema normativu zaista sadržana u dobijenim proizvodima, odnosno koja je za njih upotrijebljena.
- (6) Ako je na osnovu jednog odobrenja, roba stavljena u postupak unutrašnje obrade po dvije ili više carinskih deklaracija, te se deklaracije razdužuju za pojedine robe prema redosljedju njihovog prihvatanja. Ako se pri kontroli završetka postupka unutrašnje obrade utvrdi da je za određenu robu nastao carinski dug, smatrat će se da je u pitanju roba iz carinske deklaracije koja je prva ostala nerazdužena (član 373. Odluke).
- (7) Ako evidencija o robi iz člana 26. ovog uputstva, koju imalac odobrenja vodi za potrebe postupka unutrašnje obrade, carinskim organima pruža sve potrebne podatke za kontrolu odvijanja i završetka postupka unutrašnje obrade, ista se može prihvatiti kao razdužni list.

GLAVA V. CARINSKI DUG I KOMPENZATORNA KAMATA

Član 48.

(Dokaz o porijeklu i obračun carinskog duga kod primjene "no drawback" pravila)

- (1) Shodno članu 241. Zakona, ako je međunarodnim sporazumom zaključenim između BiH i drugih država predviđeno odobravanje preferencijalne carinske stope pri uvozu robe porijeklom iz BiH u te države, u skladu sa tim sporazumima, ako je roba dobijena u postupku unutrašnje obrade (dobijeni proizvodi), roba koja nije porijeklom iz BiH ili države sa kojom je zaključen sporazum, a sadržana je u robi sa porijeklom, podliježe plaćanju odgovarajućih uvoznih dažbina (primjena pravila "zabrana povrata carine ili izuzeća od plaćanja carine" - "no drawback" pravilo), ako je predviđeno sporazumom koji je u pitanju). Uvozni carinski dug nastaje ovjerom dokumenta (dokaza o porijeklu) potrebnog za dobijanje takve preferencijalne tarifne stope u drugoj državi.
- (2) Uvozni carinski dug iz stava (1) ovog člana nastaje u momentu prihvatanja izvozne carinske deklaracije za predmetne dobijene proizvode.
- (3) Visina uvoznih dažbina (carina) koja odgovara carinskom dugu utvrđuje se na isti način kao da se radi o carinskom dugu koji bi nastao da je u tom momentu prihvaćena carinska deklaracija za puštanje uvozne robe u slobodan promet u svrhu završetka postupka unutrašnje obrade.
- (4) Odredbe o "no drawback" pravilu propisuju da materijal bez porijekla upotrijebljen u proizvodnji proizvoda sa porijeklom za koji se izdaje dokaz o porijeklu ne smije podliježati povratu carine ili izuzeću od plaćanja carine bilo koje vrste. To se u pravilu odnosi na obavezu plaćanja carine na sve materijale bez porijekla upotrijebljene u izradi dobijenog proizvoda koji se izvozi sa preferencijalnim porijeklom prema odredbama pojedinih ugovora (sporazuma) o slobodnoj trgovini (u dijelu Protokola o porijeklu) kojim je predviđeno "no drawback" pravilo. U tom smislu, navedena obaveza imaoca odobrenja sastoji se ili u zabrani zahtjeva za povrat plaćene carine (u slučaju uvoza repromaterijala u okviru postupka unutrašnje obrade po sistemu povrata dažbina) ili u plaćanju carine (u slučaju uvoza repromaterijala u okviru postupka unutrašnje obrade po sistemu odgođenog plaćanja), što se jednako primjenjuje i kada se postupak unutrašnje obrade odvija u slobodnoj zoni.
- (5) Ako imalac odobrenja dobijene proizvode nastale u postupku unutrašnje obrade po sistemu odgođenog plaćanja ponovno izvozi u državu ugovornicu sa kojom je ugovoreno "no drawback" pravilo (i ako dobijeni proizvodi zadovoljavaju odredbe o sticanju preferencijalnog porijekla pri izvozu u tu državu ugovornicu) i traži izdavanje dokaza o porijeklu, za iste se može izdati dokaz o porijeklu (neovisno koji dokaz o porijeklu je u pitanju) samo ako se prethodno za robu ili dio robe bez porijekla sadržanu u tim dobijenim proizvodima plati carina (ne i porez na dodanu vrijednost), koja čini uvozni carinski dug iz stava (1) ovog člana.
- (6) Radi obračuna i plaćanja carine po "no drawback" pravilu u slučaju iz stava (5) ovog člana podnosi se obračunska carinska deklaracija po kojoj se postupa kako slijedi:
 - a) u ovom slučaju, obračunska carinska deklaracija koristi se isključivo u svrhu podnošenja carinske deklaracije radi obračuna i naplate carine shodno članu 241. Zakona ("no drawback" pravilo), te se stoga ne radi o puštanju robe u slobodan promet,
 - b) u prvu podjelu polja 37 obračunske carinske deklaracije upisuje se šifra "4051", a u drugu podjelu tog polja upisuje se šifra propisana za primjenu člana 241. Zakona - pravilo "no drawback",
 - c) kod primjene "no drawback" pravila obaveza plaćanja carine nastaje u trenutku ponovnog izvoza dobijenih proizvoda, a ista se, shodno članu 241. stav (4) Zakona, obračunava na osnovu podataka o robi (ili dio robe) bez porijekla (vrsta, tarifna oznaka, vrijednost, koji podaci su navedeni u carinskoj deklaraciji po kojoj je roba bez porijekla koja je u pitanju stavljena u postupak unutrašnje obrade po sistemu odgođenog plaćanja) sadržanoj u količini dobijenih proizvoda koji se ponovno izvoze nakon postupka unutrašnje obrade po sistemu odgođenog plaćanja, a po konvencionalnoj stopi carine predviđenoj Carinskom tarifom BiH (bez obzira koja konvencionalna stopa carine je u pitanju),
 - d) u pogledu plaćanja carine obračunate u primjeni "no drawback" pravila po obračunskoj carinskoj deklaraciji primjenjuju se uobičajena pravila kao kod postupka puštanja robe u slobodan promet (plaćanje odmah ili osiguranje plaćanja),
 - e) uz obračunsku carinsku deklaraciju podnosi se i obračun carine koji sadrži sve relevantne podatke (podatke o odobrenju, o imaoocu odobrenja, carinskoj deklaraciji po kojoj je roba stavljena u postupak unutrašnje obrade, podatke o dobijenim proizvodima i uvoznju robi bez porijekla koja je, prema normativu, sadržana u dobijenim proizvodima koji se ponovno izvoze, obračun carine i iznos carine i prema potrebi drugo, te potpis i ovjeru podnosioca obračuna),
 - f) obračunska carinska deklaracija prilaže se uz carinsku deklaraciju za ponovni izvoz.
- (7) U okviru unutrašnje obrade po sistemu povrata dažbine "no drawback" pravilo znači da ne postoji povrat carine (uvoznih dažbina) plaćene na uvoznu robu ili dio robe bez porijekla a koja je sadržana u dobijenim proizvodima koji su, uz dokaz o porijeklu (neovisno koji dokaz o porijeklu je u pitanju), izvezeni u državu ugovornicu sa kojom je ugovoreno "no drawback" pravilo. To znači da se u navedenom slučaju (po podnijetom zahtjevu za povrat ili otpust uvoznih dažbina u ovom sistemu unutrašnje obrade) od iznosa carine za povrat ili otpust oduzima iznos carine ("no drawback" pravilo) koji se odnosi na robu bez porijekla sadržanu u tim dobijenim proizvodima, o čemu se mora izvršiti provjera kod nadležnog otpusnog i nadzornog carinskog ureda.
- (8) Carinska deklaracija za ponovni izvoz ili izvoz dobijenih proizvoda u neku od država ugovornica sa kojom je ugovoreno "no drawback" pravilo, ako je primijenjeno "no drawback" pravilo, popunjava se u skladu sa propisima kojima je regulirano pitanje popunjavanja carinske deklaracije, uzimajući u obzir specifičnosti kod završetka postupka unutrašnje obrade i sljedeće:
 - a) u polje 44 te deklaracije, pored ostalih podataka, upisuju se, uz odgovarajuću propisanu šifru, referentni podaci o izdatom dokazu o porijeklu, zatim MRN broj i datum obračunske carinske deklaracije iz stava (6) ovog člana, koja se prilaže uz izvoznju carinsku deklaraciju, referentni podaci o predmetnom odobrenju za postupak unutrašnje obrade, te oznaka: "čl 241 ZCP-no drawback" (a u nedostatku prostora upisuje se u polje 31),
 - b) ako je, kao dokaz o porijeklu, izdato Uvjerjenje o kretanju EUR.1, otpusni carinski ured u polje D/J i

inspekcijski akt izvozne carinske deklaracije navodi napomenu: "izdat EUR.1".

- (9) U slučaju naknadnog izdavanja dokaza o porijeklu za dobijene proizvode koji su ponovno izvezeni ili izvezeni u neku od država ugovornica sa kojima je ugovoreno "no drawback" pravilo, prvo se mora utvrditi da li su, u trenutku prihvatanja izvozne carinske deklaracije, ti proizvodi zadovoljavali odredbe o sticanju preferencijalnog porijekla i da li je na osnovu raspoloživih podataka i dokumenata moguće utvrditi da opis robe u dokazu o porijeklu čija se ovjera traži nedvosmisleno odgovara opisu dobijenim proizvodima u trenutku njihovog izvoznog carinjenja, te prije izdavanja dokaza o porijeklu:

- a) ako je bio ponovni izvoz nakon unutrašnje obrade po sistemu odgođenog plaćanja: mora se obračunati i platiti (ili osigurati plaćanje) carina po "no drawback" pravilu, u koju svrhu se podnosi obračunska carinska deklaracija,
- b) ako je bio izvoz dobijenih proizvoda po sistemu povrata: tada važe pravila kako je navedeno u stavu (7) ovog člana. Međutim, ako je već izvršen povrat carine prije naknadnog izdavanja dokaza o porijeklu, tada se mora obračunati carina po "no drawback" pravilu jednako kao kada je u pitanju ponovni izvoz nakon unutrašnje obrade po sistemu odgođenog plaćanja, u koju svrhu se podnosi obračunska carinska deklaracija,
- c) u slučaju iz tač. a) i b) ovog stava, ako se naknadno izdaje dokaz o porijeklu, otpusni (izvozni) carinski ured podatke o izdatom dokazu o porijeklu robe (ako se naknadno izdaje izjava o porijeklu robe, primjerak iste izvoznik odnosno imalac odobrenja dostavlja tom uredu) i podatke o obračunskoj carinskoj deklaraciji (gdje se podnosi) upisuje u inspekcijski akt izvozne carinske deklaracije koja je u pitanju, kao i na samoj izvoznoj carinskoj deklaraciji (polje D/J) i odlaže ih uz tu deklaraciju.

- (10) Pravilo "no drawback" ne primjenjuje se u slučaju kada se unutrašnja obrada razdužuje stavljanjem dobijenih proizvoda u postupak carinskog skladištenja, odnosno smještajem u slobodnu zonu. Ako se, pri ponovnom izvozu dobijenih proizvoda koji su nakon postupka unutrašnje obrade bili u postupku carinskog skladištenja, odnosno smješteni u slobodnoj zoni, traži izdavanje dokaza o bh. porijeklu, tada će za robu bez porijekla sadržanu u tim proizvodima, ako se isti ponovno izvoze u neku od država ugovornica sa kojima je ugovoreno "no drawback" pravilo, nastati obaveza plaćanja carine i podnošenja obračunske carinske deklaracije po pravilu "no drawback". Navedene obaveze nastaju i u slučaju kada se postupak unutrašnje obrade koja se obavlja u slobodnoj zoni po sistemu odgođenog plaćanja završava ponovnim izvozom dobijenih proizvoda iz slobodne zone koje prati dokaz o bh. porijeklu.

Član 49.

(Opće i posebno pravilo obračuna carinskog duga u postupku unutrašnje obrade)

- (1) Opće pravilo obračuna carinskog duga nastalog u postupku unutrašnje obrade regulirano je članom 139. Zakona.
- (2) Shodno članu 139. stav (1) Zakona, ako za robu stavljen u postupak unutrašnje obrade nastane carinski dug, iznos tog duga utvrđuje se na osnovu elemenata za određivanje visine uvoznih dažbina (vrsta, tarifna oznaka, stopa carine, carinska vrijednost, kurs valute), koji su važili za uvoznu robu

na dan prihvatanja carinske deklaracije po kojoj je ta roba stavljena u postupak unutrašnje obrade.

Primjer:	Imalac odobrenja, po carinskoj deklaraciji za postupak unutrašnje obrade prihvaćenoj dana 20.09.2022. godine, uvozi 10.000 m ² pamučne tkanine za proizvodnju pantalona, sa sljedećim elementima:
	- vrijednost uvozne robe: 50.000,00 KM
	- carinska stopa: 10%
	- rok za završetak postupka određen odobrenjem: 6 mjeseci
	- datum završetka postupka po navedenoj deklaraciji je: 20.03.2023. godine.
	Odobrenjem je unaprijed odobreno puštanje u slobodan promet bez podnošenja carinske deklaracije (član 45. ovog uputstva).
	Rok za podnošenje razdužnog lista nadzornom carinskom uredu ističe: 19.04.2023. godine.
	U razdužnom listu stoji da je, kao dobijeni proizvod, izvezeno uvozne robe: 7.000 m ² .
	Dana 17.04.2023. godine, podnijeta je carinska deklaracija za puštanje u slobodan promet preostale uvozne robe (3.000 m ² pamučne tkanine), za koju je to puštanje unaprijed odobreno.
	Istog dana podnijet je i razdužni list za carinsku deklaraciju o postupku unutrašnje obrade prihvaćenoj dana 20.09.2022. godine.
	Obračun uvoznih dažbina (carine) i kompenzatorne kamate za uvoznu robu puštenu u slobodan promet (3.000 m ² pamučne tkanine):
	- vrijednost robe puštene u slobodan promet iznosi: 15.000 KM
	- uvozne dažbine za plaćanje: 15.000 x 10% = 1.500 KM
	- kompenzatorna kamata za plaćanje:
	- stopa kamate: na primjer 12% za prvo polugodište 2023., koja stopa je, shodno članu 372. stav (3) Odluke, primjenjiva u datom primjeru,
	- period za obračun kamate: od 01.10.2022. do 31.03.2023. = 6 mjeseci (1.500 x 12 x 6) : (100 x 12) = 90 KM.
	Ukupno za platiti uvoznih dažbina i kompenzatorne kamate: 1.500 + 90 = 1.590 KM.

- (3) Shodno članu 139. stav (2) Zakona, ako je, u momentu prihvatanja carinske deklaracije za postupak unutrašnje obrade, uvozna roba ispunjavala uvjete za primjenu preferencijalne carinske stope u okviru tarifnih kvota ili gornjeg tarifnog limita, ta roba ispunjava uvjete za svaku preferencijalnu carinsku stopu koja važi za istovjetnu robu u vrijeme prihvatanja carinske deklaracije za puštanje te robe u slobodan promet.

Primjer:	Po carinskoj deklaraciji za postupak unutrašnje obrade, prihvaćenoj 01.09.2022. godine, prijavljeno je za taj postupak 1000 kg mesa (tarifna oznaka 0203 22 19 00) za koje tog dana ima raspoložive kvote i prati ga, na primjer, Uvjerenje o kretanju EUR.1 iz Republike Turske kojeg je prijavni carinski ured prihvatio kao valjan.
	Dana 30.11.2022. godine za uvozno meso nastaje carinski dug u postupku unutrašnje obrade, jer postupak unutrašnje obrade započet po carinskoj deklaraciji od 01.09.2022. godine nije završen u odobrenom roku ponovnog izvoza.
	Preferencijalni tretman za uvozno meso u ovom slučaju može se koristiti ako na dan 30.11.2022. godine ima raspoložive kvote za identičnu robu, to jest za meso iz tarifne oznake 0203 22 19 00.
	U tom slučaju, količina uvoznog mesa za koje nastaje carinski dug oduzet će se od preostale raspoložive kvote za identičnu robu na dan 30.11.2022. godine. To znači da u trenutku nastanka carinskog duga za uvozno meso postojeća kvota za identičnu robu (dakle meso iz tarifne oznake 0203 22 19 00) iz Republike Turske treba da je još uvijek otvorena i da ima na raspolaganju dovoljna količina od koje će se oduzeti količina uvoznog mesa za koju je nastao carinski dug.
	U protivnom, obračunava se i naplaćuje carinski dug po konvencionalnoj stopi carine predviđenoj Carinskom tarifom BiH.

- (4) Posebno pravilo obračuna carinskog duga za dobijene proizvode nastale u postupku unutrašnje obrade regulirano je članom 140. Zakona.
- (5) Ako imalac odobrenja dobijenim proizvodima ili uvoznoj robi u nepromijenjenom stanju, u odobrenom roku za završetak postupka, ne odredi novo carinski odobreno

postupanje ili upotrebu, nastaje carinski dug shodno članu 228. stav (1) tačka a) Zakona. U tom slučaju:

- a) nadzorni carinski ured obračunava dug i kompenzatornu kamatu gdje je primjenjiva, koji obračun dostavlja imalcu odobrenja kako bi o istom mogao dati svoje izjašnjenje, u roku koji mu za to odredi,
- b) ako se imalac odobrenja pismeno izjasni da na dostavljeni obračun duga i kompenzatorne kamate nema primjedbi odnosno da isti prihvata bez primjedbi, tada nadzorni carinski ured vrši knjigovodstveno evidentiranje zaduženja po osnovu obračunatog duga na propisani način, te izdaje račun za obračunati dug koji, zajedno sa obračunom duga, dostavlja imalcu odobrenja na plaćanje,
- c) ako imalac odobrenja na dostavljeni obračun duga i kompenzatorne kamate pismeno iznese određene primjedbe odnosno izrazi neslaganja, te ako iste može otkloniti nadzorni carinski ured i nakon toga obračun duga prihvati imalac odobrenja, tada taj ured postupa kao u slučaju iz tačke b) ovog stava. U protivnom, predmet dostavlja na rješavanje u upravnom postupku Odsjeku za carinske poslove regionalnog centra kojem organizaciono pripada.

Član 50.

(Obračun kompenzatorne kamate)

- (1) Ako se dobijeni proizvodi ili roba u nepromijenjenom stanju nakon postupka unutrašnje obrade puštaju u slobodan promet, pri čemu nastaje carinski dug, na iznos obračunatog nastalog carinskog duga (carine) obračunava se i naplaćuje kompenzatorna kamata.
- (2) Kompenzatorna kamata obračunava se mjesečno, počev od prvog dana mjeseca nakon mjeseca u kojem je uvozna roba, za koju je nastao carinski dug, prvi put stavljena u postupak unutrašnje obrade, pa do posljednjeg dana u mjesecu u kojem je carinski dug nastao. Kompenzatorna kamata obračunava se po stopi koja je u primjeni dva mjeseca prije mjeseca u kojem je nastao carinski dug.
- (3) Ako su u okviru postupka unutrašnje obrade (sistem povrata) dobijeni proizvodi ili roba u nepromijenjenom stanju iz člana 147. stav (4) Zakona pušteni u slobodan promet, iznos uvoznih dažbina koji je vraćen ili otpušten smatra se iznosom carinskog duga, a period za koji se obračunava kompenzatorna kamata počinje prvog dana mjeseca nakon mjeseca u kojem je izvršen povrat ili otpust uvoznih dažbina (član 372. stav (5) Odluke).

Primjer:

Imalac odobrenja za postupak unutrašnje obrade po sistemu povrata, dana 10.09.2022. godine, dobijeni proizvod smješta u carinsko skladište, u namjeri da isti naknadno izveze iz carinskog područja BiH.

Imalac odobrenja, dana 15.09.2022. godine, nadzornom carinskom uredu podnosi zahtjev za povrat plaćenih uvoznih dažbina.

Nadzorni carinski ured odobrava povrat plaćenih uvoznih dažbina i isti je izvršen dana 22.09.2022. godine.

Dobijeni proizvod koji je smješten u carinsko skladište radi naknadnog izvoza iz carinskog područja BiH, pušta se u slobodan promet dana 27.12.2022. godine, u kom slučaju:

- carinski dug čini iznos vraćenih uvoznih dažbina,
 - na iznos tog carinskog duga obračunava se i naplaćuje kompenzatorna kamata za period od 01.10.2022. godine do 31.12.2022. godine, po kamatnoj stopi koja je važila dva mjeseca prije mjeseca u kojem je nastao carinski dug.
- (4) Ako se za dobijene proizvode ili robu u nepromijenjenom stanju postupak unutrašnje obrade po sistemu odgođenog

plaćanja završava njihovim stavljanjem u jedan od postupaka s odgođenim plaćanjem (na primjer, u postupak carinskog skladištenja, postupak privremenog uvoza) ili smještajem u slobodnu zonu, ali uvijek s namjerom ponovnog izvoza, kompenzatorna kamata se obračunava i naplaćuje i u slučaju kada se dobijeni proizvodi ili roba, nakon tog novog postupka s odgođenim plaćanjem ili smještaja u slobodnu zonu, puštaju u slobodan promet.

- (5) Slučajevi u kojima se ne naplaćuje kompenzatorna kamata propisani su članom 372. stav (6) Odluke.
- (6) Kod postupka unutrašnje obrade, pri kojem zbog brojnih vrsta uvozne robe i/ili dobijenih proizvoda, primjena st. (2) do (5) člana 372. Odluke nije ekonomična, nadzorni carinski ured, na zahtjev zainteresiranog lica, može dozvoliti korištenje pojednostavljene metode obračuna kompenzatorne kamate koja daje slične rezultate.

GLAVA VI. POSTUPAK OBRADE IZVAN CARINSKOG PODRUČJA BIH

Član 51.

(Postupak obrade izvan carinskog područja BiH)

- (1) Shodno članu 141. Zakona, dobijeni proizvodi ili roba u nepromijenjenom stanju, djelimično ili u cjelini, mogu se privremeno izvesti radi daljnje obrade izvan carinskog područja BiH, uz odobrenje izdavaoca odobrenja u skladu sa uvjetima propisanim za postupak vanjske obrade.
- (2) Odobreni postupak obrade izvan carinskog područja BiH odvija se prema propisima koji se odnose na postupak vanjske obrade, što upućuje da je potrebno i odobrenje za vanjsku obradu, koje može biti posebno odobrenje s pozivom na odobrenje za postupak unutrašnje obrade za odnosnu robu, u kom slučaju se postojeće odobrenje za postupak unutrašnje obrade mora dopuniti podacima o izdatom odobrenju za postupak vanjske obrade ili se postupak vanjske obrade može odobriti dopunom postojećeg odobrenja za postupak unutrašnje obrade.
- (3) Kod privremenog izvoza robe iz stava (1) ovoga člana podnosi se izvozna carinska deklaracija (postupak "2151" ili "2141") u kojoj se, u polje 44 upisuju referentni podaci o odobrenju za postupak unutrašnje obrade i o odobrenju za postupak vanjske obrade, ako odobrenjem za postupak unutrašnje obrade nije već odobren i postupak vanjske obrade.

Član 52.

(Ponovni uvoz nakon postupka obrade izvan carinskog područja BiH)

- (1) Ako se roba nakon ponovnog uvoza u carinsko područje BiH stavlja u postupak unutrašnje obrade ili neki drugi postupak s odgođenim plaćanjem, tada pri ponovnom uvozu ne nastaje carinski dug, a postupak se dalje odvija po pravilima postupka unutrašnje obrade ili drugog zahtijevanog carinskog postupka s odgođenim plaćanjem u koji je roba stavljena pri ponovnom uvozu.
- (2) Ako se kod ponovnog uvoza nakon vanjske obrade ponovno uvezeni proizvodi puštaju u slobodan promet u BiH, nastaje carinski dug, u kom slučaju se, shodno članu 142. Zakona, naplaćuje sljedeće:
 - a) uvozne dažbine za dobijene proizvode ili robu u nepromijenjenom stanju iz člana 141. Zakona (stav (1) ovog člana), obračunate u skladu sa čl. 139. i 140. Zakona, te
 - b) uvozne dažbine za proizvode ponovno uvezene nakon obrade izvan carinskog područja BiH, čiji se iznos obračunava u skladu sa odredbama koje uređuju postupak vanjske obrade, pod istim uvjetima koji bi bili primijenjeni da su proizvodi izvezeni u

skladu sa tim postupkom (vanjske obrade), bili pušteni u slobodan promet prije tog izvoza.

Primjer:

Imalac odobrenja, po carinskoj deklaraciji za postupak unutrašnje obrade prihvaćenoj dana 15.08.2022. godine, uvezao je pamučno predivo, u vrijednosti 10.000 KM, po carinskoj stopi od 5%, za izradu dobijenog proizvoda - štampana obojena pamučna tkanina.

Na carinskom području BiH obavljeno je tkanje i bojenje tkanine, dok je za štampanje iste imalac odobrenja za postupak unutrašnje obrade zatražio odobrenje za postupak vanjske obrade, te dana 20.11.2022. godine obavio privremeni izvoz robe u okviru vanjske obrade - obojena pamučna tkanina, u vrijednosti od 11.000 KM.

Nakon vanjske obrade obavlja se ponovan uvoz u carinsko područje BiH dobijenog proizvoda - štampana pamučna tkanina, u vrijednosti od 12.000 KM.

Ako se dobijeni proizvod - štampana pamučna tkanina, pri ponovnom uvozu u carinsko područje BiH, stavlja u postupak unutrašnje obrade, tada pri ponovnom uvozu ne nastaje carinski dug, a postupak se dalje odvija po pravilima postupka unutrašnje obrade.

Ako se dobijeni proizvod - štampana pamučna tkanina, pri ponovnom uvozu u carinsko područje BiH pušta u slobodan promet (28.12.2022. godine), tada pri ponovnom uvozu nastaje carinski dug, a obračun se obavlja na sljedeći način:

- uvozne dažbine za pamučno predivo: 10.000 KM x 5% = 500 KM
- uvozne dažbine za štampanu pamučnu tkaninu: 12.000 KM x 10% = 1.200 KM
- uvozne dažbina za obojenu pamučnu tkaninu: 11.000 KM x 10% = 1.100 KM

Razlika: 1.200 KM - 1.100 KM = 100 KM

Ukupno uvoznih dažbina: 500 KM + 100 KM = 600 KM

Kompenzatorna kamata (od 01.09. do 30.11.2022. godine):
 $(600 \times 12 \times 3) / (12 \times 100) = 18 \text{ KM}$

(kamata se obračunava za period kada je roba stavljena u postupak unutrašnje obrade do dana kada je privremeno izvezena u okviru postupka vanjske obrade)

Ukupno za plaćanje: 600 KM (uvozne dažbine) + 18 KM (kompenzatorna kamata) = 618 KM.

GLAVA VII. POSEBNE ODREDBE ZA SISTEM POVRATA

Član 53.

(Postupak unutrašnje obrade po sistemu povrata)

- (1) Kod stavljanja robe u postupak unutrašnje obradu po sistemu povrata primjenjuju se mjere trgovinske politike iz člana 33. stav (1) ovog uputstva i nije potrebna garancija. Međutim, ako se, u roku za završetak postupka unutrašnje obrade po sistemu povrata, dobijeni proizvod ili roba u nepromijenjenom stanju ne izvezu, nadzorni carinski ured poduzima potrebne radnje kojima će osigurati da imalac odobrenja, u tom roku, ispuni trgovinske mjere iz člana 33. stav (2) ovog uputstva.
- (2) Posebne odredbe o postupku unutrašnje obrade po sistemu povrata sadržane su u čl. 143. do 147. Zakona i članu 403. Odluke.
- (3) U okviru sistema povrata ne primjenjuje se član 132. stav (1) tačka b), st. (3) i (5), član 133., član 136. stav (3), član 138. i 139. i član 140. tačka a) alineja 2) i tačka c) Zakona.
- (4) Shodno članu 143. stav (1) Zakona, sistem povrata može se primijeniti na svu robu, osim ako je u trenutku prihvatanja carinske deklaracije za puštanje u slobodan promet:

- a) uvozna roba predmet količinskih uvoznih ograničenja,
 - b) uvozna roba predmet tarifnih kvota,
 - c) za uvoznu robu u okviru mjera poljoprivredne politike propisano podnošenje uvozne ili izvozne dozvole ili certifikata,
 - d) za dobijene proizvode određena izvozna naknada ili druga naknada pri izvozu.
- (5) Postupak unutrašnje obrade po sistemu povrata ne može se primijeniti ni u slučaju navedenom u članu 143. stav (3) Odluke.

Član 54.

(Zahtjev za povrat ili otpust uvoznih dažbina po sistemu povrata)

- (1) Imalac odobrenja za postupak unutrašnje obrade po sistemu povrata ima mogućnost ostvarenja prava na povrat plaćenih uvoznih dažbina ili otpust, nakon izvoza robe ili stavljanja u neko od carinski odobrenih postupanja ili upotrebe iz člana 147. stav (1) tačka b) Zakona, te uz ispunjenje svih uvjeta propisanih za taj postupak, pri uvozu i izvozu robe (vidi čl. 143. do 147. Zakona).
- (2) Povrat uvoznih dažbina po sistemu povrata nije moguć u slučaju navedenom u članu 143. st. (2) i (3) Zakona.
- (3) Uvjeti i način povrata ili otpusta uvoznih dažbina regulirani su članom 147. Zakona, uzimajući u obzir i član 146. Zakona.
- (4) Zahtjev za povrat ili otpust uvoznih dažbina:
 - a) ako su ispunjeni odgovarajući uvjeti iz člana 147. Zakona, imalac odobrenja za postupak unutrašnje obrade po sistemu povrata može, shodno članu 374. stav (1) tačka b) Odluke, podnijeti nadzornom carinskom uredu u roku od šest mjeseci od isteka roka za završetak postupka po ovom sistemu (vidi član 5. tačka p) i član 17. ovog uputstva), neovisno primjenjuje li se ili ne objedinjavanje rokova u skladu sa članom 19. ovog uputstva,
 - b) rok iz tačke a) ovog stava nadzorni carinski ured može produžiti i u slučaju da je prvobitni rok istekao, ako to posebne okolnosti opravdavaju (član 374. stav (2) Odluke),
 - c) podnosi u tri primjerka i sadrži podatke propisane članom 374. stav (3) Odluke, a ogledni primjer obrasca zahtjeva dat je u Prilogu 3. ovog uputstva.
- (5) Nadzorni carinski ured provjerava podatke u podnijetom zahtjevu za povrat ili otpust uvoznih dažbina, pri čemu:
 - a) ako je suglasan sa zahtjevom ovjerava polje C zahtjeva, te tako ovjeren zahtjev sa pratećom dokumentacijom dostavlja Odsjeku za carinske poslove regionalnog centra kojem organizaciono pripada, radi donošenja u upravnom postupku rješenja o povratu ili otpustu uvoznih dažbina po odobrenom zahtjevu,
 - b) ako nije suglasan sa zahtjevom ne ovjerava polje C, nego na poledini zahtjeva konstatira razloge neprihvatanja zahtjeva, nakon čega zahtjev i raspoloživu dokumentaciju (carinske deklaracije, normativ i drugo) dostavlja na rješavanje u upravnom postupku Odsjeku za carinske poslove regionalnog centra kojem organizaciono pripada,
 - c) u slučaju iz tač. a) i b) ovog stava, donijeto rješenje i zahtjev za povrat ili otpust uvoznih dažbina sastavni su dio carinske deklaracije o stavljanju robe u postupak unutrašnje obrade po sistemu povrata (postupak "41") na koju se isti odnose. Po jedan primjerak rješenja dostavlja se nadzornom carinskom uredu i prijavnom carinskom uredu kod kojeg je proveden postupak po navedenoj carinskoj deklaraciji. Prijavni carinski ured dostavlja mu rješenje odlaže

uz tu carinsku deklaraciju, a referentne podatke o tom rješenju upisuje u inspeksijski akt te deklaracije, kao i na primjerku iste (u polju C) koji se nalazi kod tog ureda ako je podnijeta u pisanoj formi, osim ako propisima o popunjavanju carinske deklaracije nije drugačije propisano.

- (6) Ako je u okviru postupka unutrašnje obrade (sistem povrata) roba puštena u slobodan promet u skladu sa članom 147. stav (4) Zakona, obračunski period za kompenzatornu kamatu, shodno članu 372. stav (6) Odluke, počinje prvog dana mjeseca nakon mjeseca u kojem je izvršen povrat ili otpust uvoznih dažbina.

GLAVA VIII. KONTROLE U TOKU POSTUPKA I SURADNJA CARINSKIH ORGANA

Član 55.

(Kontrola u toku postupka unutrašnje obrade)

- (1) Nadzorni carinski ured naveden u odobrenju odgovoran je za nadzor i kontrolu primjene postupka unutrašnje obrade. Kontrola postupka obuhvata redovnije kontrole (ovisno od okolnosti pod kojima se unutrašnja obrada odvija) pravilne upotrebe postupka unutrašnje obrade, završetka postupka u rokovima za završetak, završetka na propisani način, s posebnom pažnjom na kontrolu postupka u trenutku podnošenja razdužnog lista.
- (2) Nadzorni carinski ured može, u bilo koje vrijeme, izvršiti nenajavljenu kontrolu provođenja postupka unutrašnje obrade. Ta kontrola može biti dokumentarna i fizička, odnosno treba da obuhvati kontrolu dokumentacije, evidencije, imaoca odobrenja, proizvodnog procesa, normativa, zaliha repromaterijala i dobijenih proizvoda. Ako u toku kontrole, nadzorni carinski ured ocijeni da evidencija o robi koja je prihvaćena u postupku izdavanja odobrenja nije dovoljna za nadzor i kontrolu postupka unutrašnje obrade ili da neke podatke ne treba sadržavati evidencija, taj ured, ovisno od situacije, može od imaoca odobrenja zatražiti odgovarajuće dopune te evidencije ili mu odobriti da neke od navedenih podataka ne evidentira.
- (3) Po završetku kontrole sačinjava se zapisnik o izvršenoj kontroli kojeg, pored carinskih službenika koji su vršili kontrolu, potpisuje i imalac odobrenja ili njegov zastupnik u čijem prisustvu se vrši kontrola, a kojem se uručuje jedan primjerak zapisnika. Ako se kontrolom utvrdi da je odobrenje donijeto na osnovu netačnih ili nepotpunih informacija, ili da imalac odobrenja ne ispunjava obaveze predviđene odobrenjem, kao i da nepravilno provodi postupak unutrašnje obrade, te ako navedeno može dovesti do poništenja ili ukidanja odobrenja shodno čl. 13. ili 14. Zakona, nadzorni carinski ured, izdavaocu odobrenja podnosi prijedlog za poništenje ili ukidanje odobrenja, ovisno od situacije. Uz prijedlog prilaže sve dokaze potrebne za donošenje odgovarajuće odluke (zapisnik, opomene i drugi dokumenti).

Član 56.

(Suradnja carinskih organa)

- (1) Carinski uredi uključeni u provođenje odobrenog postupka unutrašnje obrade (navedene u odobrenju) dužni su, u

provođenju tog postupka, međusobno surađivati i razmjenjivati sve potrebne informacije i podatke.

- (2) Da bi se svim carinskim uredima uključenim u provođenje postupka unutrašnje obrade, omogućio pravilan pristup raspoloživim podacima, na zahtjev učesnika u postupku na kojeg se to odnosi ili na inicijativu carinskog ureda, mogu se za postupak unutrašnje obrade izdati sljedeći informativni obrasci iz člana 375. i Priloga 55. Odluke, osim ako nadzorni carinski ured ne utvrdi drugi način razmjene podataka:
- Informativni obrazac INF 1, za dostavljanje podataka o iznosu carinskog duga, kompenzatorne kamate, položenom osiguranju i mjerama trgovinske politike i
 - Informativni obrazac INF 7, za dostavljanje podataka potrebnih za povrat ili otpust uvoznih dažbina prema sistemu povrata.

GLAVA IX. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 57.

(Upotreba ranijih odobrenja i rješavanje zahtjeva)

- (1) Shodno članu 558. stav (2) Odluke, odobrenja za postupak unutrašnje obrade izdata do dana početka primjene Odluke primjenjuju se do isteka roka njihovog važenja.
- (2) Postupak unutrašnje obrade i završetak tog postupka po odobrenjima iz stava (1) ovog člana od dana početka primjene ovog uputstva provodi se u skladu sa odredbama Zakona i Odluke koje se odnose na taj postupak i odredbama ovog uputstva.
- (3) Zahtjevi za izdavanje odobrenja za postupak unutrašnje obrade zaprimljeni a neriješeni do dana početka primjene ovog uputstva rješavaju se u skladu sa odgovarajućim odredbama Zakona i Odluke i ovim uputstvom.

Član 58.

(Sastavni dio uputstva)

Sastavni dio ovog uputstva čine:

- Prilog 1. Obrazac priloženog dokumenta uz carinsku deklaraciju sa podacima iz člana 357. stav (2) Odluke, iz člana 10. stav (5),
- Prilog 2. Ogladni primjer obrasca razdužnog lista, iz člana 47. stav (3),
- Prilog 3. Ogladni primjer obrasca zahtjeva za povrat ili otpust uvoznih dažbina, iz člana 54. stav (4) tačka c) ovog uputstva.

Član 59.

(Prestanak važenja)

Danom stupanja na snagu ovog uputstva prestaje važiti Uputstvo o carinskom postupku unutrašnje obrade ("Službeni glasnik BiH", br. 90/06 i 35/22).

Član 60.

(Stupanje na snagu)

Ovo uputstvo stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku BiH".

Broj 01-02-2-1542-7/22

01. augusta 2022. godine
Banja Luka

Direktor
Dr. Miro Džakula

Prilog 1.

**Obrazac priloženog dokumenta uz carinsku deklaraciju koja
predstavlja zahtjev za odobrenje postupka unutrašnje obrade**

(član 357. stav (2) Odluke i član 10. stav (5) ovog uputstva)

1. Podnositelj zahtjeva za odobrenje (puno ime, adresa, I.B.):		Carinski ured:			
		Broj i datum JCI (popunjava CI):			
2. Uvozna roba					
Tarifna oznaka	Opis robe	Količina	J.M.	Vrijednost	Valuta
3. Dobijeni proizvodi					
Tarifna oznaka	Opis robe	Količina	J.M.	Vrijednost	Valuta
4. Vrsta procesa obrade:					
5. Mjesto provođenja procesa obrade:					
6. Predviđeni normativ ili metoda za njegovo utvrđivanje:					
7. Metoda osiguravanja identifikacije robe:			8. Ekonomski uvjeti:		
9. Rok za završetak postupka:			10. Carinski ured za završetak postupka:		
11. Formalnosti za premještanje robe (gdje to odgovara):					
12. Mjesto i datum:			Ime, prezime i potpis odgovornog lica:		
			M.P.		

Prilog 2.

Ogledni primjer obrasca za završetak postupka unutrašnje obrade po sistemu odgođenog plaćanja (razdužni list)
(član 374. stav (3) Odluke i član 47. stav (3) ovog uputstva)

1. Nosilac odobrenja (puno ime, adresa, I.B.):											
2. Proizvođač (operater) (puno ime, adresa, I.B.):											
3. Broj i datum odobrenja (i naziv carinskog organa koji je donio odobrenje):											
4. Početak postupka: Količina svake vrste uvezane robe stavljene u postupak unutrašnje obrade za koju se traži završetak postupka											
Šifra CI	Broj JCI/naim.	Datum	Naziv robe				Tarifna oznaka	Količina	J.M.	Stopa carine	Carinska vrijednost
5. Završetak postupka:											
Šifra CI	Broj JCI	Datum	Postupak (šifra)	Naziv robe			Tarifna oznaka	Količina	J.M.	Carinska vrijednost	
6. Drugo carinski dozvoljeno postupanje ili upotreba za uveznu robu:											
7. Normativ proizvodnje:											
8. Obračun duga (i kompenzatorne kamate) kada se primjenjuje član 398. Odluke: Ukupno:					9. Obračun duga (i kompenzatorne kamate) koji treba platiti (samo ako se roba pušta u slobodan promet nakon postupka UIO bez primjene člana 398. Odluke) Ukupno:						
10. Rok za završetak postupka:											
11. Mjesto i datum: Ime, prezime i potpis odgovornog lica imaoća odobrenja M.P.					(Za službenu upotrebu)						

**Objašnjenje za popunjavanje obrasca završetka postupka unutrašnje obrade
(sistem odgođenog plaćanja)****Napomena: Obrazac se podnosi u dva primjerka.**

U rubriku 1.	upisuje se puno ime i adresa imaoца odobrenja za postupak unutrašnje obrade (sistem odgođenog plaćanja) i I.B. imaoца odobrenja
U rubriku 2.	upisuju se podaci o proizvođaču ili proizvođačima koji učestvuju u postupku unutrašnje obrade.
U rubriku 3.	upisuje se broj i datum odobrenja za postupak unutrašnje obrade (sistem odgođenog plaćanja) i naziv regionalnog centra UIO kojem organizaciono pripada carinski organ koji je donio odobrenje. Na isti način se upisuju i podaci o izmjeni i/ili dopuni odobrenja.
U rubriku 4.	upisuju se podaci o uvoznoj robi koja je stavljena u postupak unutrašnje obrade. Ako sve podatke nije moguće upisati u ovu rubriku, upisuje se naznaka "VIDI PRILOG" i prilaže prilog u kojem su upisani svi zahtijevani podaci.
U rubriku 5.	upisuju se podaci o dobijenim proizvodima za koje je postupak unutrašnje obrade završen ponovnim izvozom ili puštanjem u slobodan promet. Ako sve podatke nije moguće upisati u tu rubriku, upisuje se naznaka: "VIDI PRILOG" i prilaže prilog u kojem su upisani svi zahtijevani podaci.
U rubriku 6.	upisuje se količina dobijenih proizvoda ili robe u nepromijenjenom stanju za koju je odobreno drugo carinski odobreno postupanje ili upotreba kojim se završava postupak unutrašnje obrade. Također, upisuju se i podaci o otpadu i ostacima nastalim u postupku unutrašnje obrade koji su pušteni u slobodan promet ili je za njih odobreno drugo carinski odobreno postupanje ili upotreba.
U rubriku 7.	upisuje se normativ proizvodnje
U rubriku 8.	upisuju se podaci o iznosu duga (i kompenzatorne kamate) kojeg treba platiti u koji je nastao u slučaju kada je odobrenjem unaprijed odobreno puštanje robe u slobodan promet uz primjenu člana 398. Odluke (vidi član 45. ovog uputstva).
U rubriku 9.	upisuju se podaci o iznosu duga (i kompenzatorne kamate) kojeg treba platiti a koji je nastao u slučajevima puštanja robe u slobodan promet koje nije unaprijed odobreno.
U rubriku 10.	upisuje se podatak o roku završetka postupka unutrašnje obrade određen odobrenjem i, prema potrebi, produženje tog roka.
U rubriku 11.	upisuje se mjesto i datum podnošenja obrasca za završetak postupka unutrašnje obrade. Odgovorno lice imaoца odobrenja u ovu rubriku upisuje svoje ime i prezime, potpisuje se i stavlja otisak službenog pečata.
Rubrika za službenu upotrebu	u rubriku predviđenu za službenu upotrebu postupajući carinski službenik koji je izvršio kontrolu Obrasca za završetak postupka, ukoliko su podaci ispravni, upisuje svoje ime i prezime i vrši ovjeru svojim potpisom i službenim pečatom

Prilog 3.
Zahtjev za povrat ili otpust uvoznih dažbina
u postupku unutrašnje obrade (sistem povrata)

Odobrenje broj: od, izdato od

Puno ime, adresa i I.B. podnosioca zahtjeva:

Puno ime, adresa i I.B. proizvođača (operatera) dobijenih proizvoda

Dolje potpisani podnositelj zahtjeva, imalac gore navedenog odobrenja, potražuje ukupan ili djelimičan povrat uvoznih dažbina plaćenih po carinskoj deklaraciji za stavljanje uvozne robe u postupak unutrašnje obrade (sistem povrata) MRN broj: od prihvaćene od Carinske ispostave

Za gore navedenu carinsku deklaraciju zahtjev za povrat podnjet je dana, u iznosu od KM (*).

A. Podaci u vezi uvozne robe				
Tarifna oznaka	Količina	Carinska vrijednost	Carinska stopa	Carinska vrijednost po jedinici
X	Q	V	a %	V/Q
B. Sljedeće isporuke za koje nadzorni carinski ured ima dokaz o izvozu podliježu povratu uvoznih dažbina:				
Izvozna carinska deklaracija MRN broj	Datum	Opis dobijenog proizvoda	Isporučena količina	Odnos uvezene robe ugrađene u dobijeni proizvod (**)
a) Iznos uvoznih dažbina za povrat po $(V \times a\%) = \dots\dots\dots$ KM				$\frac{Q}{Q \times V/Q} = V$
b) Iznos uvoznih dažbina po "no drawback" ako važi(***) = KM				
Ukupno uvoznih dažbina za povrat (a-b): KM				
Broj i datum normativa proizvodnje: Podaci o priložima uz ovaj zahtjev:			Datum, mjesto, potpis i pečat podnosioca zahtjeva	
Povrat dažbina doznačiti na račun broj: koji se vodi kod				
C. Gore pomenuti podaci su ovjereni i tačni				
Ukupan iznos uvoznih dažbina za povrat: KM				
Slovima:				
Odobrenje CI za povrat broj: od godine.				
Šef carinske ispostave (puno ime, službena šifra, potpis i pečat)				

(*) Staviti "nula (0)" kada se traži povrat cijelog iznosa uvoznih dažbina odjednom ili u slučaju da do sada nije tražen povrat.

(**) Prema normativu proizvodnje (utroška) iz odobrenja.

(***) Ako je kod izvoza dobijenih proizvoda, gdje važi pravilo "no drawback" (primjena člana 241. Zakona), bio izdat dokaz o porijeklu, tada se od iznosa uvoznih dažbina za povrat oduzima iznos uvoznih dažbina koje se odnose na robu bez porijekla sadržanu u dobijenim proizvodima za koje je izdat dokaz o porijeklu (vidi član 48. ovog uputstva).